

ВЕЛЧО СТОЙКОВ МЛАДЕНОВ

ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ

БОЖУРИЩЕ 2004

НАСТОЯЩИ И БЪДЕЩИ СТОПАНСКИ ОТНОШЕНИЯ.

ПРЕДГОВОР.

В края на 20 век, се провали световния опит за развитие на икономическите отношения. Обявената нова ера от Октомврийската революция в Русия, приключи с разпада на Съвета за икономическа взаимопомощ и на СССР. Възможен беше сценария, от социалистическата система да отпаднат отделни страни (Унгария, ГДР, Полша) и се запази СИВ и СССР. Не разполагам с информация за системата в Китай. В останалите страни най висшето стъпало е капиталистически отношения- стари в най развитите страни и нови в СССР и неговия блок. Противопоставянето им доведе до победа на старите, до реставрация, до елиминиране на постижения. Световната политика е още феодална, правото на силния да определя обществения ред на слабия. Но облеклото е по нова мода, заробването сега има модерно име-глобализация. Ако не се осъзнае потребността от развитие в утвърденото икономическото отношение, неравномерното световно развитие ще се задълбочава, смяната на поколенията в най развитите страни ще води до разложение и упадък. При ежегодно нарастващата роля на природните енергоносители, негативните последици са непредвидими. Настоящето е опит, да се проследи развитието в отношенията преживяни лично и дам отговор на въпроси, за които в обществото се шуми, но не се търси истината, макар тя да си остава винаги субективна, дори когато е достоверна.

Аз наследих отношенията характерни за натуралното стопанство, израснах като дете и се трудих при последния етапи на докапиталистическите икономически отношения. Получих знания и основно се трудих по време на държавен капитализъм. Продукт съм на този период, намирам го за развитие на капитализма. След 1990 г. и в момента е връщане назад към изживени, съществували отношения към началото на 20 век, поради което ги оценявам, като временно явление уверен, че прогреса ще продължи. Ако у нас през периода известен като социализъм, бяха утвърдени съществено по развити икономически отношения, връщане назад не би било възможно дори и със война. Доказа го втората световна война, когато подбудителите не бяха предвидили, обединената съпротива на много нации. Стратегията на водещи капиталистически страни възприета след октомврийската революция в Русия, със разни средства да задържат развитието в икономическите отношения успя едва в края на 20 век, няма изгледи да се промени в близкото бъдеще. В нея силата на оръжията се предшества от операции на тайни служби и съмнителни пари, от икономическа блокада за възникване на вътрешни противоречия, от компроментиране на режими, от терористични актове и др. претексти, за намеса на могъщите “демократични страни”. Продукт на стратегията е световния тероризъм, а целта е да се използват и средствата за информация, за създаване нагласа народите да приемат войните, като борба срещу терористи. Ще припомня, че през миналия век, общия враг беше социализма, икономика в която има превес държавната собственост. В борбата срещу него не успяха оръжията, парите постигнаха успеха. След разпадането на СССР, се създават поводи за премахване на режимите с държавна собственост. За да се оправдаят сегашните и бъдещи действия на НАТО на чужди територии и да се противодейства на бъдеща масова съпротива, е сътворен и поддържан тайно, нов общ враг “международен тероризъм”. Днес световната политическата система е еднотипна. САЩ чрез пари и шпионаж, подготвят доверени политици, съдействат им при избори. С течение на времето когато те загубят доверие, “демократията” е добра маска за овластяване на друго лице. Сега парите служат добре, но те не могат без

собственик. Много пари и грамадна частна собственост означава брак по сметка между останало феодално отношение и по младото капиталистическо. Кога народите ще разтрогнат брака, е въпрос на бъдещето и преди всичко степента до която всяко поколение, осмисля икономическите отношения.

Когато настъпи 10-ти ноември 1989 г. допуснах, че е дошъл момента за разкрепостяване на икономическата наука от догмите и при наличието на развитата, но в парична криза икономика ще се тръгне към прогрес. У нас е имало само политика в науката, сведена до нова религия за бъдещо земно блаженство, умишлено държана откъсната от реалностите и нуждите на практиката. Както вече е известно и на обикновените хора, САЩ вместо да признае прогреса и продължи развитието, наложи на страната стари правила, с което се ликвидираха и добри постижения в икономическите отношения.

В ежедневието често употребяваме взаимно свързани понятия, : свобода, необходимост, равенство, общество, но с различно съдържание при отделните личности. Тези понятия се отнасят до отношения между страни в неравенство. За мен свободата е степен на независимост или зависимост на единичното- личност, фирма, държава, определена от обкръжаваща среда, а тя е някаква сила. В икономиката необходимостта изразява осъзнато противоречие в обкръжаващата среда. Равенството е не е еднозначно, поради което е непостижима мечта на слабите, използвана от демагози устремили се към власт. Обществото представлява променлива пъстра мозайка от икономически обвързани неравни лица.

Всяко поколение израства при определени икономически отношения и материални условия, което е предпоставка за различно усещане на горните понятия, както и на собственост, цена, печалба, лихва и др. С чувство за обективност и неизчерпателност, по долу изразявам моето разбиране, за да го узнае всеки и когато прецени, да го провери в практиката.

ОТНОШЕНИЯ ПО ВРЕМЕТО НА МОЕТО ДЕТСТВО.

Трудовото ми участие в стопанския живот започва от ранно детство поради характера на стопанството. То бе семейно, частно натурално земеделие. Земята, горите, домашните животни и собствения труд бяха производителната сила. Преобладаващата част от оръдията на труда се създават от семейството, останалите при участие на местни майстори, срещу натурално възнаграждение. Количеството и качеството на земите са определящата величина. От земята зависи вида и количеството на работните животни, а необходимостта от периодично торене определя постоянния състав на продуктивните. От продукта се заделят семена според количеството обработваема земя. От възможностите на стопанството се обуславя броя на децата в семейството и тяхната подготовка за производителен труд.

Наследяването на земята не води до промяна в равнището на производството. Наследството на сестрите от едно семейство, е преминавало в собственост на новите семейства, обикновено на мъжете. Но наследяването на земя е съпроводено с намаляване размера на стопанството. Земите на дядо са разпределени на 7 наследници, едни части са изкупени от моя баща и чичо ми, но общата земя на двамата е по малка от тази на дядо. Последващо раздробяване между децата би създавало друг тип вече зависимо стопанство. По тази причина по големите от мен братя бяха насочени да учат занаяти, нещо което би запазило размера на създаденото от баща ми стопанство.

Производствените процеси протичаха във времето като отделни видове работи. Определящ производствен период е година, от сезон до следващия, при животните няколко години. Преобладаващата част от трудовите процеси са на открито. При тях необходимост се явява заместването, а индивида е притежател на универсални умения. Това стопанство осигурява

материалните условия за възрастните, нетрудоспособните и подрастващите. То се явява сложна единица, частите на която съставляват отделни пропорции, във времето променящи се по начин осигуряващ целостта. Подържането на пропорционалността в стопанството е предпоставка за оцеляването, поради което стопанина не жали своя труд, а нехайството не може да се възпроизвежда защото води до бедност и зависимост. С горните мисли желая да насоча вниманието към един икономически закон, този за пропорционалността. Във всяка стопанска, а чрез нея и обществена дейност съществуват пропорции между елементи, запазването на които води до устойчивост, а промяната - развитие или падение.

Поради горните особености производствените и трудови процеси съдържат разделение и коопериране на труда под ръководството на едно лице. Създадените блага са обща собственост, няма пряка зависимост между качество и количество на вложения труд от една страна и потреблението от другата. Наемен труд обикновено плащан в натура е използван рядко при извънредни обстоятелства по време на жътва. Широко се ползваше взаимопомощта между родове и съседи. Такова стопанство самостоятелно произвежда оръдия на труда, животинска двигателна енергия, горива и основните предмети осигуряващи съществуването и възпроизводството на неговите членове. Това определя неговия характер и неговата собственост като частна, независима от съществуването на други стопанства. Размяната на продукти с друго подобно стопанство или производител в населеното място е без участието на пари, количество на единия за количество на другия. Продуктите не се оценяват, не се отчитат разходи и амортизация, а излишъците или нуждата от пари обуславят случайна размяната с търговец. Стопанството е силно зависимо от домашните животни (възстановяем източник на двигателна енергия), природните условия, с развитието става икономически зависимо от властта и взаимоотношенията с градовете.

Властта създава принуда за парично издължаване на данъци в точно определени срокове. Замяната на натуралната форма на данъка (феодална) с парична (капиталистическа), поражда необходимост от производство на стоки за пазара и ново икономическо отношение между посредник (търговец, купувач) и натуралното стопанство (продавач). Това е случай когато административно, действие на властта поражда обществено разделение на труда с ново трайно икономическо отношение - парична размяна на вещи. Последното предполага власт за търговеца. Към определен момент той е търсен за да купи и поради това определя цена. За продавача властта е определила срок, това не позволява свободно изчакване на по приемлив търговец. В миналото еволюцията при властта е крачка в общественото разделение на труда и развитието на стопанските отрасли. Властта получава пари с които ще купува от търговеца, когато прецени. и по този начин парите отново ще се върнат в търговеца, той през следващия период отново ще купува. В това икономическо отношение купувач е властта, а продавач търговеца. Последният изпълнява икономическата функция на посредник. Властта получава пари от производителя, предоставя ги на служителите и по този начин разширява пазара на стоките.

Заслужават внимание отношенията между членовете на семейството. Трудовите операции бяха разделени на женска и мъжка работа, когато мъж подпомага жена се изпълняват нейните указания и обратното. Всеки е свободен само когато не присъства при прилагане на труд, всеки има свобода на изразяване. При трудовите процеси по силният и способен се съобразява с възможностите на останалите, а противоречията се разрешаваха от главата на семейството т. е този който управлява стопанството, той може силово да отлъчи индивида и да лишава от наследство. Другите отношения се градяха на наследени традиции и моралните норми възприети в населеното място. При налаганата глобализация, устойчиво общество може да се

развива, само ако се ръководи от модела на отношенията присъщи на натуралното стопанство и поради това ще ги използвам като еталон за сравнение.

Натуралното стопанство е майката на капиталистическото отношение. Посочената по горе еволюцията при властта създава простор за развитие. Стопанството съдържа във себе си момент, който позволява първоначално натрупване на капитал. От неговите недра, от създаденото свободно време възникват занаятите и търговците, с течение на времето натуралната размяна бива заменена от парите. Освен това то може да съхранява излишъци или да изчаква (отсрочва) плащането от търговеца.

Натуралното стопанство формира и съхранява добрите традиции. На него са присъщи не само основните функции при стопанска дейност, но и такива при грижа за старите и нетрудоспособните, при организацията на свободното от производствена дейност време, при грижата за отглеждането и възпитанието на децата и др. Собствеността е обща на трудоспособните, но управлението е единоначалие, обикновено най-възрастния от трудоспособните участва лично в дейността и определя вътрешния ред, а това е характерен белег на реална демокрация. Малкият мащаб на стопанството позволява планирането и управленските решения да се извършват паралелно и през работното време. Отделните членове влагат труд според натрупания опит и умения. Трудовите процеси протичат при безусловно изпълнение нарежданията на едно лице. Децата от малки с труд подпомагат възрастните, а чрез него добиват представата за значителен обем трудови операции и умения. Те от рано се учат на трудолюбие, опазване на вещите, работа в екип, понасяне на забележки и наказания. Не беше възможно дете, чрез реакция (крясък, сърдене, отказ или подбор на работа), да наложи нещо свое на по-възрастен. Под особен контрол са стоките купувани с пари. Противоречията се решават по начин осигуряващ обединени действия и вътрешна стабилност, благодарение на които се неутрализират колебанията в природната и обществена среда. Това стопанство е предпоставка за капиталистическото отношение, защото създава свободна работна сила, готова да работи с чужди оръдия на труда срещу пари

. Взаимоотношенията със властта бяха под влиянието на подготовката, воденето и завършването на втората световна война. Родното населено място е създадено след 1885 г. от изселници откупили изцяло земята от турците. За кратко време са построени три училища, черква и воденица. То бе в община с над 10 селища, управлявана от кмет, секретар бирник, двама трима полицаи. В селището кмета имаше свой представител-кметски наместник. Стопанина заплащаше парични данъци върху имотите, за някои домашни животни и натура (наряд от продукти) заплащани по цени определяни от властта. Тази размяна осигурява на властта необходимите продукти, а на селянина пари да плати данъците. Следователно моят живот започна при порядки където феодала е заменен от власт, приела стоково паричната размяна т.е. капиталистическо икономическо отношение.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ОКРЪЖАВАЩАТА СРЕДА.

Натуралното стопанство няма пряка потребност от висока степен на образование, уменията и технологиите се предават на следващото поколение. Разходите за основно образование включваха покупка на пособия и учебници. Училището имаше земя и разполагаше със продукти и пари.. Организираното хранене и отоплението бе по подобие потреблението при семейството, пряко предоставяне на продукти в натура. Ограничен брой деца продължаваха образованието. Училището бе свързано с вероизповеданието, За здравеопазване се разходваха средства само при тежки заболявания. Високата степен на прилагания физически труд и ограниченото ползване на лекарства, практически осигуряваха естествения подбор при увеличаване на населението. Поради минималния брой държавни служители, данъчната тежест

се определяше от разходите за отбрана и сигурност. Военната служба беше с продължителност около 2 години и последващ запас за подържане сигурност в новоприсъединени територии в Македония и беломорска Тракия. Дори при неблагоприятни природни условия и военни действия държавата е имала стабилна основа в лицето на големия брой натурални стопанства. Такова стопанство е силно консервативно и поради това устойчиво, то има за основа възпроизводство според природните закони, разполага със значително свободно време и степен на свобода. Това е моето обяснение за бързото съвземане от многото воени водени след 1884 г.

Стандарта на живот при натуралното стопанство е несравним с този при господството на стоковата размяна. Индивида израсъл и възпитан при горните икономически отношения има своеобразен морален облик. Той под труд разбира физическия, образования поставя над себе си и му вярва. Осъзнава своята зависимост от външни фактори и е готов да помогне на друг в беда, Ненавижда насилието и войните, но е безкомпромисен при охраната на своето.

ПРОМЕНЕТЕ СЛЕД ВТОРАТА СВЕТОВНА ВОЙНА

На 9.09.1944 г.стана промяна във властта, България попадна под влиянието на Съветския съюз. Тя завари моето семейство със оптимално независимо стопанство в което назряват бъдещи промени. Трима братя завършили основно образование вече са насочени към усвояване на занаяти. Аз или четвъртият брат трябваше да запазим стопанството. Но въведеното безплатно средно образование промени нещата. Четвъртият брат продължи образованието, аз бях в трето отделение. Продължих образованието, но на 14 години останах сирак и не съм си поставял за цел висше образование. Почти еднакъв срок за следване с този на военната служба, стана причина да кандидатствам за електроинженер и политикономия. В икономическия институт, постигнах необходимия бал, но чрез машинация на администрацията не бях приет. Случаят не породил омраза и промяна във възгледите ми. Отрано видях зараждащите се пороци във властта на БКП, реших и отстоях да не членувам в нея.

Втората световна война завърши, но започна борба между съюзниците за власт върху други народи, нещо което ме навежда на мисълта, че войната е организирана с цел премахване на обществения ред въведен след октомврийската революция през 1918 г. Властта вече зависима от СССР, запази данъците и задължителните държавни доставки при фиксирани цени. Национализацията на индустриалната собственост и горите през 1948 г.и занижените изкупни цени при държавните доставки упражниха принуда върху натуралното стопанство. Чрез намеса на властта се ограничи делът на натуралното потребление и увеличи това на стоките. От друга страна държавата осигуряваше безплатно образование и здравеопазване.

Властта си постави за цел колективизация на дребните натурални стопанства, нещо което оценявам като положително. Повсеместното обединяване на земята в едри стопанства, представлява революционна промяна, защото създаде възможност за развитие на производителната сила в отрасъла и откри простор за развитие на индустрията. Направи се опит за нов начин при оценяване на труда. В промишлеността се приложи нормиране на труда. Трудовият процес се разлага на операции, за всяка се определя разряд на сложност (качество на труд измервано с пари) и норма на време (продължителност на труда за съответното качество). По този начин с пари се оценява не индивидуално вложеното време, а обществено необходимото, което не може да се променя по субективна преценка на прекия ръководен персонал. В селскостопанската кооперация подобна роля изпълнява трудоводен. Общото събрание приема 1 трудоводен на какво количество качествено изпълнен обем да се равнява всеки вид работа (изорани с коне 2 декара = 1 тр. д.). Към тази мярка се привежда произведения продукт (2 кг. пшеница= на трудоводен).

Селскостопанската кооперация, като стопанска единица, променя производителната сила и отношенията. Множеството налични стопански сгради, стават ненужни, а се явява нуждата от нови, изградени с местни ресурси, но срещу трудодни. Съществуващото свободно време при дребните стопани, се обособява, като необходимо, от което възникват нови професии (животновъд, строител) и длъжности (председател, домакин, пазач, счетоводител) и те срещу трудоден. Кооперацията разделя труда (възникват пропорции) на членовете, на управляващи, производители, (тях по отрасли) и помощен персонал. Мярката за труд-трудодена, утвърждава натуралната размяна между тях, като произведените от производителите продукти се разпределят на по голяма база, тя включва труда на останалите (помощен управленски и друг персонал). Величината на трудодена вече зависи от нов субективен фактор-организацията на управлението, от власт на физическо лице. Това поражда необходимостта от демократичен избор на ръководителя и неговия обективен отчет. Този избор трябва да се основава на следните принципи отбягвани от властта:

а) Избор на лице което да се обучава за дадена обществена длъжност.

б) Овластяване в длъжност.

в) Освобождаване от длъжност и определяне размер на компенсация за неоправданото доверие (вид глоба).

Не съм членувал в земеделска кооперация, като студент имах едно свободно лято и бях комбайнер. За кооперацията съдя по поведението на брат ми. Вътрешните отношения в селското стопанската кооперация, както при индустрията, съдържат коопериране и разделение на труда, специализация и необходимост от измерване както приноса, така и потреблението на всяко лице. Връзката между лицата се проявява при създаването на продукт, докато потреблението протича свободно, единствено според интереса и възможностите на индивида. Промените в обществото са радикални обединяването труда на много лица за производството на продукти в кооперация или едро стопанство, превръща същите в обществени (публични) стопански звена. Те обаче запазват независимостта и разнообразието наблюдавано при натуралното стопанство. Възникват и проблеми- за целогодишна заетост на лицата, възпитанието на подрастващите в труд, потребност от издържане на нетрудоспособните и от обществено осигуряване.

Замяна функциите на работните животни с механизация, станало възможно при кооперацията, променя радикално нейния облик. Това е развитие при което става размяна на обществен продукт между няколко отрасли. Натуралната форма на измерване и разпределение на създавания продукт е изживяна и заменена с парична . Отношенията в отрасъл земеделие създават стоки за размяна, стават капиталистически, еднотипни с тези при останалите отрасли.

Сега от дистанцията на времето е уместен въпроса, реставрацията на частни капиталистически отношения след разпада на СССР, не е ли стратегия от миналия век, а втората световна война отделен епизод?

ЕВОЛЮЦИЯ ПРИ РАЗМЯНАТА

Стоката е продукт на човешки труд, но не се използва от своите създатели. Тя е носител на връзка между две страни, двама собственика, когато единия се нуждае от непотребен за създателя продукт. Следователно тя е понятие родено от развитие на обществените отношения, допълвано от промените при страните, израз на което са епохите в развитието на човечеството. Отношението при което вещите сменят собственика посредством пари и поради това се явяват стоки, наричам размяна на стоков продукт. Тя размяната може да бъде непосредствена или чрез посредник- търговец или властта. При нея винаги има две страни и място.

Размяната на продукти като икономическо отношение възниква едновременно със стоковото производство. В ранния етап тя е протичала в натурална форма, двете страни са собственици на стоки. При нея вещите сменят собственика непосредствено, в дадено място, едновременно и за двете страни, след което следва потребление. Следващ етап е стоково паричната размяна. Тя се характеризира с включване на трети собственик, лице което е създадо или притежава особена стока, наричана пари т.е. парите участват първо при производителя на стоката, той има пари но е станал потребител на друга стока. При нея възникват понятията пари (като вид стока) и цена на конкретна стока различна от пари, количество от стоката пари за придобиване на конкретната стока. По късно с включване на капиталиста, като производител на стока изключително за търговия, за продажба, възниква функцията на парите като капитал, възниква и понятието стойност на обществен продукт. Изразена чрез формула връзката между страните е С (продукт на производител) -П (пари на търговец, бюджетен разход или на гражданин) -С.(покупка на стока, момент когато парите и продукта разменят собственика). Достигнатия съвременен етап е капиталистическата размяна, тя е обект на настоящето изследване, а като следствие прогноза за нейното развитие и преминаване в по горен етап. **При нея размяната на стоки е следствие от размяната между капитали в две съществени направления, за производство на стоки и услуги и за създаване оръдия на труда.** Поради това понятието “услуга” има две икономически значения, едно е когато потребител е собственик на капитал, друго-когато се заплаща с пари платежно средство. Преди размяната е момента на създаването, може да се разменя само нещо вече създадено за друг, нещо излишно за собственика.

Понятието обществен продукт, се отличава коренно от понятието производствена цена, Тази цена е конкретна величина, обективна за даден производител. Обхваща паричното изражение на разходите (с или без амортизацията) за създаване на полезна вещь с определени характеристики за качество и полезност. Тя зависи от много фактори, като например количеството и методиката на калкулиране. Вещите могат да бъдат стоки и веществен капитал в две разновидности-като предмет на труда и като условие за производителен труд. Общественият продукт сега включва количеството умножено по цената, а тя съдържа както разходите за вещта, така и пари за собственика (амортизацията и печалбата). За собственика-продавача властта установява елементите на цената, независимо от начина на определянето ѝ. При започване на трудовата дейност и днес при “демокрацията”, утвърждаването от властите елементи на цената, са само за : материали, услуги, заплати, осигуровки, други (парични) разходи (всички капитал на собственик), амортизация и печалба (капитал за собственика), а само за стоките данък (оборот преди, сега добавена стойност-ДДС). Тази еднаквост е икономическата предпоставка, държавния капитализъм, по висшата форма на собственост в социалистическите страни, лесно да бъде победен.

Купувача бъдещ продавач на продукт важат същите правила както тези за реалния продавач. Следователно имаме регламент за капиталова размяна. За продаването на продукта има коренна разлика сега при “демокрацията “от преди при държавния капитализъм и господството на една партия затворена в себе си. Сега цената се определя само от капиталиста притежател на продукт или извършител на услугата

Елемента “материали” се явява при купувача и отразява наличие на чужд продукт предназначен да участва при създаването на друг вид продукт, който може да бъде отново материал, стока или оборудване. Тази размяна е капиталова , а цената на материала има горните елементи. Сега купувача капиталист притежава право да приспада платения от него и внесен от продавача ДДС. По този начин функционира капитал на купувача, той плаща цена на доставчика -пари от

заплати, осигуровки и косвени данъци (разходи) амортизация и печалба. Новият собственик-купувача е платил горната съвкупност, разменил е капитал за материал. Похарчил е пари, но е придобил богатство. Поради това парите участвали в размяната са капитал, а тя капиталова, различна от стоковата.

Хронологично първо възниква суровина, тя е отвоювана от природата материя. Нейната цена съдържа елемента “материали”, пренесена стойност на вещите използвани за въздействие върху природата. Вещите са употребени производително, те са изчезнали или загубили качествата, поради което не могат да се използват отново, стана ли са вторични суровини. Поради тази особеност, потреблението наричам “производително”. То винаги е свързано със субстанция, веществото което акумулира в едно, пренесени (купени продукти) и прибавени стойности (заплати, осигуровки и данъци), а е претърпяло физическа промяна. Субстанцията при суровината е природната даденост, при материала- е суровината. Нефта е извлечен от природата, той е суровина за горива, пластмаси и др. материали. Следващата фаза е превръщане на суровината в материал. При неговата цена се наблюдават два вида пренесена стойност, тази на суровината (първи производител доставчик) станала субстанция на нов продукт и на ново използвани спомагателни материали според технологията на втория производител –купувач на суровина (производително потребление). Реформираната счетоводната отчетност не изисква разграничаване на субстанцията, от останалите материали. Една и съща стойност на материала се отразява различно от статистиката. В отчета на доставчика тя е по елементите на цената, в този на купувача само в един елемент. Статистическата отчетност групира разходите по елементи, което означава че добавената стойност при суровината се показва веднъж разгънато по елементи и неколккратно като обща пренесена . Тази практика затруднява установяване реалната структура на националната цена, цел която следва да се постави на икономическата наука. Една от възможностите е да се обособи отделен елемент за субстанцията, за да се елиминира съжителството на пренесени и добавени стойности, величини важни за откриване и регулиране на пропорциите в националния продукт.

Според ролята на вещите тук се различават две групи материални разходи. Първата включва изчезнали или загубили своите качества вещи (спомагателни материали, за текущ ремонт и подържане чистота) това е производително потребление на продукти, те пренасят своята стойност. Втората включва основните материали променяни чрез прилагане на труд. Тази група поема пренесена (тази на първата) и прибавена стойности, от което формира новата по висока цена на продукта. За конкретния производител, равнището на този елемент е определено от мястото му във технологичния ред за създаване на стоката. Цената на последният в реда, съдържа най голям относителен дял на “материали”.

Този елемент за собственика производител е сборен, съдържа всички елементи на цената при предходния собственик. Поради това характеризира и моментната организацията в стопанството. При един производител (когато този на зърното произвежда и хляб) отсъства субстанция (ролята на основен материал изпълнява природата, почвата), налице е производително потребление наложено от природните закони (семена), от развитието на технологиите и обособяването на отраслите (набухватели, сол, гориво). Преди хляба да се предложи на клиентите, обществото разполага със пари като платежно средство от заплатите, осигуровките и данъците съдържащи се в цените на горните материали, а доставчиците им-с нов капитал от амортизация и печалба. Цената на стоката е фиксирала реда в отношенията при капиталите. Първо доставчиците на употребените за производството на стоката материали, са платили на своите доставчици което значи, че в минало време е станало пренасяне на стойност (налице е отношение между капитали). Второ същите вече са авансирала пари, капитал

превърнал се в реално платежно средство, пари в населението и бюджета.(за капиталиста прибавена стойност) а за създателя и обществото пари (с което се създава пазар). Част от тези пари са разменени със други стоки. Съществува икономическо отношение, в което продажбата на наличните на пазара стоки е следствие и от мащабите на незавършените стоки и продукти. Трето бъдещият собственик на стоката, като купувач и следващ производител, разходва паричен капитал, като го предоставя на доставчиците си за модернизация и развитие на материалните условия-разходва амортизация и печалба.

Разчленяване цената на стоката (дейността) на технологично свързани фирми създава икономическо отношение, потребност от капиталова размяна, цена а тя изисква допълнителен капитал, който определя размера на прибавената стойност. Амортизацията и съответната печалба в новата цена-представяват свежите пари от производството на продукта. Частното разпореждане със тези свежите пари в цената, може да има две направления. Едното е своевременната инициатива за подобрения във стопанството, което е в интерес на обществото . Второто е да се отклонят за създаване на разкош, за удобства на лица и организации, за корумпиране на властта и прочие. Възниква необходимост от правила за разпределение на печалбата, нещо което за разлика от миналото отсъства в действащите закони. От обособяването на подотраслите и разчленяването на технологичния ред, се ражда субстанцията (основен материал) чиято цена стъпаловидно нараства, (при зърното от изкупна към продажна цена, на брашно, на хляб за сухар), което води до завишаване относителния дял на материалите. Освен това се усложняват икономическите връзки, а то увеличава несигурността при движението на капиталите. Финансови затруднения при един, могат да предизвикат верижна реакция. Разчленяването на процеси, съдържа кризисни фактори. Ето защо от интерес на капитала е въвеждането на откритост и достъпност до отчетите за дейността, както и на правила за ценообразуването, за разпределение на печалбата и т.н.

От елемента “материали” произтичат важни изводи за промените в обществените отношения при развитото стоково (капиталистическо) стопанство. Той участва в цената на стоката, като сумарно пренесена стойност на отделните елементи. Наличието на материал в един собственик, при други лица означава наличие на новосъздадени пари под формата на заплати, осигуровки, данъци и на капитал под формата на амортизация и печалба. Създаването на стоки е променило произхода на парите, средството чрез което стоката сменя собственика, вече не е вид стока (метал), а само вид мерна единица. Парите произлизат от продукт, те измерват неговият мащаб и структура, следователно са измерено работно време и друг разходван капитал. Става ясно, че парите при капитализма са различни от тези използвани в предходните общества. Затова ще се спрем на еволюцията на парите.

При разчленен технологичен цикъл, създаването на нова стока, се предшества от капиталова размяна (пари и продукт разменят собствениците), която в стопанството при доставчика, създава едновременно в един продукт (материал или услуга) два парични полюса. В единият са: разходвания от доставчика капитал=производствена цена (множество от заплати, осигуровки, данъци), в другият-нови пари за доставчика (от амортизация и печалба), обединени в едно-цена. Парите в населението и властта със смяната на собственика приемат друга функция, тази на платежно средство, едновременно е станало трансформация на капитал на собственик (производствената цена на продукт), в реални пари за субекти-платежни средства. Собственика притежава количество от продукт, а населението и властите пари. Новите увеличени пари за собственик на продукт (амортизация и печалба), винаги след размяната на целото количество, приемат съществуващата функция на капитал (присъединяване на пари) и представляват паричен капитал за подържане и развитие на дейност. При създаването на продукт парите

изразени в цената са неговата мярка, но те стават зафиксирани на носител величина, само когато той смени собственика, момент когато друго лице има едновременно потребност и достатъчно налични пари. Парите (цената) с които се измерва доставката представляват капитал. Извършваното междинно движение на пари във времето и пространството, онези от тях които са участвали в размяната между собственика и субектите получили пари (при производството), представляват разходи на капитал и в същото време за другата страна получател, реални пари за пазара на стоки. Реално стойността на продукта се определя от направените разходи на капитал за период от време до достигане на желаните вид и качество. Разход на капитал е икономическо отношение при което парите само сменят (не нарастват) собственика, този притежател на капитал получава готов за продажба продукт, като харчи пари т.е прави разходи, а изготвилите продукта и бюджета получават пари с които ще купуват т.е. ще създават пазара. Размяна на част от продукта посредством пари, би следвало да е обезпечена, защото парите са станали собственост на други лица с потребност от продукта.

Нуждаещият се от продукта наричан материал, в ролята на купувач, не е получил нито стотинка от разходвания вече капитал. Той трябва да има свободни пари, капитал за да плати месечните разходи за труд, осигуровки и данъци докато стане готов продукта. От тази особеност могат да се направят няколко извода, като например:

1. Всяко икономическо обособяване на дейност, което води до разчленяване на технологичен ред, от което продукт започва да се разменя като материал или услуга, се нуждае от допълнителни пари. Това означава че те стават излишни при обратният процес на уедряване, една икономическа принуда от фалитите, наблюдавани при кризи.

2. Създаването на материал при ново възникналите собственици, не води до нарастване на парите като платежно средство, въпреки че води до потребност от нов капитал. Мащаба на стопанските разходи (стойностната оценка на създавания продукт) преди и след разчленяването остават непроменени.

3. За успешното управление на стопанска дейност е необходимо установяване, както размера на разходите като купувачи, така и частта за разходвания допълнителен капитал, станал печалба в доставчика на материала, нещо което не се извършваше от БНБ и което е главната причина за стопанското измерение на кризата при социализма.

4. От допълнителни пари-паричен капитал, се нуждае всяко развитие на технологиите, от което се увеличава степента на обработка, нещо различно от разчленяването. Това е друга фундаментална причина за неуспеха на социализма т.е. неправилната оценка на банките за необходимите заеми за стопанска дейност, следствие на посочените два процеса.

Собственика доставчик прави разходи на капитал преди производството на продукт при купувача. Доставчика вече е прибавил стойност към продукта от разходи на капитал за: заплати осигуровки и данъци през целия период на приготвяне и за самата продажба. Следователно за практиката е нормално по голяма част от прибавения капитал= разходите, да са в субектите до появата на новия продукт на пазара. Затова бъдещите стопански отношения са немислими, без осъзнаване опазването на материалите и стоките при собственика –доставчик, те не трябва да се похабяват и крадат, защото някой ще остане само с получените за приготвянето им пари. Няма да се спирам на участието на даден материал в изработката на няколко продукта, но не мога да отмина онези които са необходими и се употребяват само защото се извършва стопанска дейност. Общите материали и услуги, общият труд за цялостната стопанска дейност, са разнообразни за отделните субекти. Затова ненужно е сега извършваното калкулиране (разпределяне по изделия на определена база) на общите разходи. Последните са присъщи или не присъщи за дадено изделие, просто те трябва да се отчитат така както се правят. Всяко

изделие има цена, нещо което е независимо и следователно несъпоставимо с разхода само за него. Елемента материали съществува само при купувача, разхода за него е пренесен капитал. Той задължително намира място в сумата на продадените изделия.

Елемента “услуга” по характер почти се покрива с предходният. Различието се състои в това, че в цената отсъства пренесена стойност на субстанция. Казано по друг начин, цената на услугата не може да съдържа, извършен пряк материален разход от извършителя, получателя на парите. Цената на дадена услуга може да съдържа пренесена стойност на други външни услуги и спомагателни материали.

Този елемент, не трябва да се отъждествява с услугата на физически лица, на граждани и на бюджета. Последните са с характер на стока заплащането им става с пари платежно средство. Различно е движението на парите, тук физическо лице предава пари на собственик, при когото се превръщат в капитал. При своевременно заплащане на получените от гражданите услуги, парите за купуване на стоки са остатъчна величина. Колкото по голям е броя на регулярните услуги и колкото по голяма е печалбата във тях, толкова по ограничено е потреблението на стоки. Счетоводството в една сметка отчита прихода от двата типа услуги, с което не отразява вярно отношенията в обществото.

. Масовата услуга е наложена от развитието при разделението на труда и от сложността на техническите средства в бита. Като изключим ел.енергията, услугата има икономическо значение само когато увеличава свободното време (улеснение) на гражданите или намалява разходите за материалното обезпечаване на жизнената среда. Когато платци са гражданите, собственика поддържа постоянна готовност за ползване от клиента. Преобладаващата част от разходите са постоянни и добре известни, следователно собственика обявява предварително цената, като е разделил предполагаеми разходи плюс желаната печалба, на предполагаемо количество. Отклонението от него означава увеличена или намалена печалба. Клиентите в случая гражданите, според нуждите определят (ползват) количество, с което определят размера на продажбите при собственика.. Заплата и косвените данъци съдържащи се в цената, не увеличават парите за пазара, а печалбата, като величина за собственика ги трансформира в капитал (става изземване на пари и за населението реално те намаляват). Услугата преразпределя пари, взема от едни платежни средства или капитал, за да ги даде като капитал на собственик. Тук печалбата и цената възникват от една и съща база, затова количеството играе важна роля, а собственика е силно зависим от поведението на купувачите, на гражданите. Когато една услуга се ползва и в стопанството, движението на парите е друго, и от продажбите на това количество, не се създават пари за пазара, защото имаме не стокова, а капиталова размяна. Услугите с най голям относителен дял в националния продукт, (ел енергия, съобщителни, здравни и др.) съдържат количества на фирми, стойността им се пренася и стават част от цените на стоките. едва тогава се разменят с заплата, осигуровките и данъците. Увеличаване на ползваните количества или тяхната цена, намаляват печалбата на фирмите ползватели и на парите в гражданите за покупка на стоки. При този вид услуги има винаги облагодетелствувана страна. Доближаването до икономическите условия при масовите услуги, изисква специфично за всяка дейност ценообразуване, изключване на ДДС от цената , отчетност за разграничаване на капиталовата от стоковата размяна и свободен достъп до информацията.

Елемента “заплати” за разлика от предните е хомогенен, не пренася, а добавя стойност поради това за собственика представлява паричен разход на капитал, превръщане на пари в материална ценност, в нов нараснал продукт. За създателя на продукта-колективния наеман труд, това не е капитал, а получаване на пари за определено работно време, за да участва в пазара на стоки.

Капитала едновременно създава двете необходими на размяната страни-нова стойност на конкретна вещь на собственика и пари за пазара, за нейната покупка. Налице са част от отношенията при размяна. **Без да става отчуждаване на вещь, парите сменят собственика**, защото енергията и уменията на работната сила, са използвани от собственик, за обработка на негова вещь. Това означава, че веществения капитал на собственика е мъртва природа, ако до него няма налични пари, свеж паричен капитал за заплати и другите добавяни стойности.

Елемента е функция на основополагащо икономическо отношение. То свързва във едно функциониращо цяло производителните сили, (оръдията на труда, технологиите и предметите на труда), всички материална собственост на собственик от една страна и от друга – способността на човека да се труди, а резултата е нов продукт полезен и за труда. Материалните условия са реалност от отношения между собственици, те са оценени в париреален капитал. Както видяхме при материалите, той (за купувача, бъдещ собственик и наемател на наеман труд) съдържа от една страна пари за пазара и от друга – амортизацията и печалбата на доставчика (бившия собственик на материала). Наетата от новия собственик работна ръка, се оценява когато функционира, нейното работно време е оценено в пари, те добавят към тази на материалните условия, нова за собственика стойност. Затова той заплаща за труда, разходва капитал. Наетите лица получават количество пари, но нямат продукт. По този начин добавянето на нова стойност, икономически поддържа (възпроизвежда) два взаимно свързани полюса. На единият е нов продукт в собственика, но необходим на наемния, на другия са пари в наемния (за пазара), но получени от капитала на собственика. От това равенство не произтича противоречие между собственик и наеман, а причината за съществуващото в капиталистическите отношения неравенство, ще открием при анализа на стоковата размяна. Развитото капиталистическо стопанство, изисква материалните условия да се стопанисват от лице, то да организира и направлява труда на множество лица, защото няма как поотделно да се трудят като собственици. Връзката собственик- подчинен, се осъществява от пари наричани капитал. Работната сила чрез собственика получава реални парични знаци, платежно средство, за да може да ползва част от собствения продукт. Частна собственост е налице когато лице или родственици се трудят със собствени оръдия на труда. Тя е ограничена и несъществена, защото възникнала може да продължи само ако се развива, което неминуемо води до наемането на външни лица. Съвременният присъщ на капитализма собственик, наеман труд и създадения от него продукт , са обществени, открити субекти и обект. Нещо различно от действащите в момента закони.

Цена на работната сила, термин употребяван от днешните “реформатори”, тя има ли характер на стока? Съществува ли пазар на работната сила? Заплатата се договаря писмено, поема се задължение за труд, с което прилича на договор за бъдеща доставка на материал. Полагаемата се заплата се определя въз основа на договора, но според отработено време. За собственика заработената сума става част от продукт, което не е пазар. Трудещият получава пари, с тях на пазара става притежател на стока, а нейната цена има структура определена с закон. В Кодекса на труда (КТ) и наредби съществуват правила за отделни елементи от заплатата, но тяхното основание не е свързано с употребяван продукт. В момента на договаряне едни стоки служат за подържане съществуваща работоспособност, други създават средата за живот. Това е индивидуална за лицата структура, обуславяна от размера на заплатата и от пазара, от цените на консумативните стоки, следователно от собственици. При буржоазната демокрация трудещият се може да има свободата да разходва пари, но в рамки, определени по волята на частни лица, а това означава еволюция на стара зависимост. Заплатата може да се превърне в цена, ако по някакъв ред се определят нейните елементи: за храна, за жилище, за

транспорт, за деца и др. Но за да стане това е необходима еволюция при ценообразуването. Няма и пазар на работна сила, търсенето и предлагането са моменти за установяване на договорни връзки.

Заплатата е паричен израз на необходимостта, личността да се труди и създава блага (за себе си, за тези произвели оборудването и за ръководния и обслужващ персонал)), за да съществува, **превърната от капитала във власт на частния собственик-субективно право той да определя пазарната цена на стоката (винаги по голяма сума от похарчените пари)**, по която става и неин притежател. Реалната стойност на използваната работна сила, представлява количеството остойностен продукт или група продукти, т.е. покупателната способност на заплатата. Състоянието при размяната на труд срещу труд, което практически съществува при размяната на стоки, може да се определя чрез покупателната способност на заплати. Например от отчета на БТК се установява цената на един импулс. Сравнява се количеството импулси съдържащи се в средната заплата в БТК със количеството за средна заплата в конкретна фирма, за средна пенсия, или за средна издръжка на ученик, на малко дете и т.н. Подобно сравнение за два периода дава представа за протичащите в обществото процеси. Работната заплата се договаря между равноправни страни. Но на практика договореността не става реалност, щом собственика има свобода да определя цените. За да се постигне поне минимална демократичност, в това икономическо отношение е необходимо прилагане на правила за определяне и промяна на цените, нещо което се отбягва от “днешните демократи”.

Стоковите отношения променят радикално вътрешната организация на семейството при натуралното стопанство, отношенията на родителите към новосъздадени семейства. При новото стъпало на развитие, работоспособните членове на наемното семейство притежават по голяма свобода и индивидуалност. Като правило те не създават общ продукт, труда не изисква семейни правила и организация. Общ интерес е да получават достатъчно пари и създадат удобства за живот. Тази свобода налага на първо време добиване универсални познания и на следващо ниво специализация. От това включването на младото поколение в трудови процеси се забавя, а обучението изисква повече и по разнообразен труд на други лица. Трябва ли потреблението на другите лица (учители, лекари, администрация, телевизионни работници, войници и държавни служители), да се включват във възнаграждението на заетото в стопанството лице? Отговора трябва да се търси в практиката.

При първият обществен строй с класи- робовладелският, определящото средство на труда и създаване на продукт- земята, е била собственост на робовладелеца. Той е осигурявал обществените разходи (главно на властта) и личното потребление на ползваната работна сила.. Усъвършенстването оръдията на труда налага промяна в грижата за робите и за земята, затова тя земята се предоставя на крепостен селянин. Появата на капиталиста става, когато науката създава различни технологии с изисквания към оръдията на труда. Едно или група лица притежават по висш тип оръдия на труда, чрез които свободното време на обществото се превръща в продукт. Развитието отдавна е освободило семейството на наемния труд от обществената функция да създава свои оръдия на труда. Стремежа наемния труд, чрез акции да участва в капитала на фирмите, за да получава дивидент, не отговаря на необходимостта от по нататъшно развитие в организацията на обществото. Тази политика само удължава властта на частната собственост, а чрез нея феодалната власт на богатите.

Развитието налага всички да получат образование и квалификация. Това са обществени функции (свободно време при натуралното стопанство), които предполагат планиране и отчетност. При капитализма по масовата трябва да се организира и финансира, като обществен фонд (бюджета), а специфичната (квалификацията) да се възложи на фирмите. Те могат да

създадат специализирани учебни звена. Разширяващата се специализация в медицината и необходимостта от своевременна реакция за опазване работната сила от болести, извеждат здравеопазването във всеобхватна обществена функция. Опитът с закони да се създава частно здравеопазване противоречи на развитието, а задължителните вноски от възнаграждението са вид данък, предоставен в разпореждане на група лица, което не може да не поражда корупция. Горното отклонение беше необходимо за да се проследи влиянието на еволюцията в отделни отношения и докаже необходимостта от увеличаване броя на обществените функции, за сметка намаляване потреблението (парите) чрез работната заплата. Обществените функции организирани чрез планиране и контролирани чрез отчетност, нямат ограничение в разнообразието при организацията на труда и заплащането на заетите в тях лица.

Работната заплата видимо съдържа количество пари, който лицата могат свободно да разменят. Както вече бе посочено тя реално съдържа групи еднородни потребности, който могат да се представят като елементи. Относителния дял на всеки елемент не е строго фиксирана и може да се колебае според въздействието на външната среда или целите на семейството. Като правило елементите трайно се променят със остаряването на семейството. То се нуждае от едно жилище, може ли тази потребност да се осигури чрез заплата? Утвърдения от развитието капиталистически принцип, е жилища да са частна собственост на специализирани звена и отдават под наем. Нямам информация за принципите при наследяване на жилищни имоти в други страни, но съществуващия у нас закон е недоразумение. Като правило един дом, от който са обособени нови две семейства, се разрушава още преди наследяването, защото ще се наследяват части. Тежестите за отглеждане на възрастен родител, се прехвърлят на обществото, а наследниците в крайна сметка получават наготово ресурси. При съществуващите порядки подрастващите поколения получават различна начална материална обезпеченост, различна начална скорост (едни виждат в тях мотора за развитието), според мен това е първоизточника на егоизма и стремеж да се получава колкото може и докато може, без индивида да държи сметка за последиците в иначе колективния обществен труд. Експлоатацията на чужд труд преди не беше ликвидиран, тя съществуваше между трудещите се. Например в някои отрасли заплата за изработеното бе близо до 50 % от възнаграждението, нещо което създаваше пенсионери преждевременно. Защо бе необходимо заплащане на прослуженото време или за лоши битови условия? Диференциацията при заплата за еднакъв труд в крайна сметка погребва завоеванията на трудовите хора придобити чрез октомврийската революция.

Заплащането на труда може да става според резултатите, според количеството на продукта, или вложеното време в часове, или според потребностите на работната сила. При почасовото или за количество заплащане, трябва да изчезнат добавките, като тези за прослужено време, за трудни условия и др. Отпадат и категориите труд, не може да има претенция към работодателя да осигурява работа само според квалификацията. Работника може да откаже възложена работа от следващата смяна. За период от няколко поколения, възможно най-пряко обвързване на резултат с количество и качество на труд и ограничаване добавки за присъствие. Качествени бъдещи отношения на размяната, са невъзможни без радикална промяна в заплащането на труда, без замяната на заплащане за количество, с заплащане според потребностите от количество продукти оценени според техните цени.

Елемента “Обществено осигуряване” често представян от политици (не без помощта на “специалисти”), като вноска на пари за сметка на частния собственик. В действителност паричните вноски от работодателя в осигурителни фондове се признават от закона, като необходим стопански разход. Поради това в отношенията на собственика с властта и

обществото, тези вноски не се различават от разхода за материал или заплата, Икономическата им същност е разход на капитал, който добавя стойност към продукта за собственика, парите са материализирани, от което стават платежно средство при обществен фонд. Те се предоставят от собственика на паричен фонд, без конкретна стопанска връзка и в този смисъл са финансиране (възприемат се като загуба на пари), поради което се доближават до характера на данък. Собственика не е ощетен, размера на вноската определя единствено потребността от допълнителен паричен капитал. Вноските се определят в процент към начислената (включва данък доход) заплата. Като паричен фонд определените с закони вноски на работодателя, представляват едно финансиране на неработещи (те са платците на продукта) от работещите в момента. Факта че размера на пенсията се определя също с процент от заплата, показва наличие на отношение на експлоатация. Друго би било отношението ако пенсията я нямаше, или ако се определяше според потребностите, ако се свързваше с наследството оставяно след пенсиониране и т.н. Исторически процента на осигурителната вноска се променя последователно- 12,5, 14, 20 до към 1980 г , 30 към 1990 г. С въведените реформи този принцип е модифициран, а за някои дейности размера надхвърля 50 %. Сега общия процент се разпределя между два фонда, новото е здравното осигуряване. Колко силно е влиянието на лекарите върху властта!

Тези две направления на осигуряването са разделени допълнително между капитала и парите платежно средство, между собственика и наемния. Правят се вноски от капитала (част от цената) и в същото време се удръжка от получателя на заплата преди данъчното облагане. За лица от определена възраст е въведено друго задължително пенсионно осигуряване, чрез задължителен влог. Колко силно е влиянието и на собствениците на баките върху властта! От началото на 2009 год. общият процент обществено осигуряване ще се разпределя по равно между елемента "осигуряване" и заплата на лицето. Това е демонстрация на равенство пред закона на лица, но те са в неравностойно обществено положение.

Този елемент е израз на няколко обществени отношения. Чрез него се финансират обществени потребности: пенсии, при болест, здравеопазване, отглеждане малки деца, безработица. Това са моменти от живота на хората, когато те не могат и ли не е изгодно да се трудят и получават доходи за покриване ежедневните нужди. Установените от години правила за финансиране на горните потребности, не са икономически издържани и това не дава възможност за тяхното ограничаване и привеждане към реалните потребности. Властта е въвела принуда за собственика. Това означава, осигуряване на допълнителен капитал, за да прави вноски (добавяна към продукта стойност) във фонд, в миналото да плаща на наетите лица обезщетения за сметка на фонда. **Той добива правото в цената да включи разхода и когато продава да възстановява разходвания капитал, от което вноската бива прехвърлена върху купувача. Парите постъпващи във фонда се определят от заплата на един субект, а реално се събират от друг, този който купува стоката. На пръв поглед това изглежда като вноска на собственика за осигуряване на наетия. В живота и двамата имат претенции към властта, собственика настоява за намаляване, а работника да ги има по индивидуална партида и от нея да се изчисли пенсията. Може би поради това с реформата закона предвижда задължение и за наемния, той трябва да заделя и внася от заплата. По този начин функциониращия труд е притиснат от властта пряко чрез удръжка от заплата и косвено чрез собственика при покупката на стоката. Реформата създава отношение на експлоатация, по голямата заплата в продукта, да определя по голяма осигуровка, а реално при купуване на същия продукт, тя да се заплаща от по малка заплата. Това неравенство се увековечават и при пенсиониране. Кому е необходимо това разделение на тежестта?**

Изнесеното тук не се отнася до осигурителните вноски събирани от доходи на частни лица. За 2005 г най низкия процент на осигурителните вноски чрез капитала (собственика) е 30,35 процента върху заплатата и 12,15 % за сметка на заплатата. При средна месечна заплата 300 лв. на всеки 100 лв. се удържат 12,15 за осигурителни вноски и 8,33 лв. данък доход, в брой се получават 79,52 лв. или общо 238,56 лв. Без да е възможно изчисляване делът на косвените данъци посочени по долу, обществените потребности само от ДДС отнемат 20 % от получената сума или 47,72 лв. В продукта делът на общественото осигуряване тогава е заемал 38,17 % от реално получената заплата. През 60 години на миналия век горното съотношение е било около 18-20 %. Въпреки високия таван на осигурителните вноски, те не осигуряват нормално потребление за значителна част възрастни хора. Този факт съвпада с недостиг на капитал в отрасъл земеделие, а заедно те показват, висока степен намеса на властта във икономическите отношения, което определя бавен ръст на икономиката. Близо двойното относително нарастване на продукта за общественото осигуряване, говори за структурни промени във обществото и за лошото управление на парите, събирани за обществено осигуряване. Причините са няколко-увеличение броя на лицата извън материалната сфера , броя на безработните, разширяване и реформа при здравеопазването (личния лекар е фирма и формира печалба), необосновани цени на лекарствата и повсеместното въвеждане на данъка добавена стойност (ДДС).

Властта облага с ДДС всички приходи на общественото осигуряване. Това става в момента на тяхното разходване, защото данъка не се възстановява, не се счита за данъчен кредит. Когато ДБ отпуска субсидия 100 лв. реално плаща 80 , защото чрез ДДС при покупка на стоки (пряко или ко вено) си връща 20 в пржо дтата част. В дър жавния бюджет по съпва ДДС и о т заплатите на персонала (при разходването им) в здравеопазването. След реформата, както и преди, горепосочения процент не показва, състоянието в обществото. От бюджета се отпускат субсидии, което е доказателство за ежегодното разходване на приходите. За 2004 г е предвидена 576 млн. субсидия от ДБ, а вероятния ДДС върху постъпленията от осигуровки достига 710 млн. Реално субсидиран е ДБ. Това е неосезаема, скрита, групова политика на властта, в ущърб на обществото.

Реформата се отнася главно до лицата в работоспособна възраст. При тях положението на купувачи се запазва, когато купуват те плащат осигуровките внесени от собствениците. Новото е при получаване на заплата. От нея собственика удържа и внася осигуровка, което е нов специфичен косвен данък. Удържането намалява парите за пазара, тези за номиналната заплата и производствената цена. Общественият фонд набира предвидените пари от два източника, от което **собственика увеличава печалбата с размера на удръжката от заплатите**. Лицето ще получи пенсия изчислена според някакви правила, а базата ще бъде направените вноски. За лицата родени след 1959 г. от личната вноска се заделя част (задължителен влог) в частни осигурителни компании. Последните без съгласуваност със собствениците, определят лихвите и таксите за съхранение и управление на парите. Техните разходи и печалби не се контролират от собствениците на парите, вместо това им се предоставя правото да избират измежду няколко фонда. Привидно са създадени условия за конкуренция, защото лицата са принудени по закон да извършват вноските, а от тях ще се издържат и печелят частни фирми.

На пенсионна възраст независимо от вноските, издръжката на индивида ще се определя от равнището на текущите цени. Парите от ранните години се декапитализират от инфлацията, и ако тя годишно е само 4%, тези преди последните 25 години от деня на пенсионирането, са изядени от възприетата система. Оценката на реформата ще се постигне след 20-30 години. Сега се приема защото създава възприятие за индивидуалност, за личен дял който няма да се използва от друг, засилва се егоизма за сметка на разума. След отпускането на пенсията

възприятието ще бъде друго, но малка е вероятността от реакция. Тази особеност е използвана за постигане групов интерес на финансовата общност. (нова дейност, печалба от парични операции и ежегодно увеличаван допълнителен капитал в банковия сектор).

С реформата в осигуряването се целеше образуване на постоянно действащи парични частни пенсионни фондове. Това е ново икономическо отношение при което част от парите произлезли от създадения нов продукт с функция на платежно средство, по закон се трансформират в съкровище, а то да се превърща в капитал според интереса на няколко групи от лица. От това се намаляват парите за пазаруване, за да се създават възможности за наемане на незаети лица, за разширение на дейността и бъдещи увеличени средства за осигуряването. Практически паралелно съществуват два различни фонда. Единият е разходен, държавен за да харчи всичките си постъпления, другият е частен отначало инвестиционен и след години ще стане разходно инвестиционен. Последният е съществувал като доброволен фонд след 1878 г., което определя закона като реституционен, реформа има само при облагодетелствуваните, а те са около или начело на партиите и властта. Вероятността частните фондове да се превърнат в поредните финансови пирамиди, предполага изисквания към управлението на фондовете. Дори и несвършени те няма да подкопават фондовете, последните са уязвими от масово теглене на суми.

Властта преди и сега в лицето на законодателния орган укрива елемента “данъци”. Фирмите плащат данъци, но закона (при капитализма и при социализма) не ги класифицира, като отделен елемент. Те са разпръснати. В “заплати” се съдържа данък доход, като икономическо отношение косвен защото е част от новосъздадения продукт, съдържа се в цената на стоката и се внася от собственика, освен това при покупка се плаща ДДС. От получените заплати лицата плащат данък сгради и различни такси за издръжка звена от държавната и местна власти, поради което те са преки налози. В “материали” са включени акцизи, мита и такси. В “услуги” са включени данък сгради (за фирмите) и такси на бюджетни учреждения. ДДС може да се съдържа в “други разходи”. Глобите и просрочените лихви са в “извънредни разходи.

Данъчната политика на държавата създава икономическо отношение, и за да не се усеща от населението, тя го прикрива. Парите внасяни от фирмите, като данъци и такси изпълняват функцията на платежно средство. Те са и разход на капитал, и прибавят стойност в цената. Властта независимо от други функции има решаваща намеса в стопанските отношения, чрез данъчната си политика. Нейната философия е изградена на принципа увеличаване на цената да води до по голям размер на данъци. Затова зад различни примамливи или приспиващи основания, осигурява свобода на собствениците при обявяване на цените. Държава която укрива данъците и не създава правила за образуване и промяна на цените е капиталистическа, власт на група без обществен контрол. Такава държава, дори в надстройката да съблюдава демократични порядки, си остава диктаторска, групи от интелектуалци използват властта, за да наложат частна собственост върху продукта на общественото производство.

Съществуващата данъчна политика, създава неравенство в издръжката на властта, най потърпевш е наемния производителен труд, защото освен присвояване, няма друг способ да прехвърля тежестите от данъците. Всеки гражданин навършил определена възраст, трябва да издържа властта и съществуващите общи функции. На данъчната политика и бюджетите ще се върнем след разсъжденията върху механизмите на размените.

Елемента “други разходи” съдържа парични разходи на капитал, при взаимоотношения между лица(наеми), данъци (ДДС върху горива) и други, с характер на услуги. В зависимост от доставчика (получателя на парите), може да пренася или прибавя стойност към продукта.

Елемента “амортизация” има привидна ролята на съхранител стопанската собственост, свързва се с предварително вложен капитал в създадените от собственика материални условия за труд. През производствения период собственика не разходва капитал, но включва в цената пари за себе си, а властта ги признава за разход и елемент на производствената цена. Те не са оборотен капитал и поради това нямат място в производствената цена. Но властта с закон я създава и с това променя реалната печалба. Когато ежегодните суми на амортизацията достигнат мащаба на историческата цена, се прекратява амортизирането, независимо от полезността на материалния актив. Реално настъпва момент, когато собственика има даром собственост от материални блага и , може да ги използва или продава но във всички случаи печели за себе си и за бюджета, в същия момент може да има и свободни пари за инвестиции. В следващ 5-6 годишен период той губи богатата, а натрупаните пари от този елемент не са достатъчни за необходимата модернизация. Реалната инфлация е причина за това. С течение на времето зависимостта на фирмите от кредити се увеличава и е една от предпоставките за фалитите.

Този елемент е носител на важно обществено отношение. Собственик на пари, купува и създава условия за трудова дейност, наема работна сила, тя му създава стока. Създателите на стоката са принудени да я купуват за да живеят от своя продукт. **Цената която създателите на продукт плащат, съдържа по закон пари за амортизация-материалното богатство на собственика, значи то скрито от погледите се заплаща от покупателите. По този начин материалните блага на собственика, след определен период са откупени от работната сила, стават обществена собственост, с закон обявена за лична и предоставена на лице или група.** Необходимостта от продължаване на дейността не може да бъде оправдание за запазване на горното феодалното отношение-абсолютна лична власт над стопанската собственост. Самото съществуване на едра частна собственост, е пречка за развитие на икономическите отношения, тя поражда групов наследствен интерес, а свободното ползване на пари води до корупция и купуване на част от интелигенцията във властта. Последната спира развитието на науките за обществените отношения, не търси подходящата организация и заплащане на труда при обществената собственост. Още информация има към данъчната политика.

Елемента “печалба”, е прибавена стойност без разход на оборотен капитал. Нейната същност ще е по ясна след разсъжденията за различните видове размени.

КАПИТАЛИСТИЧЕСКА РАЗМЯНА НА СТОКА ИЛИ УСЛУГА.

Цената постигната от частния собственик капиталист, погледната от противоположната страна- наемния труд или властта, представлява количество пари собственост на нуждаещ се субект. Понятието ПАРИ не е еднозначно, като следствие от развитието е подвластно на отделните епохи, поради което е наложително разглеждане на тяхната еволюция. Преди тяхната поява е съществувала размяна на продукти. Това е период на непосредствена размяна в натура, две различни вещи взаимно разменят собствениците. При такова отношение са разменяни и благородните метали. Последните стават първите пари, когато за да се разменят, другите стоки е трябвало да се пренасят на далечни разстояния или от търговци, В този по късен етап металните пари изпълняват три функции: мярка за стойността на стоката (разхода на собственика), мащаб на цената (количество метал, за количество от конкретна стока) и платежно средство за двете страни-метал който сменя собственика и може да се размени срещу всяка друга стока. Отношението при тази размяна е равенство на страните, едната притежава пари и непосредствено чрез предоставяне на количество метал, измерва труда за стокотрошителя. Благороден метал се разменя срещу всяка друга стока, участва във верига

от непосредствени размени в натура. Ранното развитие на капитализма протича при този тип размяна.

Развитието, характера и мащаба на стопанската дейност, са наложили парично измерване на времето и други фактори за създаване на продукт. При господството на капиталистическите отношения е налице разделение между оръдията на труда (частен собственик) и уменията на работната ръка (наемен труд). Тяхното свързване става, чрез частен (наследство от феодализма) собственик, той е частен собственик и на готовия продукт. Държавните и обществени функции първо се оценяват в пари, а след това се купуват стоки. Тук мярката ПАРИ приложена към продукта през времето на неговото създаване (производствената цена), е различно от момента на неговата продажба-покупка (по цена). При покупка, се потвърждава измерван продукт при собственик чрез цената, от вече собственик на пари, защото има потребност от продукта. Той купувача е с реална икономическа принуда.

Измерването на продукт с пари на собственика означава вложен капитал, се осъществява с плащане на същите по мащаб пари, но това става в два различни по характер процеса. Общото е че парите сменят собственика, от което се създават два полюса. След време собственика има повече пари, а наемния има пак потребност от стока, парите са определени, а част от продукта е потребен. С това използваните пари на собственика изпълняват нова обществена функция на капитал. Не лицето собственик, а неговите пари капитала, свързват оръдията на труда-материалните условия, с работната сила. Противопоставяне труда на капитала е следствие от модела за собственост. Труда се нуждае от отношения които да хармонизират създаването на продукти за подържане на живота, със създаването на продукт необходим за многообразието на трудови процеси. Това са два типа продукт и са основното обществено разделение на труда. За сега връзката между тях е печалбата от стопанската дейност, поради което и тя е обществено отношение. Нуждата от печалба при капитализма, е фактор за съществуването на цената за продукта.

Как така собственика на стоката, е похарчил едно количество пари (предал ги е на други лица за оборудване и материали), а получава повече пари след продажба на количеството придобито с вложените пари . От къде се вземат тези допълнителни пари наричани печалба? Отговора може да бъде само един- от други източници който не съвпадат по време с продажбата на създадения конкретен продукт. Тук има разнообразие във формите- може в собственика да се е върнало същото количество пари и да е увеличен запаса от продукти, може да са използвани парите от незавършените продукти и пр.

Капитала установява обществени отношения, от неговото функциониране се създават парите (за пазара) с функция на платежно средство, от това парите не нарастват, а само сменят собственика и с своята функция. Поради това парите които са у нас, с които посрещаме ежедневните потребности, не са от метал, те имат своя производствена цена различна от обозначения в тях мащаб на парите. От тази особеност, производствената цена на монетата от 1 лев, може да бъде по голяма от тази на банкнота от 100 лв. Обикновено използваните при оборота пари, нямат цена, а производствената им цена се включва като разход на централната банка. Обаче те имат обозначен мащаб на пари и се разменят по тази стойност, преди наемния да стане притежател на пари, собственика е разменил капитал за монети и банкноти.

Капитала е момент от обективно отношение, от икономическа принуда. Това е момент или период, когато живота налага или изисква определени поведения на лица. Колкото икономиката е по развита, толкова по силно е проявлението на обществените необходиминости. Една от тях е капитала, където еволюцията го подрежда на първо място измежду функциите на парите,

защото продукта като човешко творение е в основата на другите обществени отношения, без продукт няма както пари, така и размяна. Тук функцията на парите като мярка за стойност, от една страна се свързва с измерване на реалности при собственика, като съвкупност от материални условия за трудова дейност (реален потенциален капитал), от друга-бъдещи отношения с други собственици и бъдещи заплати на наемани лица, плащания към фондове и бюджета-необходим паричен капитал. При реално обвързване на факторите, част от паричния капитал променя функцията и продължава движението като пари платежно средство, за да участва в размяната на стоки, след което с постъпване при бившия собственик на продукта отново си възвръща функцията на капитал. **Обвързването на реални обществени фактори в капиталово отношение е икономическа обществена принуда, необходимия за това паричен капитал е следствие. Поради това създаването на парите представлява път за развитие, а липсата им означава застой със криза и посегателство върху създателите на продукт, защото няма да се оползотворява тяхното време. Тази връзка между факторите: свободно време на трудещи се, свободни материални условия за прилагане на труд и необходимите пари за тяхното обвързване и функциониране, е необходимост, обществена необходимост, за да се установи размера на необходимия паричен капитал. Такива пари са свързани със собственик, засега само той може да осъществява горното обвързване на реалните фактори създадени от живота. Когато не се използват по предназначение, парите не са капитал, а по скоро мръсни, за увреждане на обществото. Потенциален паричен капитал се създава от принуда, а не от продукт, както е при капитализма, това са две независими отношения, сега обвързани от законите за стопанските отношения и тези за собствеността. Законите са тези които създават пречката за пълно използване на създадените в стопанството възможности. Разкъсването на създаденото с закони изкуствено отношение, ще открие път към прогрес в обществените отношения, характера на които е видоизменян, но по същност остават непроменени вече няколко века.**

Печалбата е добавена стойност за собственика, нещо по което си прилича с амортизацията. Тя е резултативна величина, получава се като от цената се приспадат направените разходи на капитал и определената амортизация. Това са пари за собственика, съдържащи се в цената на създадената стока, и ако той е частник отношението превратно се променя и придобива характер на присвояване чужд продукт с цел лична облага. Едновременно с това, част от нея може да стане новосъздаден собствен капитал, поради което се показва във пасива на счетоводния баланс. Това означава, че реалната печалба може да съществува в актива, като материални активи, като налични пари (паричен капитал) и като потенциални пари от задължения на клиенти.

Собственика прибира само част от създадената печалба. От нея се заделят части за бюджета, банките и рекламите. Най голям дял прибират банкерите кредитори на стопанството. Като обществено отношение лихвата е възникнала в древността. До момента когато парите са били метал (особена стока) лихвата има характера на наем за другиму предоставена собственост. При стопански отношения с капитал, банките имат функциите на посредник и контролор на стопанските връзки. Разходите за тяхната дейност могат да бъдат разпределени върху обслужваните лица, под формата на услуга или лихва. За съхранение или заем на пари по сметка, не трябва да се ползват лихви. Банките не могат да обвързват реалните фактори, затова техните пари не са капитал и не създават пари за пазара. Обособяване на частни банки е предпоставка, за противопоставяне пари на реални обществени фактори. Използването на лихвата за постигане печалба на банка, е кражба от печалбата предназначена за нуждите на наемния труд. По скоро тя се изразява като отношение, собственика на продукт да увеличи

печалбата толкова, за да може да задели част за банката. Ако това не направи принудително се намалява дейността, от което намаляват доходите на наеманите. Затова съвременните банки са нови феодали на обществото.

Парите които участват в размяна на стоки и услуги не са капитал, те служат като платежно средство, те са другата страна на отношението размяна. Нормално е да са налични-монети, банкноти и сметка в банка, собственост на нуждаещи се лица. Няма значение какъв е произхода на парите, крадените дори и белязани, се приемат от собствениците на стоките и с това те отново са част от легитимен капитал.

Всеки етап от движението на стоката има своя цена. Създаването на продукт при собственика е съпроводено с нарастване на разходите, на производствената цена. Размяната, промяна при собственика на стоката, установява цената с горните елементи. Разликата между двете цени се обуславя от интереса на собственика на стоката. Той се нуждае от печалба (включително сегашната амортизация), в цената добавя пари (означава и заделено количество) за себе си, за да може да купува машини необходими на наемния. Машините са коренно различен на стоката продукт със своя цена. **Следователно ПЕЧАЛБАТА** е паричната оценка на икономическо отношение, скрито от нашите очи. Тя осигурява размяна между два типа обществен продукт. Дълбоко погрешно е печалбата, добавения продукт, да се възприема като експлоатация на наетите лица. При съвременните икономически отношения има експлоатация, а в обществото потисничество, когато лице или група лица, извършват действия във вреда на по голяма група, против интереса на засегнато болшинство. Подобен момент се съдържа в правата на частна собственост и наследяването, моделирани отношения характерни за минали епохи, но те не са конкретна цел на изследването.

Общественото отношение което създава размяна на продукт е принудата. При стоковата размяна поне една от страните трябва да е принудена от обстоятелства. Страната с парите винаги е принудена да консумира стоки за подържане жизнени функции в организма или други потребности. Това е естествената принуда, човек да се труди обикновено за други, да получава пари и купува стоки, а властта да събира данъци за обществените нужди. На принудата сега противостои частния интерес на собственика, той търси голяма и бърза печалба. Търговеца може да има принуда от срокове за издължаване на лихви и кредити. В такъв момент той обявява намаление на цени, за да се спаси е готов да се откаже от печалбата.

С произволен пример ще се опитам да демонстрирам механизма на стоковата размяна. При три стоки обема на продажбите за собственика е 10, 20 и 30, а за елементи на цените:

	Матер.и услуги	Заплати	Осигуровки	Косвени данъци	Амор. и печалба	ДДС	Всичко
I	2	2	1	2	1,33	1,67	10
II	5	3	2	3	3,67	3,33	20
III	7	6	3	4	5,00	5,00	30
общо	14	11	6	9	10,00	10,00	60
продукт	14	11	6	9	10,00	-	50
процент	28	22	12	18	20,00	-	100
% в цената	23,33	18,33	10	15	16,67	16,67	100
Матер.=	3,92	3,08	1,68	2,52	2,80	-	14
Размяна I	3,92	14,08	7,68	11,52	12,80	10,00	60
%	6,53	23,47	12,80	19,20	21,33	16,67	100

Ако се приеме, че в първата колона са включени “други разходи”, като например наеми и показаните отделно косвените данъци, примера става подобен на официалните отчети за приходите и разходите, изготвяни от фирмата. Продажбите между собствениците съдържат ДДС, но правото на данъчен кредит го елиминира, и остава само този върху добавената от новия собственик стойност. Остава ДДС в цената обявена от собственика. Стоките са продукт на няколко собственика, делът на доставчиците е фиксиран от размера на разходите за материали (14). Обаче техните отчети имат вид, илюстриран условно с при примера и показан условно разгънато на ред “материали”.

В примера не са показани вложените от собственика пари, разходвания капитал в дълготрайните активи, но те условно са представени от елемента “амортизация”. Липсва и количество, затова не са посочени индивидуални цени, условие наблюдавано в практиката. Условно приемаме, че числата представляват нетните стойности на елемента, елиминираме прилаганите в практиката законови удръжки от заплатите.

Когато създателите на първата стока купят от нея, те вече са получили 2 лева, с тях възстановяват и част от останалите елементи. Поради това могат да закупят максимум 20 % от количеството. Относителният дял на конкретния елемент или негова част, в общата стойност определена по цени на стоката, определя възможния дял от количество. Ако купуват само от втората стока, количеството ще бъде 10%. За размяната на първата стока от капитала на собственика са създадени 5 части пари за пазара (размера на разходвания пряко паричен капитал), а той е получил след продажбата 10. На бюджета допълнително от ДДС са преведени 1,6, остават за собственика 8,26. От тях е възстановено платеното на доставчиците 2, и останалите разходи 5, и са останали като печалба 1.33. ,

Кои са другите създатели на пари платежно средство, благодарение на които е закупено цялото количество и е получена печалба? Първо преди стоката да е готова, доставчиците на материалите са създали пари платежно средство (3,08+1,68+2,52). По време на създаването ѝ, са произведени машини и е извършвано строителство, където са плащани заплати, осигуровки и данъци. Пазара обезличава източника на платежните средства, затова да видим другата страна, начина по който собственика на стока възстановява капитала и продължава дейността. Готовността на стоката поражда принуда за собственика, той няма нужда от нея, а му трябва паричен капитал. Затова той определя цена като добавя своя дял. При продажбата всяка натурална единица носи неговия дял, но той е обвързан и се появява в точно определен момент. Съществува интервал в който се възвръщат частите на вложения капитал (отделните елементи на разходите), той се определя като разхода се раздели на цената без ДДС. Да допуснем за количество 80 единици, продажната цена е 0,75 от тях 0,625 са за собственика. Делът на материалите е (14:0,625 където делител е цената за собственика) 23 бр. Моментът в който продаде горното количество ще може да плати на доставчиците. Ако са няколко доставчика, последният ще получи парите си едва след продажбата на 23-та бройка, в противен случай собственика трябва да сключва заем или да притежава свободен паричен капитал. Моментът на плащанията по останалите елементи ще се определя от допълнително количество и в зависимост от него. Едва след продажбата на 64 бр.(40:0,625) ще постъпва делът за собственика. При създаването на стоката, от собственика са произлезли (11+6+9) 26 пари платежно средство, с които е осигурена продажбата на 41 ед., което е 51,25 % от количеството. Това определя силна зависимост на собственика, защото неговия дял реално се определя от създадените пари при други собственици. Следователно отделният собственик е част от стопанската общност, в определени моменти, тя определя неговата съдба. Съвременната

размяна на стоките определя точен път на парите. От капитал на стокопроизводител, се създават пари платежно средство, но само те са недостатъчни за получаване на желаната печалбата. Тя става реалност от платежни средства произлезли от други стокопроизводители, в момент когато парите сменят собственика, за да приемат функцията на капитал. С размера на увеличения капитал, собственика създател на пари за пазара, трябва да купи не материали и стоки, а друг тип продукт. Ако не изпълни тази принуда, собственика реже клона на който стои. Това ще означава отклоняване на пари, от което се нарушава дейността на другия тип производители-тези които произвеждат оборудването. По този начин размяната, отношението което тя установява при съвременните стопански отношения, води до потребност от печалба. Свободата означава своевременно съобразяване с икономическите принуди, тя е следствие от задължение за съблюдаване на редът определен от пътя на парите, от редуването на функциите капитал и платежно средство.

Примера показва същността на парите използвани за мярка на новосъздаван продукт т.е частта от капитала на собственика разходван производително. Купуване на материал, влагане на труд, законови задължения за парични вноски в осигурителен фонд и за бюджет. Покупката на материал означава едната реалност, един предава пари на друг и получава негов продукт. След този момент, парите и продукта продължават движение без да променят функциите, те са капитал на двама собственици и като капитал не могат повторно да се разменят насрещно. Поради това тази размяна наричам капиталова и ще бъде разгледана по долу. Материала служи за основа на нов продукт, той е оценен с цена, а тя съдържа стойност за собственика-доставчик. Затова казваме че тази стойност е пренесена, тя е била материална реалност преди това, и се губи чрез възкръсване в нов продукт.

Полагания от наемните лица труд е друга реалност и се измерва от станалия собственик на материала. Мярката е негов паричен капитал, който сменя собственика без размяна. Наемният получава заплата, за собственика това е разход на капитал. Парите попадат в собственик без материал, който въздейства на чужда собственост, поради което новият продукт за него е чужд. При движението парите сменят само функцията, защото новия собственик на парите (наеманият), изпълнява друга, различна обществена функция.той става купувач-доставчик на пари. Реално труда се свързва с материала, поради това към пренесената стойност той добавя нова, налице е нарастване на стойност. Собственика е задължен да добавя продукт за социални фондове и за нуждите на властта, измерва го с разход на паричен капитал. Следователно паричния капитал напуснал собственика (за него разход, за друг субект приход), е променил функцията на парите, създава едновременно в равен мащаб два полюса, нова стойност към продукт и пари платежно средство за размяна, за покупка на стока.

Движението на капитала, започва от собственика, той разходва пари за да придобие стока, парите попадат в субекти с принуда да купуват. Покупката само на намалено от цената на собственика количество, е повратен момент в движението, това е момента на стоквата размяна, продукта и парите се движат противоположно, при което парите попадат в собственик и отново са капитал, отново могат да се разходват и извършат второ и следващо кръгово движение. Но горните елементи на цената, са причината разходваните пари да изминат своя път, да осъществят пълен оборот, без да е продадено цялото количество. Този остатък въвлича в оборота на цялото количество стока, пари произлезли от капитала на други собственици на продукт. Това става възможно защото техния продукт, не е потребен на наети лица, фондовете и бюджета. И още защото горните субекти са получили пари платежно средство от такъв тип капитал. И още този тип собственици са създали продукт, който се купува само от принуда при собственици.производители или стопански агенти.

Стойностния дял на горния количествен стокостатък при собственика има друг маршрут. За да продължи дейността, той няма нужда от пари, а има принуда да подмени машини, инструменти, да купи нови технологии. Затова необходимите покупки вече по цени на другия вид доставчици, ще погълнат печалбата и амортизацията, нарасналите пари ще станат материално богатство в интерес на наемния труд, на производителите на стоки и в крайна сметка и на тези произвели оборудването за стоките. Наличието на печалба и амортизация, предполага друг тип размяна, на която ще се спрем по долу. От изнесеното до тук могат да се направят следните изводи:

1. Стопанската дейност при всеки самостоятелно обособен субект, протича при кръгово движение на пари. В началото са: материалните условия за организиране на производствен процес и паричен капитал. Материалните условия са следствие на капиталова размяна, а тя винаги съдържа пари за собственика на продукта. **Паричния капитал се определя от парична оценка на посочените по горе реалности (материали, работна сила и плащания към осигуряването и бюджета), те ще формират стойността на създавания продукт, от което ще се родят пари платежно средство. В началото и за всеки следващ оборот, паричния капитал се определя от функцията на парите като мярка, затова той до започване на дейност е потенциален, няма как да се създаде от продукт.**

2. Националният капитал е разпределен между два типа стопанска дейност: производство на стоки и производство на продукт за нуждите на трудова дейност. Парите с функция на капитал, обвързват двете подразделения, чрез печалба при размяната на стоки, когато парите платежно средство (рождбата на капитала) променят функцията и стават отново капитал. От тази връзка парите не се увеличават, а увеличаването на натуралното богатство, по доброто му качество, е стопанска цел. Всички отношения в обществото, които имат връзка със: мащаб на паричен капитал, създаването на продукт, установяване и оползотворяване на амортизация и печалба, парични фондове и бюджети, **са обществени.**

3. Националният капитал извършва пълен оборот, не когато възстанови създадените от него пари платежно средство, а по късно, когато втория тип собственици оползотворят своята печалба за създаден продукт. Във времето последен възстановява втория тип дейност, защото от оползотворяване печалбата на първия, при него (при втория) възниква печалба, тя е делът на тук заетите лица, за създаване на необходимите им материални условия. Продължителността на оборота, отрасловото и фирмено разделение на дейност, слабости при заплащане на лица, натрупване на наличности и парични влогове и др., са предпоставка за нарушаване фазите в оборота на капиталите. От функцията на парите като капитал, произтича нуждата от гъвкавост при използване на паричен капитал, управление на пари което да не допуска забавяне промяната му в платежно средство и при необходимост да компенсира забавяне при възвръщането на платежните средства. Това означава функциониране на институция за обществен капитал, който да замени съществуващите функции на банките.

4. До момента практиката не познава ред, при който да се предоставя капитал на собственик, без да е лихвоносен заем. Състоянието в развитите общества изисква нов ред за капитала. Използването на банкови и други заеми, срещу доход от лихва, означава административна намеса в посоченото по горе обективно икономическо обществено отношение. Сега стопанските отношения са ограничени от размера на парите платежно средство. Следствието определя поведението на причината, нещо което не се случва в кръговрата при материята, но е присъщо при зараждането и развитието на капиталистическите отношения. В ранния етап националното стопанство е китка от разнородни стопански системи и създадените по описания по горе начин пари, е нормално да се отклоняват от продукт на другите системи, при тях парите

да имат функцията на съкровище съхранявано в банка. В ранния етап търговската печалба по скоро е свързана със утвърдените стари стопански отношения и играе ролята на първоначално акумулиране на пари. Този период утвърждава банките като здрав тил на капиталистическата система. **С нейната победа произхода и ролята на парите са променени.**

Единичната цена на всяка стока е сбор от всички елементи, а нейното покритие при покупката става с парите произлезли само от един измежду добавилите стойност, (заплати, осигуровки, данъци). Видяхме че цената има своя структура (вътрешни пропорции), от която зависят парите за пазара и която разпределя количеството. Промяната при даден елемент, може да запази или промени първоначалната замислена пропорция на цената. Когато промяната става на пазара, се променя само печалбата. Сега да погледнем размяната откъм страната на създателите на продукт-притежателите на пари за пазара. Когато създателите на стока, купуват от нея, те връщат пари на собственика, той спокойно може да изключи парите и да работи с натура. Когато купуват стоки създадени от други, те разменят помежду си само елемента заплати, защото той, елемента е определил количествата. В първата стока заплатата е 20%, във втората-15 %. Това следва да означава, че в първата е вложено повече работно време. Но може да означава и по висока часова заплата. Втората възможност, съдържа отношение на експлоатация на група от група, нещо което преобладава в практиката. Въпросите за паричната оценка на създателния и всеки полезен за обществото труд, е най трудният и защото продукта е следствие от разделение и коопериране на работна сила, на човешки умения и способности.

ДДС е единствен елемент установяван в момента на продажбата, в процент от цената на продукта, от цената на собственика. В момента процента е 20. Когато получените от Вас пари се разделят на 120 се установява цената на собственика, а разликата е данък. Всеки 100 лв. носят данък 16,67 лв., а 83,33 са цена на собственика. Съотношението на частите се отнася за парите платежно средство произлезли от елементите добавили стойност в цената с изключение на ДДС. В примера заплатата на първата стока има 24 % дял в продукта, и 20% в цената. В случая разликата е 4 %, което показва че такава част от количеството определено за създателите по време създаването на стоката, на пазара благодарение данъчната политика, се пренасочва към делят за властта. По същият начин се намалява продукта за обществените фондове. Делят за собственика не се засяга, защото след покупка той има право да приспада платеният ДДС (данъчен кредит) от получения при продажбата ДДС.

Бюджета преди да купува, получава пари от косвени и преки данъци. Тези пари, подобно на горното се редуцират при покупка. При разходването на данък само 83,33 % отиват в собственика, а 16,67 са ДДС и се връщат като приход на РБ те извършват втори и следващи обороти до пълно преминаване към собственик. Тук ще отбележим, че ДДС редуцира внесените преди това данъци (скрито от погледа на обществото реално намалява) и по този начин централизира в държавния бюджет (ДБ), приходите на общественото осигуряване, местните бюджети и във всички бюджетни звена.

ДАНЪЧНАТА ПОЛИТИКА НА ВЛАСТТА

Една от функциите на властта е да осигурява необходимите й пари. Те се събират чрез стопанските субекти и от бюджетните звена. Горният числен пример съдържа такси, осигуровки, косвените данъци и ДДС. В отношенията със стопанството, след 1994 г. властта участва в размера на създавания продукт, чрез определяне на такси за административни услуги, осигуровки и косвени данъци, а чрез ДДС намалява парите платежно средство получени от създателите на продукти, чиновниците, и го показва като централизиране на приходи.

Таксата за административна услуга е разновидност на цена на стока. Разликата е в това, че от таксата не се заделя дял за ДДС, а целия размер се явява приход за бюджетното звено. При разходването 20 % от парите се трансформират в приход от ДДС. Бюджета на всяко звено е съставен от: собствените приходи, отстъпен данък общ доход (ДОД) и превод на сума (трансфер или дотация) от Републиканския бюджет (РБ). Преди реформите, фирмите не плащаха за услугите извършвани от бюджетните звена, цената на купуваните стоки не съдържаха този данък.

Косвените данъци винаги са свързани с продукт, те са митата при вносни продукти и акциза при горива, спиртни напитки, цигари и др. Оценката за характера на митническата политика, зависи от това как се разходват събраните пари. Икономическия смисъл от митото е да предпази родните производители на стоки от външна конкуренция. Размера се определя в % към цената във валута. Когато изделието е материал или услуга, с митото се увеличава съответния елемент, собственика разходва капитал, което означава добавяне на стойност, а реално се заплаща от пари на потребителя. Когато се внася машина, с митото се увеличава доставната цена, собственика (плаща) влага капитал и след това го събира от печалбата на клиента, в случая собственик. Това са два икономически различни източника на пари, който бюджета обезличава и ги приема само като платежни средства (пари за пазара). Това обстоятелство принуждава създателя на стоката да увеличава печалбата за да плати машината, в случая той е агент на властта.

Акциза се плаща от вносителя или производителя, като се увеличава цената с което тежестта се понася от потребителя в т.ч и бюджетните звена. Икономическата роля на данъка е завишението при цената, да води до намаление при ползваното количество. Това не може да се постигне, когато административния капацитет на властта не може или не иска (с закон тя е обявена за тайна), да контролира дейността на фирмите. Към 2003 г броя на регистрираните в съдилищата фирми е около милион. Все пак РБ събира колосални косвени данъци, с които се ангажира допълнителен капитал на стопанската сфера. На 100 лв. данък събран от физически лица се пада акциз: 1997 г.-106 лв., 1998 г.-128 лв., 1999 г.-122 лв. При митата величините съответно са: 105, 86, 47. При ДДС- съответно: 308, 356, 351. Проблема на отношенията идва от структурата на бюджетните разходи. Например за 1999 г. около 18,7 % от приходите (802 х.лв.) са използвани за изплащане на лихви, за закупуване на продукти -14,1 %, за начислени заплати-9,7 %, за отбрана и сигурност-23,4 % .

Държавата отпуска дотации на стопанството, за покриване загуба при отделни изделия. В отчета на фирмата дотацията се показва редом с приходите от продажби и участва във печалбата или намалява реалната загуба. С това нереални стават отчитаните приходи в стопанството. Няма пречка дотацията с червено да се показва във приходната част на бюджета, а в счетоводния баланс на фирмата, като източник на собствен капитал.

С закон е уредено да се облага с данък печалбата като разлика между общите приходи и разходите. Политиката на властта ще разграничим в три направления: признаване на разходи и калкулиране по изделия, признаване на приходи и спазване Конституцията. **Движението на паричния капитал изисква пренасянето на стойности в стойността на новосъздавания продукт да става в момент, когато настъпи промяна в собствеността при вещите, а добавянето на стойност да става, когато пари напуснат собственика.** Всяко друго правило разкъсва кръгооборота на капитала. С подзаконови актове властта урежда реда за установяване на разхода на произведените изделия и отделно на фактурираните (калкулиране на разходите по изделия). Материала се счита за разходван, ако е започнала неговата обработка. Това изисква месечна инвентаризация при работните места, което означава наличните в момента стандартни

материали, да се извадят от тези определени с разходните документи. Всеки месец ел. енергията, труда и общите цехови и заводски разходи се разпределят по обработваните изделия, разходите за незавършените се заделят (салдо) в счетоводна сметка. Разходите за готовите изделия се отчитат по друга сметка, в нея обикновено има салдо за нефактурираните готови изделия в края на отчетния период. Реалността обаче е друга. Само субстанцията, суровината или материалите които се обработват докато придобият желания вид, през целия технологичен цикъл и в готовото изделие, запазват пренасяната стойност, а всички други са разходи за продажбите. Калкулиране чрез разпределение на разходи е трудоемка и излишна за движението на парите. Дори при спазване предписаните правила, не са изключени технически грешки, а големия обем от записвания от сметка в сметка, позволява нагласа на резултата. Отчетността пропуска най-важното - разхода на паричния капитал, измерва съвкупната производствена цена на продажбите. Сега отчетността като заделя общи разходи в незавършено производство и в готов продукт, изкуствено намалява реалната производствена цена, за да се увеличи облагаемата печалба. Тази практика дава оръжие на държавен служител, той има интерес да открие "нарушения" да наложи глоба, за да получи част от нея, като награда за добре свършена работа. За 1999 г. приходите от глоби в РБ (вероятно и лихви за закъснение) възлизат на 360 млн., а от тях персонала е получил 33 млн. извън определените заплати. Какво понася стопанството? С размера на занижението на производствената цена, собственика трябва да потърси заем, или да не плати навреме на доставчиците или да свие дейността, но услужливи специалисти налагат правила според своите интереси.

Какъв ред е сътворен за установяване на продажбите, момент който трябва да установи, колко от вложения паричен капитал се е върнал при собственика. Установения ред е при предаване продукт на нов собственик, трябва да се издаде фактура, забавяне се допуска до 3 дни. Издаването на документа, а не плащането му, се счита за продажба. Тук властта приема по голямата величина, за да се увеличи размера на печалбата и данъка от нея. Имаше период когато за продажба се отчиташе плащането на фактурата, но "реформаторите" не го харесаха, за да имат право, да събират пари без да се интересуват от състоянието в стопанството. От това се появи отношение на взаимна задлъжнялост. В края на 1999 г. получения неплатен продукт на фирмите представили отчети е 3735 млн. или 8,7 % от фактурираното, а неплатените доставки са за 5564 млн. което е 13 % от фактурираното. Това е постижение за около 8 години, към 2005 г. ножицата е по отворена. Това означава, че в стопанските отношения има ред, наложен от недостиг на капитал, ред неприсъщ на капиталовите отношения, ред с частично, но вредно съблюдаване на законите.

Видяхме че когато бюджета купува възстановява капитала на части във времето което се дължи на ДДС. Преведените на бюджета, първоначално пари не са променени, но закона и размера на ДДС е установил пропорция между група данъци и ДДС. Първичните косвени данъци, след размяната заемат 83,3 % от парите, друг е реалния размер на елемента "данъци" в състава на продукта. Всички косвени данъци са приходи само на републиканския бюджет, поради което горната трансформация на пари е само при него, от което приходите и разходите не отразяват реалния мащаб на капитала предоставен на бюджета.

Друго е движението на парите приходи в останалите бюджети и при звена финансирани от РБ. При тях има преки данъци и такси, косвено този приход е част от продукт. При разходването на парите, се покриват постъпленията от косвени данъци елементи на цената и отделно за РБ още 20 % ДДС. Ежегодно тези бюджети получават субсидии, но те са по преценка и воля на група лица близки до властта. Това феодално отношение на власт, е заложено в закона за ДДС, с което на бюджетните звена не се разрешава възстановяване на

платения данък. Няма регламент за обвързване на субсидията с процент от изплатените касово разходи за заплати с източник местни данъци и такси. При покупка и от тях ще се задели за ДДС. Това е най важният фактор за недостига на средства в местните бюджети и обществените осигурителни фондове. Едновременно с това изпълнителната власт има възможност да толерира определени кметства, което е отношение на експлоатация.

Сега стабилността на бюджета е право пропорционална на относителния дял косвени данъци в приходите. Моментът на тяхното плащане бива преди и по време производствения период на продукта и при размяна. Облагането с ДДС, съпроводено с възникване на данъчен кредит, трябва да доведе до облагането само на стоки. По характер тези данъци са ежедневно, нестихващо финансиране на властта, размерите на което се укриват от закона за счетоводството

Казахме че за амортизацията има закон, а това е част от финансовата политика да се прилага данък върху печалбата.. Закона осигурява свобода на собственика да определя амортизацията. В същото време определя норми, таван до който властта я признава за разход. С други административни норми признава разходите за ремонт. Ако има превишение на нормите, то (превишението) се облага с данък. С закона се създава изкуствено икономическо отношение, далеч от реалните процеси в стопанството. Собственика може да съкрати сроковете за отделяне на пари за амортизации, оборудването да се използва след срока, за него да се правят разходи за ремонт. По този начин ръководителя може да се играе с числата, за определен период да намали печалбата и с това дивидентите за дребните собственици. Данъчните власти установяват ред при който могат винаги да обвинят собственика за неспазване на разпоредби, да “откриват” невнесен данък от печалбата, да начислят и съберат законната лихва, за да получат като допълнително възнаграждение някакъв процент от прихода. Счетоводната отчетност за амортизацията не отразява обективното превръщане на вещественния в паричен капитал.

При губещите предприятия признаването на амортизацията за паричен разход, частично или изцяло участва във размера на загубата. Да допуснем годишен отчет при нулев стопански резултат за облагане с данък. Тогава с размера на амортизацията се прикрива реалната положителна разлика (печалбата) между производствената и продажната цени. От нея може да има платени лихви или покрити отрицателни курсови разлики.. Счетоводната загуба обикновено се приема като предвестник на упадък. Това може да бъде погрешен извод, ако има положителна разликата печалба (приход-производствени разходи) и тя е достатъчна за лихвите и курсовите разлики. Дейността може да продължи и се запази равнището ѝ, но при недостиг на пари за инвестиции.

При губещи дейности с дотация от бюджета, информацията в отчета е субективна, неточна. Установения ред признава дотацията за приход от дейност, и я поставя на равно с приход от размяна. По административен ред, властта трансформира свои платежни средства във капитал на собственик, нещо присъщо за движение на парите при размяна, а тя отсъства. Необходимостта от дотации се установява от властта, а на практика, реално означава, че собственика е необходим за стопанската среда, но в положение което води до загуба на капитал. С посредничеството на бюджета става покриването на загубата. Това е следствието от икономически отношения. Собственици чрез размяната са присвоили част от капитала на един-отчели са завишена печалба, а от това бюджета е получил приход. Като икономическо отношение дотацията възстановява капитал, чрез коригиране на бюджетни приходи. не увеличава капитала, нито продукта. Властта за да показва по мащабни приходи не приспада дотацията, а я поставя в разходната част на бюджета, чрез което тя става приход за собственика. Този момент е политически, властта създава прецедент дотацията да изглежда като бремe за данъкоплатеца, солиден аргумент за приватизация или ликвидация (все частен групов интерес).

Няма пречка при получателя дотацията да се показва в увеличение на собствения капитал и в баланса да е видно каква част от реалната загуба е покрита чрез дотация. При бюджета дотацията трябва да намалява приходи, до изчерпване получения данък печалба. Реалната, икономически установената загуба, за стопанството означава създадена печалба при собственици, от намален производителен капитал при други.. За да се възстанови равновесието в граници необходими на стопанството, властта трябва да установи механизми за ежегодно възстановяване на загубите и за осигуряване средствата за модернизиране необходимата на стопанството губеща дейност. Източник на тези средства може да бъде печалбата на конкретна фирма (присъединяване), група фирми, подотрасъл, бюджета до размера на данък печалба или безлихвен заем.

Дотациите от бюджета се отпускат обикновено за изделия. Включването им в приходите и резултата от дейността, те стават основа за облагане с данък печалба. По този начин тя (печалбата) прикрито се завишава. Този данък се отличава от косвените, по това че пряко не ангажира капитал на собственика, а има отношение към стопанския резултат, към добавения за собственика капитал. Видяхме че печалбата е резултат, данъка има предназначение да разпредели резултата между капитала и обществените потребности, казано по друг начин да възстанови средства за пазара, като намали прираста на капитал. В този смисъл данъка е вид регулатор между собствениците и властта, а от друга страна намалява данъците събирани чрез населението. Косвените данъци съпоставени с 1 лев данък от печалбата са били в 1990 г. 0,73 лв. в 1993 г.-4,33 лв. и в 1999 г. 4,93 лв. Големите различия са и поради алгебрически зависимости. Независимо от това налице е политика, властта да се оттегля от отговорност за функционирането на капитала и поради това намалява прекия данък от печалбата, а да се увеличават косвените данъци, за стабилно финансиране на създавания за администрацията комфорт. Тази политика е вредна за стопанската среда, намалението на данък печалба няма да намали сенчестата икономика, а увеличените косвени данъци ще увеличат взаимната задлъжнялост.

Каква е икономическата същност на митото и кой го плаща? Когато то се прилага към стока, става завишаване на доставната цена, значи потребност от допълнителен паричен капитал и приход в ДБ. То като капитал съпровожда следващите размени и се плаща от лицата ползватели. Претекст за налагане на мито, е защитата на местното производство. Нормално е краткосрочност за мито на конкретна стока. Реалното икономическо отношение при дълъг период е бездействие на отговорни длъжностни лица, от което бюджета получава приходи. При нормална стопанска политика, местните стоки не могат да бъдат измествани от произведени със същите качества в по развитите страни. По ниски цени могат да предлагат неразвитите страни с по нисък жизнен стандарт. Условията за внос на стоки с мито се създават от лоша стопанска политика, недостатъчен капитал при фирмите, ниска производителност и висока производствена цена. Анахронизма се заключава в разминаване между причината (повода) и следствието. С митото се цели време за решаване на стопански отношения, което предполага парите да не се използват за бюджетни разходи, а в фирмите производители. Най обективно и възпиращо ще бъде, ако митото се заплаща от чуждестранния доставчик, а парите се използват за прогресивни технологии и качествено оборудване.

Стратегията на данъчната политика не е променяна след 1985 г. Тя предвиждаше увеличаване ролята на косвените данъци, други скрити от гражданите пътища и чужди практики за изземване на потенциална печалба. По късно я представиха като реформа, а практиката показва друго- замяна явното директно управление на националния капитал и обществените потребности, със прикрито замаскирано утвърждаване на частна собственост или

управленска олигархия. Конкретните законови разпоредби са различно прилагане на избраната стратегия. Например еволюцията при данъка върху печалбата продължава и в момента. Първоначално когато косвените данъци имаха малък дял, лихвите не бяха стопански разход, и амортизацията малка (голяма част от оборудването с набрана амортизация), данъчния процент бе висок. За данъчна основа служеше печалбата според правилата за счетоводството. След приемане Закона за счетоводството, с разширяване на косвените данъци,

събиране на дивидент от държавните фирми(извънреден данък в нарушение на Конституцията) и др.,броя на губещите фирми превиши този на печелившите. Народните събрания приемаха фиктивен закон с единен процент данък върху печалбата, а реалното облагане ставаше по друг индивидуално определен според правилник на МС (това е управляваща група). За да събират данък и от губещи предприятия, с правилника се въведе ново понятие “облагаема печалба”. Нейното установяване се постига чрез данъчна декларация и над дузина коригиращи показатели. Това е перфектно заобикаляне на Конституцията, на практика се прилага различен индивидуален процент. Правителството на НДСВ вля правилника в закона, увеличи факторите и ежегодно намалява единния процент, защото е обещавало нулева ставка. Който и да стои зад данъчната политика, тя вреди на капитала и на гражданите, съдържа отношения които раждат корупция и престъпност.

Реалният продукт за обществените потребности и властта се определя от икономическата среда. При свободното ценообразуване, частния собственик в известна степен е господар и на бюджетните приходи, в момента на тяхното разходване. Да проследим влиянието на различните проценти амортизация и печалба в цените. При цена 100 единици. в която косвените данъци са 25, облагане печалбата 30 % и печалба:

$5\% = 95$.единици паричен капитал като разходи в които 25 са за бюджета. Отделно за ДДС са 16,67единици, делът за бюджета. е $(25+16,67+1,5)=43,17:100=43,17\%$ макар и неточно илюстрацията е вярна

$$10\% = 72 \text{ единици} \quad (\quad =47,4:100=47,40\%.$$

$$15\% = 68 \text{ единици} \quad (\quad =48,6:100=48,60\%.$$

От примера се вижда, еднопосочност в политиката за голяма печалба, свободно право на собственика да владее наемния. Абсолютното увеличение на печалбата и данъка се прикриват от намаляване на процентите, а облекчаването на стопанството зависи не толкова от данъчния закон, а преди всичко от тези за косвените данъци и за ДДС.

Властта има най големия паричен оборот, целенасочено се лиши от банките, за да ползва частни банки. Начина на разпределението оборота между банките, предполага групов интерес или подкуп. Освен това за всяка операция се плаща такса, тя съдържа печалба. Всички партии които подкрепиха пълна приватизация на банките са десни, защото установяват ред на експлоатация. Властта събира данъци от които частни лица формират печалба. Има закон за гарантиран минимум на влоговете, което превръща бюджета в гарант на частните банки. Такъв закон няма място в демократичната държава. Тя трябва да пази парите на населението от частния интерес, като организира друг тип банка. Само при такава организация на капиталистическите банки, може да има конкуренция и еталон за мярка на тяхната дейност в лицето на държавната банка. Независимо от цената, най уместно е да се развали договора за продажбата на ДСК, Печалбите на банката да се използват за безлихвено кредитиране на държавни проекти.

За да бъде обективен в настоящето изложение, при две правителства правих опит за ползване на информация. След това в 2002 г. я потърсих в Държавния архив, фонд 163 опис 93,

където последният доклад на МФ за взаимоотношенията със стопанството и сведенията за събраните данъци бяха за 1968 г.

Същността на данъчната политика може да има две оценки, такава която съответства на икономическите отношения и несъответстваща, нееднозначна. Разчленена политиката включва три основни отношения, едното към капитала, второто към обществения продукт-характера на приходите и целесъобразността на разходите и третото-към парите за обществените фондове.

Капитала е реално установена от практиката съвкупност, нещо обективно и поради това се нуждае от автономност, от подкрепата на властта. Когато капитала прецени, че за напредъка е необходимо пестеливо потребление на ресурси, тогава се въвеждат акцизни цени. За да възпира неразумните потребители, акциза трябва да е обявен във фактурата и например върху опаковката. Той трябва да бъде самостоятелен елемент на цената, с което ще личи в коя фаза и при кой собственик е създаден допълнителен продукт с ангажиране на допълнителен капитал. Регулирането включва правила за включване и подържане на допълнително ангажирания капитал, до момента на размяна срещу пари на потребителя. Икономическата функция на акциза изисква регулация на отношения при капиталовата размяна, за да се прояви едва при размяната на стоката. Когато цената на стоката с акциз е и цена на материала, акциза подобно на ДДС, трябва да се възстановява.

Главно място в данъчната политика заема облагане доходи на физическите лица. Тук са реалните отношения на властта към гражданите, разделени на: наемани в стопанството лица заплата на които се определя от властно лице, наети управители на дейност, еднолични собственици и техните близки и на лица заплащани от бюджетите. С закона е определена единна скала за облагане доходи на горните групи. Базата, облагаемия доход и този за осигуровките е определен различно. При най-многобройните и най-притиснати граждани, база е заработената заплата определена от собственика, намалена с внесената за сметка на лицето осигуровка. Облагат се с данък доход, само защото създават продукт. Когато купуват, касово получената сума се намалява с 20% ДДС и платените от собственика осигуровки и косвени данъци. На 100 лева начислена заплата, ако при началното облагане с ДОД процента е 15, осигуровките 2005 г са 12,15 %. или касово могат да се получат максимум 72,85 лв. При покупката 30,35 лв. или 41,66% (толкова е минимума внесена от собственика осигуровка) са обществен фонд, а от ДДС ще се погълнат.(72,85 x 20) 14,57 лв. Остават 27,93 лв. за косвени данъци (укривани от властта чрез отчетността) и за оценка на вложения труд, т.е. с заплата на друг наеман. Като се има предвид различието в заплатите на наемните, може да се обясни донякъде засиленото посегателство върху материалните ценности. За наетите управители е предвидена привилегия. Десет процента от заплата не се облага. Управителят без ограничения се разпорежда с представителни разходи. За тях фирмата плаща ДДС и извънреден данък 20 %. Превоза с лека кола е за сметка на фирмата, получава с пъти по голяма заплата (не са включени рушвети и подаръци), за какви разходи е необлагаемата част? За едноличните търговци цялата печалба се приема, за заплата. Но в него е молива и бланките, поне до сега, той може да посочи каквато пожелае печалба, а по често загуба. При загуба от какво е живял?

Каква потребност има от бюджетния служител да се удържа данък? Когато премества парите в друг джоб или ги дам на сина, имам ли приход? Оправдана ли е прекалената сложност на бюджетните отношения? За данъчната администрация и свързаните с нея икономисти, това е политика, малко лица да знаят истината за държавните пари, да се чува и изпълнява тяхната воля, групата в министерството да провежда своя не обявена в закона власт. Завоалирано закона е създал едно феодално отношение- държавния бюджет да събира ДДС, налог върху събраните

пари: чрез местните бюджети, осигуряването и всички други бюджети. Сложността е една от предпоставките за намаляване на безработните, а от друга страна –множеството личности зависими от властта, са сигурни гласоподаватели. Тежестите от сложността се поемат от произвеждащите лица. Те дори плащат данък ДДС когато отглеждат деца, бъдещите производители, потенциалния бъдещ капитал. Необяснимо е отношението на НДСВ, заложено в закона за здравното осигуряване. Той отрежда задължение за всяко лице да има здравна вноска. След като наеманите плащат от дохода, за справедливост трябва и някой да плаща за незаетите. Реално всички плащат осигуровки според размера на потребените стоки Бирници ще събират пари от тези които не плащат касово задължителни вноски, закона ги приема за неосигурени и фактически ги наказва защото плащат само чрез покупките. Реално някой присвоява пари от “неосигурените”. Едно е общественото отношение когато “неосигуреният” има нужда от здравна помощ, друго-когато му се налага чужда воля без причина. Какво икономическо отношение е “са забравили експертите”,(по скоро са прокарали групов интерес)? Това че част от вече постъпилите по сметките на осигуряването суми, са пари на същите неосигурени потребители на храни и други стоки, това че от същите покупки е събран и ДДС и се намира в ДБ, е забравено от експертите. Защо никой не търси мястото на реалните пари, а невинни хора притиснати от живота наложен им от властта, се представят за престъпници и биват преследвани от закона?

Парите постъпващи в бюджета и общественото осигуряване, по характер са еднотипни, обслужват обществени функции и потребности, те са продукт на капитала. Поради това е излишно обвързването, когато приход на едната страна, представлява разход за другата. А такава сложна връзка съществува във ежегодно приеманите бюджети. Тя е в интерес на бюрокрацията и стремеж нещо да се укрие от обществото. Недопустимо е даден вид разход да е обявен за социален и да се облага с данък, само защото се плаща от фирмите, болниците и месните бюджети. Същото важи и за начисляване на осигуровки, за заплати плащани от бюджетни средства.

Коя печалба може да се облага с данък? Какви отношения поражда данъчно облагане на печалбата? Обективно паричния капитал се материализира при покупка, а материала става производствен разход когато се обработва или употреби. При тази размяна може да има печалба, но тя винаги остава част от съществуващ капитал. Данъка при печалбата от материал означава административна намеса във функционирането на капитала при създаване на продукт. Същото важи за печалбата от размяна на оборудване (включително строителството) между еднотипни производители. Само печалбата установена от движението на парите след завършена размяна на стоки, може да се облага с данък. Но стоките се облагат с висок % ДДС.

Печалбата е разлика между разходван и получен капитал към определен календарен период. При съвременните отношения икономическия подход към печалбата означава от една страна, недопускане на разпиляване (за текущи бюджетни разходи, за разкош и развлечения), от друга- контрол при създаване на материални условия. Кога има разход на капитал за създаван продукт.? Критерият е вещите, според търговските опаковки, да са предадени на работната сила за обработка т.е да е започнала тяхната употреба в рамките на последния за месеца работен ден. Има дейности където технологичния процес е непрекъсваем или по дълъг от денонощие, поради което в края на отчетния период има незавършено производство. То не е разход за готовия продукт. От разхода се приспада наличното количество субстанция умножено по историческата цена (тази която доставчика е обявил, а собственика заплатил). По същия начин следва да се определят разходите за предаден но неплатен продукт. Когато се извършват разходи във връзка или за модернизация, за капитално строителство, те са с характер на

материализирана част на бъдещ капитал и се изключват според пряко, установени с първични документи разходи. Направените общи и други разходи през месеца, са разходи за платените продажби и се съпоставят с постъпленията.

Горното се различава от някои принципи залегнали във международните счетоводни стандарти, закона за счетоводството, наредби и практиката, където основно се търси връзка във времето и пространството между разход и предаден (фактуриран) продукт. Политиката, печалбата да се приравнява с доход от труд за да се облага с данък, е наложила установяването ѝ да става, като се елиминира документираното движение на парите и приложат изчисления за изготвяне на калкулация за всяко изделие. Със субективно определени бази първо се разпределят по изделия месечните общи за дейността разходи. Допуска се начисляване на парични разходи преди да са платени (например лихви). Това е абсурд, плод на икономическата наука, да създава абстрактна производствена цена, когато документите фиксирали движението на материализирания капитал или парите показват друго. Още по важното, е че включването на общи разходи в незавършеното производство и наличния продукт, забавя времето за възвръщане на капитала, за да ускори времето за плащане на данъка. В замяна мащабите и сложността на изискваните изчисления могат да се използват за отлагане на данъчното облагане. Възприемането на фактурата като документ за доказване на приход, а не реалността ѝ определена с плащането, породила явлението взаимна задлъжнялост на фирмите. То означава, че държавата не се интересува (особен начин за намеса в стопанската среда) съществуват ли реално парите които тя принудително събира.

Правата на властта да прилага законите, както намери за добре, фактически е намеса в стопанската среда за капитала, той не може да изгражда специфичната отчетност и поради това възниква интерес от цени с висока печалба, укриването ѝ, избягване на данъка и готовност да даде подкуп. Знае се че капацитета на данъчната администрация, не осигурява проверката на хилядите фирми, по няколко на едно лице или група. През 1968 г. (Държавен архив фонд 163 опис 93/152 форма №3), данък печалба заема 32,8% от данък оборота. По отчета за 1999 г. приходите в бюджета от печалба на фирмите е 386 млн., 9,5% от данъчните приходи. Отнесени към приходите от ДДС, относителния дял е 20 %. С последвалата политика за ежегодно намаление на данъка върху печалбата, има вероятност приходите от него, да не покрият разходите по прилагане на законите. Когато стопански субект има създаден ред в отчетността, той може да укрие от властта само в годината на внедряване, след което създавания резултат по необходимост ще се прояви във даден отчетен период и данъка ще постъпи в бюджета. Това е друг аргумент срещу въведената у нас сложност при установяване облагаемата печалба.

В данъчните закони се предвиждат санкции за нарушаване на разпоредби и стимули за разкриващите ги. Означава ли това мярка за съблюдаване на реда? Действащите закони многократно променяни, винаги са съдържали отношение на неограничена власт за проверяващия държавен служител, защото той има задължение да докаже нарушение при субект и от него да събере щетата причинена на бюджета. В стопанските отношения не може нещо да се загуби, освен ако не е унищожено, а парите изядени (обяснението е по горе). Ако някой е загубил, друг е спечелил, ако нещо е пропуснато да се предостави на бюджета и е функционирало като капитал, то е родило пари и за бюджета. Поради горното милиони от съобщаваните загуби за фирмите, са фиктивни за стопанството защото парите са постъпили или ще постъпят като приходи в бюджета. В практиката начислените чрез проверки данъци и лихви за минали периоди, се отчитат като извънреден разход, но той не се признава за дейността, посочва се в данъчната декларация и се облага все едно че е печалба. Да печалба но за бюджета. Санкциите като вероятност допускана от закона, са превърнати в постоянен източник на

приходи за бюджета, защото те се планират с закона. Друг закон предвижда стимули допълнително заплащане за приходи от глоби и лихви. Вместо това да е мерило за оценка на разпоредбите и работа, се стимулира подържане лоша стопанска среда. Това означава липса на политика за спазване на законите, превес на групов интерес в изпълнителната власт, данъчната администрация да получава допълнителни доходи извън обявения бюджет. Законите не предвиждат условия за обективна оценка на резултатите от проверките. Провереният има възможност, да отминава или да създава обстоятелства според своя интерес. Груповия интерес в данъчните закони и отчетността води началото след 1965 г. и непрекъснато укрепва.

Каква данъчна политика изискват стопанските отношения? Основното нещо е документирането на обстоятелствата, относно състава и движението на стопанския капитал, за създаден и разменен продукт. Правила за отчетност според движението на парите, недопускане промяна икономическата същност на отношенията, бъдещите плащания не са разход и могат да се обявяват отделно. Държавния служител, ако открие неспазване на закона, вместо глоба, да установи кое лице е облагодетелствувано, да поиска доброволно връщане на присвоеното (заедно със полагаемата се печалба). При отказ се търси намесата на съдебната власт. При забавено плащане на данъци, от собственика се изземва и полагащата се пропорционална печалба. На собственика се дават задължителни предписания, и санкция се налага при повтаряне на нарушения. Сумата се превежда по сметка на отраслова организация различна от принадлежността на собственика. Публични да са документите и отчетите за минал период, спестяванията, дяловото участие във фирми, да има регламент за управителите, какви направени от тях плащания не могат за се признават за фирмени и са за сметка на заплатата.

Автономността на капитала предполага, властта да разполага само със един публичен данък (ДДС) като елемент на цената (и продукта), на база вложен производителен труд, а държавните органи обслужват фирмите без такси. Властта да определя само такси за физически лица. Собствениците на капитал трябва да поемат финансирането на дейности общи за гражданите в региона. Това е примерната схема за постигане, зависимост на собствениците и на властта от вниманието им към производителния труд, за фокусиране действията към качество на продукта, за пестеливо разходване вместо лесна печалба, за публичност на държавните финанси и премахване значителна част от корените на организираната корупция във властта.

При бюджета се наблюдава явлението бюджетен дефицит. Това е разлика, когато разходите превишават приходите. Икономическата същност на такъв дефицит е разликата към определена дата и зависи от структурата на приходите и периодичността на вноските, а не от брутният вътрешен продукт. При касова наличност в бюджета, не може да има дефицит, защото в нея участва и тази в началото на периода.

Създаването на продукт е немислимо без собственик, който да кооперира труда на множество, за да постигне желано качество. Използването на наемен труд е необходимост от развитието на технологиите, той не създава принадлежната стойност, икономическото отношение не съдържа противопоставяне на собственика. Свежите пари (при капитализма печалбата) са необходими за разширяване на дейност (П-С) и следователно са в услуга на труда. Изброените икономически връзки не създават експлоатация. Явлението експлоатация се наблюдава при някакво действие, някой присвоява, става притежател на нещо което не е резултат на личен труд. Експлоатацията на дадена класа съществува, защото друга класа е наследила или извоювала права за себе си и незачитане труда на останалите.

Механизма на създаване печалба е неравенството формирано от пазарната цена. **Видяхме че парите за пазара се създават при производствената цена. При размяната дори да се възвърнат всичките похарчени пари, се купува част от количеството, но достатъчно да се**

започне нов производствен цикъл. Всяко нарушаване на горния механизъм води до свиване на дейност, предпоставка за инфлационен натиск продиктуван от глад за свеж капитал. Следователно парите за пазара се формират от едно създадено количество и се възвръщат към собственика (стопанството) чрез продажба само на част от същото. Останалата част видимо за собственика (основание за наличие на присвояване и експлоатация) изпълнява икономическа функция на връзка между продукта стока и продукта веществен капитал за стопанска дейност. След няколко трудно осезаеми стопански връзки, част от стоковите остатъци формират капитал (печалба), за да участва във капиталова размяна.

Видимите отношения на пазара са други, те се обуславят от времето, от момента, от броя на собствениците, от посредниците (търговци) и от асортимента. Протичат паралелни процеси на създаване и на продажба една и съща стока. Освен това движението на стоките става на партии (търговия на едро), смяна собственици без това да е стокова размяна. На пазара стоките се продават в продължителен период, обратното е ненормално, означава дефицит. Поради тези особености реалните отношения са неосезаеми за публиката. Как ще изглежда размяната, ако на пазара има пари за цялото количество, нещо което може да се наблюдава при дефицит? Парите са 60 единици (произлезли от няколко собственика), 40 възстановяват капитала на последния собственик (производител или търговец) 10 са негов нов капитал и 10 са платежно средство в разположение на бюджета (ДДС). С последните ще се купуват други стоки, а е възможно да се превърнат в капитал, ако бюджета ги върне в стопанството, начина е без значение (като пари или чрез строителство). Пазар при условията на дефицит е най добрата среда за търговския капитал, отделни търговци винаги са обезпечени откъм купувачи, по силните на моменти подържат конкуренция, за да сломят по слабите, чрез което се въздейства върху производителите да намаляват количеството.

Когато нарастването стойността на продукта идва не от пренасяне , а от добавяне на стойност, се раждат .парите за пазара. Капитала сменя формата, паричния се замества от материална ценност при същия собственик, а в същото време, парите извършват движение, стават притежание на множество лица, които самостоятелно не могат да създават продукт и поради това се явяват купувачи. Капитала създава лица които имат само пари и с тях купуват продукт наричан стока, продукт който не може, отново да стане веществен капитал. Осмелявам се да твърдя, че най вярно възприятие за икономическите отношения, може да се придобие чрез проследяване движението, (придобиване, смяна на собственик и загуба) на парите. В примера при първата стока 2-те части за заплати, представляват 20% от цената. Когато купува собствената си стока, заплатата получава същия процент т.е 20 от количеството на първата стока. Ако се купи стока за 0,5, това е 1/4 от своя дял или 5 % от количеството. Ако с останалите 1,5 се купи втората стока (с 15% дял на заплатите) ще стане размяна на труд срещу труд. Този дял 1,5 представлява 50% от заплатата при втората фирма, и поради това ще се закупи 7,5 % (1,5:20x100) от количеството. Ако I купува само от II ще придобие (2:20) 10 процента от количеството. **За купувача, а такъв е и създателя на стоки, мащаба, количеството пари, скриват важно отношение определено от размяната при силно развитото стоково стопанство-крайната размяна на стоки с машини и оборудване.** Видяхме че купуването на стока, води до възстановяване на капитал, то връща количество пари определени от всичките горепосочени елементи, а купувача е придобил пари от един елемент. Следователно създателите на първата стока, при покупката връщат на собственика пропорционалната част от заплатата съдържаща се в поисканото количество. Но те не могат да го получат докато не върнат парите полагащи се за останалите елементи, включително печалбата. **Когато наемен работник купува стока произведена от други, за единица**

количество възстановява чуждите заплати, заедно с платените от чужд работодател осигуровки и данъци. Максималното количество закупена стока е ограничено от процента на неговата заплата, изчислен от цената на произведените количества. А тя, цената съдържа печалба и амортизация-величина за която, не е разходван капитал, а скрито се трансформира в налични количества. определили частта за собственика. Той не е създал платежните средства за това количество и затова ще взема пари от други лица, получили пари от други собственици на капитал. Производителя на оборудване е разходвал капитал и следователно е създал платежни средства, които не може да възстанови, защото продукта не влиза в личното потребление на получили парите, те ще купят стоки. **Този вид собственик ще възстанови вложения капитал и получи печалба, когато производителя на стоки продаде цялото количество и с получената печалба и амортизация купи оборудването.** По този начин конкретната заплата при стоката се съпоставя и косвено разменя с заплати на стокопроизводители и други пари, произлезли от оборудване. Тези икономически връзки определят като измислен аргумента за по високото заплащане на квалифицирания труд. **Конкретният труд създава качество на вещ, той не създава стойността на продукт или неговата цена.** Обективно цената на произведените стоки се формира продължително и се определя от собственика производител на оборудване, а печалбата на последния е в зависимост от разходвания капитал за заплати, осигуровки и данъци включени в стойността на оборудването. Сложните икономически връзки изискват регламентиране и точно спазване на определен ред.

Парите при капиталовите отношения се създават, само при съсловната смяна собствеността на налични пари свързани с новосъздаден продукт или казано по друг начин, когато парите променят функцията на капитал, с тази на платежно средство.

От размяната между трудещи се, за собственика възникват поне две икономически функции. Едната е да обедини (кооперира) труда на лица (по някакви причини лишени от оръдия на труда) и произведе годен продукт. Втората е да разпредели продукта между нуждаещите се страни, като преди всичко определи индивидуалните заплати на заетите в стопанската дейност. **Очевидно втората функция е непосилна, затова е необходимо обществено определяне на заплатите, дохода на лицата да бъде единствен от заплата** За начина на формиране работната заплата в условията на капиталистическо гражданско общество, облика на демократичната негова организация макар и още да е далечна, сега е време да се работи по преодоляване на възникващи проблеми.

За собствениците размяната е стока срещу пари (С-П), отношение присъщо на ранния етап от развитието на стоковото стопанство. Ако страната с парите се състои само от наемни, ще има и размяна между труд. Сложността и замъгляването на връзките, се дължи на ролята на държавата, по точно включването в цената на осигурителни вноски и косвени данъци. Платеца собственик на продукт, на данъците и осигуровките прибавя стойност в продукта, което позволява той по късно, чрез цената да прехвърли тежестта върху купувача, т.е. върху нуждаещият се. В примера при първата стока осигуровката е в процент от труда, косвените данъци са няколко, печалбата е коригирана от курсови разлики, лихви и др. Отчетността не осигурява възможност за определяне относителния дял на заплатите в цената на създадения продукт. Тези особености са в основата на съществуващото присвояване на чужд труд, защото дори при стремеж за елиминиране различията при производството, влиянието ще е ограничено, ако останалите лица участници в размяната нямат задължение за същото. Ако се направи справедливо заплащане, няма гаранция, че и цената ще бъде балансирана добре. Капитала не е пречка властта чрез науката да изгради друга структура на цената, или единни пропорции в

съществуващата структура, т.е. нещо което ще позволи когато имаш информация само за един елемент, да можеш да знаеш крайната цена.

Една цена на стока, съдържа различни по размер заплати. При условията на свободно ценообразуване, осезаемо е само следствието, с по малката заплата за единица време, купуваш по малко стоки. Всеки промишлен работник консумира хляб и с това възстановява заплатата на селскостопанския, а той когато купи риза –на промишления. Цената на селскостопанския продукт е мярка за покупателната способност на парите получени от промишления работник. Мерки за намаляване вредни влияния върху селскостопанското производство, реално са за постигане устойчивост при покупателната способност на обществото. Поради това разрушаване производителната сила в отрасъла с закон не е реформа, а ненаказано престъпление срещу нацията. Съвкупният създател на стоката, като заплаща цената възстановява парите и за другите участници на пазара- получили пари от обществени фондове и бюджета. Това е механизма който първи разпределя количествено обществения продукт между създатели, обслужващи, неработоспособни и заети във властта. Съществува вторично разпределение, многообразие свързано с закони, конкретната регионална организация, политиката на банките и др. което не е обект на изследването, но има отношение към реална демократична организация със силно ограничени възможности за експлоатация.

Може ли да съществува принципа от всекиго според способностите, всекиму според нуждите? При определена организация на обществения капитал (материалната му и парична форми) и главно еволюция в традициите по посока на отношението към труда и неговите резултати, това може да бъде върха в организираността на обществото, реалната демокрация. Сега при заплащането са най сложните обществени връзки защото трябва да се претеглят множество фактори, спрямо множество лица, при многообразни условия на труд. Възнаграждението като елемент на създавания продукт, при размяната следва да върне парите при собственика на продукта и само това е гаранция, че няма да се предизвика смущение във създаване на следващия същ продукт. Трудът е функция, качество на работната сила. Дали той ще се използва зависи от две неща. Волята пречупена през характера на индивида да се труди съвместно от една страна, а от друга, материални условия и организация създавани от собственика респективно управителя. Подържането на работната сила е жизнено необходимо, ежедневен процес, независим от времето в трудовия процес. Това е една особеност, която не позволява за продължителен период заплатата да е под равнището на цените при стоките от първа необходимост. Тази част от възнаграждението е почти еднаква за всички лица и не бива да се свързва с принос в общия резултат от труда. Щом труда на чистача е необходим, неговия обед не трябва да бъде по малък от този на ръководителя. Останалите елементи във възнаграждението трябва да се оценяват според обособените обществени функции, според условията на краткосрочното кредитиране и др. Различните условия на труд би следвало да се изравняват чрез различие в продължителността на работните часове за определено време-седмица, месец или година.

Младите встъпват в обществените отношения, неравностойно. Обикновено те получават по малко възнаграждение за едни и същи резултати. Младите семейства имат необходими разходи по създаване (отглеждане на деца) на работна сила, като количество и ново по добро качество. Освен това те са неравнопоставени и поради наследяване материално и по родителски авторитет, отношения които са в основата на експлоатацията, като понятие за присвояване на чужд труд. Реалното премахване експлоатацията на труда, включително широките мащаби на присвояване и корупцията във властта и издигане на труда в ценност, от която зависи

качеството на живота при индивида и неговите деца, е немислимо без радикална промяна в съществуващия ред за наследяване.

Наследяването е обективен процес, с който се запазват постиженията на предходните поколения. **Възприетият ред е модел от минали общества и не отговаря на развитото стоково производство.** Какво трябва да се промени? Първото решаващо условие е децата да знаят, че не могат да притежават имоти и пари, че при достигане трудоспособна възраст или завършване висше образование, ще купуват имоти или заплащат веществените фактори на наследството, без да получат спестяванията в банките. Младите трябва да имат право на безлихвен кредит със срок от 20 години. При наследяване и грижа за пенсионери, от стойността за плащане на наследството, се приспада определената пенсия. С това временно се намалява разхода за пенсии.

Квалификацията след завършване на задължителното образование, е задължение на фирмите. За всеки регион професиите се разпределят между фирмите, всеки до определена възраст трябва да има най малко три работнически професии. Финансирането няма ограничение и се извършва чрез банкова сметка на отрасъла или подотрасъла. Квалификацията се доказва пред специализирана комисия, която издава документ.

Семействата получават семейни добавки от държавния бюджет, за всяко дете в минимален размер, определен от косвени данъци съдържащи се в цените определящи детската издръжка. Не може за веществен капитал да има амортизация, а за бъдещата работна сила да се събират косвени данъци.

Да обясним размяната с примера. Ако приемем трите стоки за годишен национален продукт, размера му е 50 единици, съвкупната цена с ДДС -60, вложен оборотен капитал равен на производствената цена-40. От предходната година е пренесена стойност 14, тя е създала пари за пазара $(3,08+1,68+2,52)$ 7,28 и пари (печалба) за собствениците 2,80. През отчетната година създадените пари участвали в размяната са $(11+6+9)$ 26. На тях отговаря 52 процентна част от количеството. Намесата на ДДС запазва парите, но създава редукия която променя първичната пропорция при количеството. С горните пари обществото ще се закупи $(26:120=21,7:50)$ 43,4 % от количеството. От бюджета след размяната вместо 9 ще се получат $(9+10):120=15,8$ ед. или увеличение 6,8 ед., т.е. с 75,6 процента. Реално покупателната способност е намалена на заплатите и осигуровките. Това е един от важните фактори за стабилен държавен бюджет, за сметка недостиг при другите бюджети, както и голям брой недохранени граждани. Закона за ДДС е събрал допълнителен данък от труда, иззема и централизира в ДБ пари от обществен фонд, по характер подобен на данъка, налага вътрешен оборот (от разхода се създава приход) при приходите от косвените данъци, от което са завишени приходната и разходната части на ДБ. Останалите пари участвали в размяната от 24 ед. $(50-26)$, са създадени от незавършено стоково производство (разход на еднотипен капитал) и от годишната дейност на друг тип капитал, този зает със създаване на машини и оборудване, необходими за “въоръжаването” на труда в създаването на стоки.

При няколко участници в създаването на стоката с ДДС държавата е установила реда, доставчика да събира данъка от капитала на следващия собственик, купувача да възстановява платения от него, а разликата предоставя на бюджета. Това за новия собственик е допълнителен капитал преди стоката да е готова и да се е разменила срещу платежно средство. Когато се извършва износ няма местно лице което да заплати данък, износителя не го начислява и събира, а е плащал на доставчиците. Възниква данъчен кредит, това е ангажиране на капитал. Действащият закон поставя в различно отношение фирмите, облага приходите в местните бюджети, в осигуряването и на гражданите, укрепва финансирането на ДБ.

Вложения в стоките капитал е 40. Толкова е съвкупната производствена цена, а нейната икономическа структура е формирана от : заплати, осигуровки, косвени данъци и частична печалба, тази при доставчиците. Цената 60 е по висока със 50 %, от тях 25% за собственика и толкова (ДДС) за бюджета. Да проследим как разпределението ще изглежда при 40 % завишение в цената. Тя би била 56 единици, при 20% ДДС продукта (стойността на сделката) е 46,7, а данъка 9,3. Това завишение се разпределя 23,25 % ДДС и 16,75 % за собственика. Ако завишението е 60 %, то би се разпределило 26,7 данък и 33,3 за собственика. Стратегията заложена в закона за ДДС е в собственика да се възбуди интерес, да постига печалба равна или по голяма от размера на данъка, в противен случай неговата печалба да намалява пропорционално. Друг закон с данък облага печалбата. Властта предоставя свободно ценообразуване, с което привидно цели създаване на конкурентна пазарна среда. Тук реалното икономическо отношение е друго, на вече заработените пари от наемния труд, собственика да търси максимална печалба за да оцелее. **Властта е която разделя и противопоставя собственика на капитал срещу наемния труд. Това отношение прави невъзможно осъзнаването на реалното отношение за ролята на печалбата, произтичащо обективно от размяната. При съществуващите икономически връзки произтичащи от функциите на парите като капитал и при стоковата размяна, печалбата е единствен реален източник на средства за подобряване условията за труд.** Противопоставянето между труда, капитала и печалбата като част от него, поражда потребност от регулиране, постоянна функция на профсъюзите. Те стават организирана страна за увеличаване на заплатите, нещото отредено икономически като задължение за собствениците. Освен това противопоставянето води до възникване на групови интереси в средата на наемните, а това ги прави по безопасни за държавната власт на богатите.

Каква е връзката между качеството и мащаба на цената на стоката? Има само една възможна икономическа връзка, при която подобреното качество на дадена стока трябва да има по висока цена. Тя се обуславя от по високия разход на горива, енергия и работно време. По низките цени при недостигане на възможното според технологията качество трябва да бъде правило, защото разходите са направени, постигнат е процент от качеството, затова парите за собственика трябва да са по малко. **Търсенето на определено качество от клиентите не трябва да влияе на цената, защото това е оценка за собственика производител.** Трябва да се произвежда онова което по добре задоволява потребности. Тези икономически предпоставки налагат правилата за търговците да бъдат различни от тези за произвеждащите.

МЕХАНИЗМИ НА РАЗМЯНАТА МЕЖДУ КАПИТАЛИ

Видяхме че цената на стоката съдържа материали и услуги. Това са завършени продукти на други самостоятелни собственици от тяхната стопанска дейност. Следователно съвременната организация на стоковото стопанство разкъсва производствения период между собственици, не се знае кой е първият, но последният се явява на пазара. При него създаването на стоката е предшествано от размяна, станала между собственици, в нея той е последен, в нея той е на изхода на тази и начало на друг вид размяна. **Станала е размяна на продукт (материал или услуга) веществен капитал на собственик, срещу получаване на пари съставна (паричен капитал) част от капитала на друг собственик.** Цел и резултат на тази размяна е пренасяне стойност на продукт в цената на новосъздаван продукт какъвто е стоката. Платежното средство тук е паричния капитал, сменили собственика парите не променят характера и функцията, остават капитал при доставчика и същия по размер веществен капитал на продавача, продукт където вече се прибавят разходи за заплати, осигуровки, данъци, както и печалба. **Това е един**

тип капиталова размяна, свързан със създаване на стока, когато става движение в противоположни посоки на пари и продукт, те си разменят собствениците, мащаб им се явява сумата предоставена от купувача. Последната обикновено съдържа печалба за продавача. Цената по елементи е както при бъдещата стока, различието е при произхода на печалбата. Тук тя е прехвърлен капитал от друг собственик, общият капитал е колкото преди размяната (производствена цена на доставчика +пари на купувача). След покупката, колкото пари са постъпили в доставчика, същата стойност имат материалите в купувача. Възникването на печалбата е равностойно на финансиране, един собственик подарява пари на друг, защото е сигурен че в бъдеще ще ги възстанови и заедно с това ще получи своята печалба, а тя ще произхожда от парите на купувачите на стоката. Движението на парите между собствениците е съпроводено с пренасяне на тяхното количество върху продукт. При доставчика тази размяна е начален момент на нов стопански цикъл, парите са в началото на кръговото движение, те са оборотен капитал. За купувача движението на парите е Вк (паривеществен капитал). Ако и той е част от процеса, касае се за междинно звено, продажбата има продължение с-Вк-Пк. Какво ще стане ако той е стокопроизводителя, последен във веригата от капиталови размени? Тогава ще се прекрати капиталовата размяна, за да се започне стоквата в която парите са с друга функция. Реално такива пари измерват дейност при собственик (новосъздаден продукт и едновременно с това ново количество пари), от което той има реален продукт -стока(капитал), а създателите ѝ, пари платежно средство. При собствениците на стоки първо става замяна на пари с продукт (материал), след което се прибавя стойност при която парите задължително преминават в собственост на други лица, създава се пазар- размяна на продукт срещу парите произлезли от капитала. Следователно измерващата функция на парите като капитал, формира две реалности, определени в пари направени разходи при собственика фиксирани на веществен носител (материал или стока) и реални пари в създателите на продукта. Движението на парите е предопределено, те са станали платежно средство за размяна на новосъздаден продукт. Новият собственик е разходвал пари (капитал), но е запазил техния мащаб, като ги добавя към материал, това е период на стопанския цикъл. Създаването на нова вещ със добавянето на капитал е същността на стопанската дейност, всяка размяна в рамките на цикъла е капиталова, за разлика от стоквата наричана пазар. Преди пазара са продукта и пари платежно средство, движението на парите като капитал се прекъсва, те се отлюспват от материална субстанция за да попаднат в множество собственици с жизнени и битови потребности. Моментна на размяната, пазара обръща обратно парите към собственика на стоката, те стават отново капитал. Ефекта е произведена стока от труда на множество лица и са задоволени нужди и на друго множество. Капиталовата размяна преди и по време на стопанския цикъл, протича между две лица, а парите са капитал. При първият има възстановяване на капитал и печалба, при втория получаване на равен по стойност материал. От тук икономическите критерии за разграничаване на вещите стока и материал, е функцията изпълнена от парите с които е осъществена размяната.

Налага се да уточним някои икономически отношения и понятия. Капиталово отношение е единството от материални условия за труд и паричен капитал при собственик и свободна работна сила при физически лица. То е потенциално когато необходимата работна сила е оценена от свободните пари (капитала) на собственика. При реалното отношение възниква нов продукт, а той се измерва (материализира) в пари наричани капитал. Капитала измерва едновременно две страни, в едната е веществения капитал и технологиите, в другата е паричния капитал необходим за използване на работна сила. Измерени чрез пари реалните фактори изглеждат като единство от следните пари:

1. Материални условия- терен, сгради, машини инсталации резервни части и инструменти. Те са продукт оценен от капиталова размяна. Те осигуряват възможност да се изпълняват трудови операции, да се влага труд за нов продукт. За да има трудови процеси, трябва субстанцията върху която да се добавя стойностната оценка на вложения труд.

2. Субстанцията е природата или продукт на друг собственик, за нея са необходими пари за капиталова размяна. Наличието на материализиран капитал (материал) или бъдеща възможност на доставчиците, са предпоставка за стойностна оценка на необходимия труд и на потенциалния продукт при всяка технология. Количеството пари, необходимия на купувача капитал, реално е определен по рано, от производствената цена на доставчиците, съответно цените на техните доставчици. Купувача трябва да разполага с тях само защото организационно продукта трябва да смени собственика. В този момент възниква интерес за печалба и допълнителен капитал в купувача.. Ролята на купувача се свежда до договаряне печалбата за доставчика, (а това може да е предпоследният от технологичния ред). Тези сравнително малко пари трябва да са негови, и той трябва да е сигурен ,че при бъдеща размяната на създадения продукт, ще получи увеличена сума. Свободата на договарянето, на пръв поглед примамлива, е айсберг за обществото. При взаимосвързаните производители тя поражда несигурност, от която интерес имат банките, страда работната сила. За бюджета и осигурителните фондове означава плащане при цени с висока печалба. От друга страна това са все неотложни нужди, принуда да се приемат цени на бизнеса. Зад маската на свободата протича феодално отношение. Частният собственик е свободен да се облагодетелства от обществени пари. Това отношение е в основата на успеха на частния собственик и “лошата, дотираната” държавна собственост. Подготовката за приватизацията на БТК започна още през 1992 г. с отделянето на пощите и приключи 2004 г. Различните правителства са подлагани на натиск от вън. Най изпълнително се оказа това на НДСВ защото при печалба над 20 %, извърши нови повишения на цените на услугата (вероятно по искане на купувача/. Коварната за трудовия гражданин политика се прикрива от създадени при предходното правителство комисии за контрол по цените. Включването ни в ЕС ще замаскира всички престъпления на политици навредили на нацията. В стопанските отношения освен горното, съществува скрито недоверие, съмнение в предложената цена и винаги противодействието е стремеж за намаляване. Това се потвърждава от Закона за държавните поръчки. На практиката това е ред едновременно да станат поне три неща: да се присвояват законно обществени пари, да се развива частния сектор с оправдава провежданата политика и да се облагодетелстват лица във властта. За населението потребител на масови стоки и услуги, честото увеличение на цените, освен намаляване потреблението означава несигурност в утрешния ден. За нормално функциониране на капиталовото отношение, най подхожда утвърждаване регламент за установяване производствената цена, за печалбата и за необходимия капитал за нова дейност. При такъв ред капитала като пари за създаване на нов продукт ще бъде следствие от свързване на реалните материални предпоставки.

3. Ако единият от собствениците изчезне (стане сливане), тогава няма да има печалба, от което паричния капитал ще бъде по малък. При капитализма, липсата на правила за ценообразуване, води до фалити. Фалиралният изглежда като неспособен. Но това явление се наблюдава и при големи фирми. Това означава, че при фалити и губещи обществени

предприятия, трябва да се разграничат естествените причини, от политиката на собствениците от обкръжаващата среда и техните банки.

С законите приемани от властта се определят обществените разходи, с с тяхното завишение се постига ръст в обществения продукт. Те са гарантираната за властта част от обществения продукт, останалите части са резултативна величина. Това е една от причините статистиката да отчита развитие в стопанството, а населението да обеднява **Косвените данъци преди да постъпят в бюджетите, трябва да станат капитал..** От кое икономическо отношение произтича задължение на собственика да притежава капитал за косвени данъци? Нашата практика при социализма показва формиране на бюджет при минимални косвени приходи. **Всяко увеличаване на косвените данъци и обществените фондове води до нужда от допълнителен капитал и е от интерес на банките.** При тях движението на парите е Пз Ко-С-Б-Пс (пари по банкова сметка (заем), се предоставят на стопанството като оборотен капитал, включват се в производствената цена и тогава се предоставят на бюджетите, а те купуват стоки. Действащите закони изискват собственика да осигурява необходимия капитал за косвените данъци, което означава да го заделя от печалбата. Косвено това намалява парите за нова и разширена дейност и скрито води до постоянна безработица. “Демократите” заедно със политиката за елиминиране на държавната дейност, предприеха мащабно прилагане на косвени данъци, политиката за смяна собствеността на капитала, бе съпроводена от политика за ограничаване на националния частен капитал, което заедно с инфлационните процеси доведоха до мащабна взаимна задлъжнялост в стопанството. Всяко ново увеличение на косвените данъци, за сметка намаляване на преките, политика на последните две “десни” правителства подкрепяна от бизнеса, влошава стопанската среда, реалното зло се представя като видимо добро

ЕВОЛЮЦИЯТА ПРИ ФУНКЦИИТЕ НА ПАРИТЕ

Цената на стоката или друг продукт, се установява при смяната на собственика, от количество пари, размяната на продукти става посредством пари. Исторически цената се е появила след периода на непосредствената размяна на продукт срещу продукт, в това число и благороден метал. Чрез еволюцията при общественото разделение на труда, с обособяването на занаятите, с възникването на градовете, се достига до това определени стоки (благородните метали) да се използват в размяната, като мярка за количеството на останалите стоки. По този начин няколко универсални стоки е можело да се пренасят на далечни разстояния, да се разменят като пари независимо от времето и най важното срещу всяка друга стока. С това металните пари освен като мярка за другата разменяна стока, са служели и за платежно средство. Монетите от благороден метал са произведена стока на собственик и на пазара се разменят за друга. Тяхната функция е да елиминират момента на непосредствената размяна, да се произвежда когато може, да се получат монети и да се избира момента на покупката. Независимата от времето и пространството размяна на стока със друга стока, отрежда на дадена монета едновременно функциите: на мерна единица, на платежно средство и на мащаб на цената. Първо собственика на конкретната стока е приел да я съпостави със конкретната монета. Второ това може да стане ако насреща има собственик на желаната монета, избрано е платежното средство. Трето в комбинация със други мерни единици като тази за тегло, уговореното количество монети съдържат мащаба на цената за килограм. Като стока парите сменят собственика и поради това са платежно средство за придобиване на всяка друга. Тяхното движение фактически свързва размяната между собствениците на различни стоки. То е П-С пари измерват количеството на стоката, защото тя е полезна вещь, каквато са и парите. По време измерването с пари съвпада с отчуждаването, с смяна на собствениците. В този смисъл

монетите в обръщение определят последния етап от непосредствената размяна на стока срещу стока.

Развитието е наложило стока да се произвежда от наеман труд измерван с пари, достигнат е етапа на капиталистическите отношения. Парите са мярка за оценка на нов продукт, само в момент когато сменят собственика, тогава за собственика те са разход на капитал, а за получателя им, реални пари. Тук труда на миньора добивал златото се замества от необходимост да се измерва труда на наемния с пари, вече добитото злато, добитото става собственост на притежателя на златните пари. По този начин парите при създаването на нов продукт изпълняват функцията на капитал и на мярка както метъра. Преди започване на нова дейност няма икономическа потребност от наличен паричен капитал за добавяне на стойност. Това се отнася и за всяко изменение в оценяването, то може да бъде необходимост при изменение оценката на факторите, но може да бъде и игра с нормата на печалба. Необходимостта от оценяване на наемния труд поражда капитала, при капитализма частния собственик трябва да притежава парите в момента на първото плащане, за да ги разходва (реално предоставя) на други лица, от които придобива продукт, който ако е стока на пазара ще се размени срещу пари.

Парите когато са капитал се характеризират с:

1. Тяхното възникване е възможно само при наличие на субекти (частни лица, държавата или група лица), и реалност, обект за оценяване. Парите са на собственик и започват движение (оценяване) по негово нареждане. Когато обекта е продукт на друг собственик, той е оценен, а парите на купувача потвърждават или изменят стойността. Само в случаи когато лице със собствен труд, е създало продукт различен от стока е налице капитал създаден от труд, защото оценката става от следващ собственик, но неговия капитал ще се превърне в платежно средство на създателя (трудещият се). В случая необходимия капитал, може да се създаде по административен ред, чрез капиталова сметка. Когато трудещият се престане да създава продукт, нуждата от измерване отпада, а парите превърнали се в капитал се възстановяват по сметката.

2. Оценяването на продукт протича във времето, то определя стопанския цикъл. При вещите неговия край се определя от момента в който собственика престава да им въздейства и разходва капитал, защото е постигнал желаното качество. Тук оценяването е израз на два капиталови процеса. Първият е по отношение продукта на доставчика (на материала), а вторият е с добавянето на капитал (разход на пари за заплати, осигуровки и данъци). За услугите периода се ограничава от момента на тяхното приемане от платеща. Стопанския цикъл може да включва дейност на няколко собственика, обвързана верига на отделни капитали.

3. При започнат цикъл, размера на необходимия капитал е предопределен. Ако в даден момент парите не достигат, това не е обективна пречка оценяването и дейността да продължи, като недостига се наблюдава чрез специалната сметка. Капиталовото отношение за създаването на нов продукт, може да съществува без предварително заделени пари от печалбата на собственика. Достатъчно е да са налице материалните фактори, потенциалната възможност за създаване на нов продукт, мярката е определена, количеството допълнителни пари е функция от взаимодействието, съответно организацията при взаимодействие на реалните фактори

4. Капитала е сърцевината на стопанската дейност. Създаването на нов продукт и едновременно с него нови пари, във времето протича при паралелно съществуване на пари (условие за измерване на труд ,осигуровки и данъци) и продукт (вече измереното в

материали и услуги), а тяхното взаимодействие, освобождава, възстановява разходвания капитал. Двата момента обособени във времето, като процес на създаване и на размяна на даден продукт, протичат последователно. И при двата участват пари, продукта се явява мотора на тяхното движение, което за нагледност може да се сравни с кръг. Началото започва с пари капитал, те определят производствената цена (не тази при продажбата) на продукта, ако той се продаде веднага, купувача трябва да има пари поне равни на разходвания капитал. **Парите са капитал за собственика при който извършват кръгово движение. Те обезателно са свързани със създаване на нов продукт и едновременно с това пари платежно средство ,с което се осигурява размяната на продукта срещу пари.** Но нормално в момента преди неговата размяна вече е започнал нов производствен цикъл. Поради това нормалната стопанска среда изисква паричния капитал в определена от технологиите пропорция, да превишава капитала (парите) превръщан в платежно средство. Само в случай на спиране на дейност, размяната на продукта може да стане с произлезлите от него пари. **Функцията на парите като капитал, изисква парите които са в нас, да бъдат разходвани около момента на получаване други. Продължителното натрупване на пари в населението и събираните от банките лихви, са язва за стопанската дейност..**

5. Всяко съвременно обществено производство, започва с употребата на материали, на продукт от стопанска дейност на други собственици. Става движение на продукт и в противоположна посока- на пари. Продукта пренася мащаба на парите, но и двете реалности са капитал, защото са стопанска собственост на конкретни собственици, а към нея новия собственик ще разходва пари и с това добавя новата стойност, което означава нови пари платежно средство. При него във всеки момент капитала се измерва с материализирана и парична части, движението на парите протича в определена пропорция. За разлика от капитала вложен за дълготрайни материални активи, мобилния се нарича **оборотен (ОК), единство от пропорционални части на продукт (чужд продукт) и пари.**

6. Материализираната част на оборотния капитал се фиксира на хартия, картон за всеки вид с количество и стойност. Тази част при размяната извършва кръгово движение, възвръщане при собственика. Тази особеност изисква доставката на материали, да се заплаща само от налични в момента пари- реално по сметка или потенциално в фактурирани продукти. Паричната част се наблюдава на хартия, чрез сметка в банка. Когато тази наличност и фактурирания продукт, не осигуряват капитал за заплати, осигуровки и данъци, капиталовото отношение налага ползването като източник на пари на национална капиталова сметка. **Това е момент когато е измерен новосъздаден продукт чрез начисляване на разходи без то да е съпроводено от движение на пари, от плащане.** При добра отчетност винаги може да се установи размера и характера на начислените разходи. Тази особеност може да се използва като мярка за ограничаване на укривана стопанска дейност. При промяна в функцията, когато капитала преминава в пари платежно средство, новият собственик (създател на продукт) получава банкноти или монети. Първоначално задължително банкнотите са имали покритие с благороден метал съхраняван в банка. **Сега това не е необходимо, защото те са гарантирани от продукт и ограничени от наличност по банковата сметка.** Контрола на паричната част чрез банка, позволява ползване на временен безличен капитал. Това е необходимо когато собствениците са измерили и оценили продукта, но купувача временно няма пари в сметката. Банката на доставчика приема документи за задължения на клиента, а неговата банка ги плаща, като разрешава временен безлихвен кредит. Погашението се извършва от банката на нов купувач.

7. Паричната част на капитала представлява единство от част с функцията на платежно средство само в капиталова размяна, и друга с нова различна функция, да създава пари за пазара. Двете части чрез размяната, за собственика генерират свежи пари-оборотен капитал, а те са двигателя на стопанското развитие. Паричната част (ОК) веднъж обвързана в капиталовото отношение може да се загуби само при и след трансформацията в материалната форма. Например когато при инфлация се завишат цените на материалите и услугите. **Продавача включва по голяма печалба, с което в своя полза изменя структурата на предишната цена. Купувача от наличния капитал е принуден да приеме прищявката на ответната страна.** По високата цена при непроменен капитал води до по малко количество. Новият собственик е принуден да завиши цените на наличната готова продукция. Но в никакъв случай не може да се избегне намалената покупателна способност на наличните пари. Последиците от инфлацията са различни и зависят както от размера на собствения капитал, текущата печалба и амортизация, от целите на доставчиците и състоянието при купувачите. Инфлацията при стоките има други измерения. При нея се обезценяват само парите на купувачите в т. ч бюджета и обществените фондове. Извършва се тяхната редукция, няма губене на пари, те просто стават печалба за собственика.

Капиталовите отношения са основен вид стопански, във времето и при движението на парите, те се различават от пазарните. Различни са функциите и движението на парите. При първите, количеството пари, мащаба на капитала, произтича от функцията парите да са мярката, оценка на въздействие върху природата или вещ. Когато лице отгледа домати, те могат да се оценят във пари, ако ги употреби за това не са необходими пари. Ако ги продаде на пазара, друго лице ще плати, парите сменят лицето и остават в пазара. Ако ги продаде на фабриката, то капитала ще предостави пари за пазара, а продукта по нова цена, на пазара ще срещне същите и други пари. Ако фабриката произвежда домати парите за пазара, имат друг маршрут и размер. В примера са посочени две различни капиталови отношения с един и същ резултат-готова стока в собственика и пари в купувачите й. Потребността от паричен капитал възниква в момента когато организацията на дейността налага да се оценява участието на несвързани лица. Създаването на парите при собственика произтича от потребността те да се приведат в движение, да бъдат отчуждени (предоставени) от други лица. Всяко движение, разходване на пари за стопанска дейност, добавя пари към субстанция, към продукт. Това е основание той да ги фиксира в документ, да отчете разход за продукт и го включи в цената му. Едно количество пари при собственика са капитал защото са измервали разходите за продукта през целия стопански цикъл и са формирали производствената цена. Същите пари при другите участници в дейността са в наличност като платежно средство, или печалба, на пазара ще се разменят срещу продукта. **Реалните пари първо като капитал, след това като пари за пазара се създават по икономически път само при нова стопанска дейност, а веднъж създадени те са готови да участват в бъдеща стопанска дейност.** Обратното явление, възможната загуба на капитал е разгледана при инфлацията.

Измерван с пари реалния капитал по субективно определени признаци, се представя на части наричани активи. Предшестващите дейността материални условия се представят като дълготрайни материални активи и материали, по време на производствения цикъл се появява незавършено производство и готов продукт, а паричната част-в конкретна валута. Само за кратък момент, ОК по мащаб е равен на свободните пари, те първи започват действие, една част участва в капиталова размяна и става материал, той се предоставя на работната сила, вложения труд добавя стойност и се материализира в продукт. Следва добавяне стойности от осигуровки и данъци. Обратният капитал представлява разпределени, според характера на

дейността части от свободните пари. Във пространството частите се преливат една в друга по строго определен ред, във времето могат да съществуват едновременно. ОК капитал е сърцевина и основа на капиталовото отношение. Ако отсъства, не може да има реален капитал, ако е недостатъчен остават неизползвани възможностите на оборудването и работната сила, нарастват безработните.

Накратко новата функция на парите се нарича капитал, той се явява развитие, допълване на съществуващите преди това функции. При него парите раждат нови пари. Това се получава защото отчуждаването, смяната собственика на парите става не срещу готов продукт на условно независими лица, а защото едната страна притежава пари и ги предоставя на другата страна, за да стане притежател на новя продукт

ОТНОШЕНИЯТА ПРИ РАЗМЕНИТЕ

Капиталовата размяна за създаване на стока прилича на стоковата, а се отличава по няколко признака. При новия собственик продукта наричан материал, няма самостоятелно стопанско значение, той просто е вещ, която има предназначение да слее своята цена с другите части на ОК, което представлява пренасяне на стойност. Парите са капитал на купувача, преминали в доставчика те се запазват като ОК, поради това размяната е отделен вид капиталова. Цената на материала съдържа добавени стойности, пазара и доставчика разполагат с тези пари. **Цената укрива важно икономическо отношение, всеки потребител на стока, става източник на печалба за множество собственици, поради наличие на капиталова размяна.**

Парите измерили създадената печалба от размяната на стоките, са реално нараснал капитал. Независимо от нейното разпределение, тя в счетоводния баланс изразява увеличение спрямо предходен период на: материалните активи, паричните средства и дебиторската задлъжнялост. Тези пари (оценили печалбата) при по нататъшното кръгово движение не нарастват, те стават предпоставка за печалба. Ако се купува оборудване, те стават печалба за собствениците продавачи. Ако се използват от собственика, те стават печалба за доставчиците или разход на капитал за разширяване на дейност. Една банкнота от 10 лева докато постъпи в банка може да смени няколко лица, те да са извършили дейност, но тя е с фиксирана стойност, и с това е придобила материален характер за измерване на количество. **Лицето съобразява количеството с мярката, отношение обратно на размяната при стоката, когато парите се съобразяват с цената на стоката. Печалбата при капиталовата размяна представлява присвоен капитал на друг собственик, първият доставчик може да се развива, вторият купувача се възпира и чака благоприятния момент. Това отношение е първопричината за стопанските кризи. Когато властта облага този вид печалба, а банките събират лихви, те стават спирачка за дейност, от което страдат наеманите лица.**

При развитото стоково стопанство, където количеството пари произлизат от новосъздаван продукт, т. е са следствие от вложен труд, лихвата няма друг източник освен печалбата, а както вече бе посочено тя обезпечава размяната между капитали, а с това развитието на двата национални продукта, за потреблението и за богатството. **Притежателите на пари са запазили старо докапиталово отношение, да ги предоставят на други, а когато им ги върнат да са увеличени с част от новосъздадените пари. Това отношение наподобява на събирания от феодала десятък. То не позволява веднъж обвързано с заеми лице или нация, да се освободи без волята на заемодателя.**

Създаването на стоката изисква материални условия за трудова дейност, с относително продължителен период на функциониране. В стопанството съществуват дейности, чиито продукт служи на трудови и производствени процеси. Такива продукти са машините,

оборудването, инструментите. Те не са стоки, но имат своя цена, тя съдържа горните елементи, не трябва да има ДДС. Отношенията през периода на създаването на горните продукти, са както при стоките. Съществува размяна при която собственик на стока е принуден да купува и оборудване.

Двете страни имат различна по характер дейност. Размяната е друг вид капиталова, защото платежното средство са пари от нараснал капитал (печалбата или амортизацията) произлязъл чрез размяна на стоки, пари събрани от потребителите на стоките, за да се гарантира бъдещата им трудова дейност. Печалбата при тази капиталова размяна, произлиза от капитализирана печалба на собственик стокотрошител. Тази размяна при капитализма се явява и национална. Чрез нея едновременно протичат две икономически отношения с един резултат. Възстановяват се съществуващи или създават нови материални условия за труд (ДМА), за всички отрасли. Платежното средство са пари, амортизацията и печалбата в цените на стоките (купувани от всички трудещисе, властта и фондовете), а тя както е посочено включва редуция на парите разходвани от капитала. В този момент създателите на оборудването косвено са извършили покупката на стоки, а стокотрошителите получават пряко техния продукт. **Икономическата роля на печалбата при капитализма е да използва свободното обществено (незаети лица в производство на стоки) време, за създаване на по свършени оръдия на труда и богатство в интерес на гражданите.**

Съществува трети самостоятелен вид капиталова размяна, При нея продукта също е оборудване, получател е производител на оборудване или материал, страните имат еднотипна дейност. Тук основния източник на парите е нарасналия капитал от амортизация и печалба при капиталови размени, а както бе посочено това е капитал на производителя на стока. Парите са средство за покупки на необходимо оборудване, чиято цена има горните елементи, размяната възстановява и разпределя новосъздадения капитал между собствениците. Купувача предоставя част от своя нараснал капитал на друг собственик. Чрез тези отношения, печалбата от продажбата на стоките, поддържа верижна реакция на разпределение между автономните капиталови размени, от която се раждат дълготрайните материални активи при производителите на оборудване. Тази особеност позволява движението на едно количество пари да се показва като печалба в отчетите на няколко фирми.

Капиталовите размени са икономическия генератор на кризи. Видяхме че създаването на стоката се предшества от един вид, а нейната размяна е условие за втори и трети вид капиталови размени. За сега регулирането става чрез парите на банките отпускани като кредити, редуване на по висок лихвен процент и последващо понижение. Когато от лихвите се набере достатъчно печалба, а високия лихвен процент, възпира ползването на кредити, лихвата се понижава, Постепенно, чрез краткосрочни заеми се запълва свободния капацитет и достигане ново по високо равнище на стокооборота, а както видяхме той подхранва капиталовите размяни. Качествени промени в обществото са възможни единствено, при видоизменение и пълно отмиране на съществуващата икономическа роля на печалбата и с това се постигнат по опростени икономически връзки, позволяващи ефективно използване на планирането.

Близко до горният вид размяна е дейността в отрасъл “строителство” с особено значение за обществото. Тук продукта представлява някаква подреденост на материални елементи обединени в едно от целесъобразен проект, наричан обект на инвеститор. Стойността на готовия обект обикновено съдържа пряко вложен от инвеститора капитал (пренесена стойност), за машини, оборудване, услуги и косвено- чрез цената на строителя. Като отношение инвеститора е собственик, а строителите са изпълнители, те извършват своеобразна услуга. Като изключим жилищното строителство за граждани, създадения продукт извършва особена

размяна. при която собственик (инвеститора) за определен период време разменя капитал с новосъздавани вещи от множество собственици, по начин присъщ за материалите. Тази размяна е капиталова, защото капитала на собственика може да бъде от заеми, амортизации и печалба, защото като платежно средство преминава във капитал на собственици участници в изграждането на обекта.

Строителството започва след като инвеститора открие финансирането т.е докаже пред банка че притежава предвидените в проект пари. През неговия период подобно на промишлеността се създава продукт с особена размяна. Парите като оборотен капитал на строителя, са наличен капитал на инвеститора, от заеми, амортизации и печалба. Те са следствие от състояла се размяна. Тази особеност прави строителството зависимо от обема на създавания обществен продукт, от състоянието при останалите отрасли. Поради това обикновено във времето се договарят банкови заеми. Никоя банка не държи свободни пари, при сключване на дългосрочни заеми се разчита на бъдеща успешна дейност при клиентите. Разчита се на бъдещи постъпления, а във трудни моменти на ресурси от други банки. Строителството ползва лица неангажирани в други дейности, а материалните ресурси по количество превишават потребностите на другите отрасли. За обществото това е излишък от продукт или производствена мощност, която наподобява времето през което ловеца изработва оръжие. Например строителството на тунел под връх Шипка, може да започне когато се изработи и приеме проект. Едновременно се работи за намиране фирми износители с излишък на валута и доставчиците на местните ресурси. След това се изработва оперативен план за организация на работа и сметна документация за размера на средствата. Не е необходимо това да бъде външен заем, а просто финансова сметка открита от БНБ(властта съзнателно се лиши от бншките) в търговска банка). Тунела физически е облагородена природа, при експлоатацията ще са необходими разходи. Ако се определи фирма която да събира такси, тяхната цена трябва да съдържа печалба (капиталистическо отношение), транспортните фирми ще я плащат и върху това ще начислят печалба. При размяната, създателите на продукт ще прехвърлят своите разходи и печалбите върху купувачите, ще се намали покупателната им способност. Когато държавата определя малък процент на данъка върху печалбата, тя фактически се явява представител на собствениците.. Този вариант изглежда правилен, защото събира пари от ползвателите, но практически не държи сметка как и върху кого, ползвателя пренася тежестта от таксата, създава ново отношение в което платеща на таксата добива свобода да получи печалба. **При стоковата размяна не е важно кой внесе данъци и осигуровки, а от кого се събират-платеща им, кой е потърпевшият, може ли да ги понесе и оцелее.** За властта този начин е ефективен защото я освобождава от работа и отговорност, защото таксата се отчита от статистиката като брутен вътрешен продукт, а ще постъпва и данък от печалбата.

Другото възможно решение е да няма такси и отговорността се поеме от властта. Въвеждането в експлоатация на обекта ще улесни превозите, ще намали разходите за гориво, но общо взето няма да предизвика верижната реакция при цени и разходи. Обслужването на обекта може да става, чрез анализна цена за разходи, за период (месец, тримесечие година) и се финансира от данък върху печалбата, където реално ще се появи ефекта от строителството.

При строителството се наблюдава особеност за собственика инвеститор. Той трябва да притежава както капитала за изграждане на обекта, така и за неговото функциониране т.е достатъчен оборотен капитал. Източника може да бъде част от печалбата получена при различните размени, амортизацията или заем. За стопанството, размяната в резултат на строителството, с незначителни изключения, има революционен характер. При парите, от функция на съкровище (резерв), те стават оборотен капитал споен с развитие на стопанството.

При продуктовата структура, с завършване на обект, ако не се доставчиците по време на строителството. Едновременно с това се осигуряват условия за развитие при доставчици според ново внедрената технология. Това води и до промяна при количеството и квалификационните изисквания за труда. В зависимост от промените при труда, както вече бе посочено, се увеличават или намаляват средствата за размяната на стоки. Поради последната закономерност, трудовата заетост в строителството не бива да се намалява от недостиг на капитал. При обществена целесъобразност за периода на строителството и за нова или разширена дейност, може да се създава обществен капитал, без да има пряка връзка с бюджета.

Различните видове размени са следствие от производствена дейност, от създаден обществен продукт или услуга, от мащаба на вложения капитал и организацията на обществото. Тяхната роля е двойка, от една страна да върнат разходвания капитал във изходното начало и започне нов стопански цикъл, от друга- да разпределят създаден нов продукт. Всяка размяна се характеризира от установени (вече разгледани) стопански връзки, осъществявани чрез пари. От паралелни във времето стопански връзки и кръговото движение на парите, в стопанството и банките всеки момент съществуват свободни пари. За тях има две възможности. Едната е да се превърнат в капитал, а другата да се закупят стоки. За някакъв период парите могат да се запазят и да се забави тяхното използване. Тогава те са съкровище (запас за бъдещи намерения). Разходваните пари за стопанска дейност, едновременно водят до създаване на продукт (измерен с пари обуславя производствената цена) собственост на субект и до количество пари с функция на платежно средство в собственост на множество лица. **Следователно капитала създава двете страни участници в пазара, количеството от стоки и количество пари за тяхната покупка.** Пазара е момента и мястото на което разходвания капитал, като количество пари се връща при субекта, а продукта преминава във собственост на лицата. Различните степени на пазарно стопанство трябва да се оценяват по делът на продадените стоки измерен във стойност, спрямо разликата от същата стойност и употребения от производителите собствен продукт (материали и услуги).

На национално (макро) равнище с горния пример за стокова размяна се изразява:

1. Цената на стоката определена от времето, съдържа само добавени стойности от заплати, осигуровки, данъци и пари за собственика, разделени от времето и собствеността в две групи разход на капитал- материални и парични. Материалните разходи изразяват групово пренесена стойност от разходи на доставчици, т.е. техни парични разходи през минал период. Паричните разходи изразяват добавената стойност на последният собственик. За всеки субект чрез отчетността може да се установи, неговия дял в конкретната цена и структурата на добавения продукт. Процента на материалните разходи установен към продажбите, определя мястото на отделната фирма във стопанската среда.

2.Наличие на две парични връзка между производителите на стоки и тези на оборудване, с които се осигурява взаимна зависимост. Капитала създаде стоките е отделил 26 (11+6+9) единици за тяхната размяна, този на неговите преки и косвени доставчици-14. След разходването на тези пари (40) собственика е възстановил 33,3 капитал, разполага със стока за 20 ед., бюджета разполага с пари 6,7 от ДДС. Щом цялото количество е продадено, в размяната са участвали и други пари, създавани от друг тип капитал. Това са заплатите, осигуровките и данъците участващи в цени на оборудване. На второ място това са пари за пазара от разход на капитал за незавършените стоки. **Тази връзка между стока и оборудване във времето е гаранция за пълната реализация на количеството стока.** При оборудването капитал е създаде пари за пазара, при размяната за разлика от другите, те не се връщат в изходната точка, а стават чужд капитал, следователно увеличават този на

собственика на стоки. Втората връзка възниква от нуждите на собственика на стоки. Настъпва момент когато му трябва оборудване, парите за него са налице. Едва при тази капиталова размяна втория тип собственици (производители на оборудване) възстановяват разходвания капитал и получават своята печалба. По този начин националният продукт е разпределен на потребление и натрупване, на време за подържане живота и свободно време за създаване на богатство.

3. Преди и през периода на създаване на стоката, към пазара се насочват потоци от пари като платежно средство, с които се купуват готови стоки. Собственика който ще завърши стоката, с плащането за материала фактически е финансирал тези пари, поради което измежду собствениците той е с най голям паричен капитал. Пазара е от стоки на други собственици, налице е икономическа зависимост на собственици със налични стоки, от собствениците произвеждащи стоки. Тя по скоро е друго измерение на зависимостите при кръгооборота на капитала, когато забавянето на някоя фаза забавя и следващите, а за да не се допуска се ползват заеми. Първия извод е, ако производителите по някаква причина чрез продажбите не успеят да възстановят минимум от употребения капитал, настъпва свиване на производството и на пазара.. Втори извод е важността от изпълнението на стопанските договори и във връзка с него установяване ред за краткосрочно безлихвено кредитиране при затруднения от нарушено паралелно функциониране на връзките. Третият извод е, че при първичната размяна, амортизацията и печалбата силно ограничават възвръщането на вложения в продукта капитал и намаляват възможността за втори цикъл на производство, а при загуба се влошават условията за модернизация на оборудването, съответно стагнация при производителите му. Ако собственика на стоката е продал цялото количество по определената от него цена, може да продължи дейността. Освен това, той и неговите доставчици, могат да материализират новия (увеличен паричен) капитал, като купят оборудване. С това се осигуряват пари за продължаване дейността (следващ цикъл) и при оборудването. По този начин едва след размяната на натурите (стока и оборудване), между собствениците се създават икономическите предпоставки за независимо продължаване дейността им в двете главни направления. Връзките наподобяват тези при скачените съдове, а амортизацията и печалбата ги правят сложни и неуправляеми от човека

4. Размяната е свързана със ДДС. След първия кръг бюджета е получил 6,67 единици от ДДС, ще продължи да купува. От тях собственика получава 5,56, те са по голямата част от печалбата, а бюджета -втори приход от 1,11 единици (16,67%). При следващия кръг данъка е 0,19 и размяната приключва с пълно изчерпване на съдържащия се в цената данък. С закона за ДДС, властта се намесва в пазара, като принудително разкъсва размяната на цикли. Приходната и разходната част на държавния бюджет не отразяват реалните взаимоотношения със стопанството, те са завишени. Проблема възниква от няколкото оборота на едни и същи пари, показвани като приходи и разходи, защото бюджетните учреждения не ползват данъчен кредит. Кой печели от създадената мъгла?

5. Размяната с посредник (търговец), може да протича по няколко схеми. Най капиталовоемка е когато търговеца заплаща цената (с ДДС) в момента на придобиване собствеността. Тя осигурява независимост на собствениците, защото протичат паралелно две дейности. Рисковете от въздействие на пазара се поемат от търговеца, към него има по голям брой изисквания. Най икономична и по безкризисна е връзката при която търговеца е зависим от производителя. Последния определя цената, договаря отстъпката за търговеца (елемент на конкуренция или съревнование), следи поведението на пазара и според него управлява производството и запасите. Единствения недостатък е потребност от по голям

производителен капитал (друго разпределение на необходимия общ капитал на двамата собственици), за да се организират паралелните процеси.

6. При задоволяване потребността от стоки и услуги, бюджета може да трансформира платежни средства във капитал. Свободното ценообразуване от търговци и посредници за услуги, ограничава горната възможност, а с това и трудовата заетост. Интересите на трудещите се, налагат прилагане регламент за определяне и промени на цените.

7. Капитала свързва в единство пари и труд, (мярка и измерван обект) при създаване на обществен продукт, а той се разпределя в пропорция на стоки и материални условия за прилагане на труд. Веднъж създаден капитал, трябва да се пази от намаление, заради задържане на достигнато равнище на стопанските отношения. Там където практиката го допусне, ако дейността е необходима на обществото, първата грижа на управлението трябва да бъде неговото възстановяване. Мярката може да се приложи с и без структурни промени. Когато се изискват свежи пари т.е. производителен капитал, те нормално ще създават едновременно продукт и пари за пазара. Първата стъпка е капитала да се отпусне от централна капиталова сметка при организация на собствениците или при орган на властта. След това се установяват причините и ако се установи, че бюджета е присвоил капитал (явление възможно при облагане на печалбите и таксите), трябва да го върне по горната сметка. Това е необходимо защото капитала свързва собствениците на стоки с тези на оборудване, загубата на капитал води до отслабване на връзките и до криза. Последната може да се прояви и от разкъсване горното единство, както от действия на собственици, така и от групови действия на наемния труд. Вредните за обществото интереси на собствениците, могат да се игнорират с административен акт, чрез трансформиране частната в публична (обществена) собственост. Трудностите са при труда, когато се формират групови интереси с елементи на експлоатация. Частната собственост не е единствен класов източник на несправедливи икономически отношения, с нейното отмиране ще се проявят заложените, потенциалните при наемния труд. Прогреса е немислим, ако се промени характера на собствеността и се запази или увеличи съществуващата разюзданост и глезене при наемния труд, както и разхищенията при обществените потребности.

8. Капитала чрез продукта създава парите като платежно средство и с това обуславя делът от стоки и услуги по групи и личности. Затова за наемния труд е вредно създаване платежни средства чрез други източници или административно трансформиране (изяждане) на капитал в платежни средства. **Политическо или друго противопоставяне наемния труд срещу капитала като икономически фактор, е във вреда на наемния труд.** В негов интерес е съхранението на създаденото, разграничаването на паричния капитал от пари с друга функция или произход, от ред и дисциплина при кооперирането на труда, от едновременна оценка за потребностите и за труда на всяко лице.

Капиталистическа стокова размяна на микроравнище (пазара), съдържа механизъм за размяна между елементи. Количеството конкретна стока е създадена с труда на множество от лица, всяко притежава част от разходвания капитал. Това коопериране измерено в пари определя мащаба на единичната цена. Тя фиксира възможното количество стока за притежаваните пари. Парите като платежно средство от разходи за заплати, при покупка на своя стока, възстановяват на собственика своя част и пропорционалната част на останалите лица и елементи, включително делът за собственика. Парите в купувача винаги произлизат от един елемент (например осигуровки), а парите определящи мащаба на цената (на хляба) съдържат всички посочени по горе елементи. Теоретично създателя на стоки със получената заплата може да закупи процент от количеството, отговарящ на този съдържащ се в цената. **За**

да получи стока, лицето трябва да върне обратно парите на собственика, количеството ще се определи от мащаба на единичната цена. Практически това не се случва, защото има преразпределение на доходите поради внасяне на преки данъци и плащания на услуги. Ако обществените отношения изключваха амортизацията и печалбата, а ДДС бе трансформиран като пряк данък, продукта и цената биха възлезли на 48 единици, то относителния дял за създателите от 23,47 би се покачил на 29,3 процента. Тази особеност на разпределение на продукта, прикрива едно отношение при стоковото производство, което ще съществува и при следващи обществени строеве. Притежателя на парите платежно средство когато купува, чрез цената възстановява на собственика своя част заедно с частите на останалите обществени групи. Следователно създателите на продукт, наемния труд, със получените пари, сега осигурява себе си, продукта за останалите общности, както и бъдещото богатство на собствениците. **За обществото не е важно по какъв механизъм се определят елементите: осигурителни вноски, данъци, амортизации и печалба, не е важно след включването им в цената кой собственик ги плаща, а е важно какъв е размера им и още по съществено, как са организирани услугите и как се разходват обществените средства и печалбата.** Възможността за експлоатация, като ползване чужд труд за собствена облага, се съдържа в горното икономическо отношение, а чрез него в цената. Поради това свободното ценообразуване, цените определяни от търсенето и предлагането, не може да бъде гаранция за демократична, по висш тип организация на обществото. Самото капиталистическо отношение т. е. с пари да се създава продукт собственост на частно лице, съдържа стремеж към кражби на пари, укриване доходи от държавата, корупция във властта и още по важното лица да разходват обществени пари без да обявяват мотиви за целесъобразност. Това са пътеките които личността поема, за да е осигурена материално, а само малки групи с едър капитал, чрез размяната събират достатъчно доходи и могат да съществуват без друго присвояване.

ОТРАЖЕНИЕ НА СТРУКТУРАТА НА ЦЕНАТА.

Икономическата структурата на цена не може да се влияе от броя на стопанските звена, от начина на внасяне данъците . Тя се влияе от технологиите, производителността на труда и законите. Само при единствен собственик (производител и директна разменя с потребител) тя се явява и като отчетна. При двама и повече собственици е налице и организационна структура на цената. С нарастването на звената, нараства относителния дял на елементите “материален разход” и “услуги”. Те отразяват мащаба при цените на предходните производители. **Съществува закономерност, според която следващият собственик, трябва да разполага с по голям оборотен капитал, за да осигури амортизацията и печалбата за предшественика.**

За отделния стопански субект (лице), оборотния капитал наподобява кръвта при живия организъм. Той служи за създаване на продукт, за разплащане, чрез което труда се свързва с материалните условия. Количеството на парите необходими на собствениците, като оборотен капитал , се определя от технологията, която свързва предметните фактори с лица и от законите т.е от властта. В основата на отношенията е обществената потребност от конкретния продукт. производна е политиката на властта и на собственици. Елементите на цената позволяват отчетност и ЛЕСЕН ПУБЛИЧЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ ТЕЗИ ПАРИ, ПОРАДИ КОЕТО НЕ Е НЕОБХОДИМО, ТЕ ДА СА ОСТАНАЛИ СВОБОДНИ (ПЕЧАЛБА И АМОРТИЗАЦИЯ) ОТ ПРЕДХОДНА РАЗМЯНА, ЗА ДА УЧАСТВАТ В НОВА ИЛИ РАЗШИРЕНА ДЕЙНОСТ. Те могат да бъдат административно създавани, да са мобилни, да съществуват определен период и да отпаднат след размяната на продукта. Такива пари могат да се използват за увеличаване на производството от местни суровини за износ, след което получената валута да не се отклонява,

а да се използва за разширение на износа от други производства ползващи вносни материали. При тези пари няма икономическа необходимост от заплащане на лихва, те са обществени, чрез тях се създава пазар, намалява безработицата, създава се печалба и обществени фондове. Горната зависимост има отношение към дейността на губещите предприятия. Отчетната загуба, ако се дължи на амортизацията, при добро управление, позволява да се запази равнището на дейността. Когато загубата е намалила оборотния капитал, ако дейността е необходима на другите фирми, техният интерес налага покриване на загубата. Ако източника е бюджета, размера трябва да е ограничен от данъка върху печалбата. Не следва да се създава паричен фонд от печалбите във фирмите, защото тази мярка ще промени създадени обективно пропорции при техните активи. Лошото отношение на властта към губещите предприятия, е от групов интерес на банките, защото сега те, единствено могат да отпускат заеми. Стопанските отношения изискват държавно-обществени банки от типа на бившата ДСК, като управлението се комплектова 1/3 държавни представители, 1/3 представители на вложителите, 1/3 представители на икономически граждански организации или от науката.

Моментно колебание на цените не се отразява при фирмите, ако размяната не налага създаване на едnodневен запас. Ударите или печалбите се наблюдават при собствениците образували запаси. Те могат едностранно да променят структурата на цената, да влияят на стоковите борси, да поддържат обучен персонал, чиято задача е да се печели с изчакване момент на принуда за купувача. Действията на лицата пазители на важни за стопанството запаси, могат да предизвикват инфлация и кризи. Такива лица не трябва да са с частен капитал, рационално е да са държавни, за да съхраняват и обновяват държавните резерви. Борсовия механизъм изразен чрез пример. По данни на статистиката в края на 1990 г. националният оборотен капитал е имал следната структура: материали и незавършено производство 21780 млн. 49,7%, продукция и стоки за 11322 млн. 25,8 % и свободни пари 10698 млн. При 10 % увеличение на цените, за първия оборот, печалбата от инфлацията ще достигне $(21780+11322) \times (10:100) = 3310$ млн. След като се приспадне 40 % данък, за фирмите остават 1986. Капитала само от този фактор от 43800 би нараснал на 45786, покупателната му способност би се намалила на $(45786 \times 90 = 41207:43800) = 94\%$. Моментно притежателя на вещи увеличава своята парична част на капитала, печели и бюджета, но става “изяждане” на паричната част при купувача, а от нея се плащат заплатите. Спечелилия за да запази позицията, влага парите в други натури и се стреми да повтори операцията. Друг ефект на борсовия механизъм е необходимостта от периодична промяна на валутните курсове, обикновено слабата страна девалвира своята парична единица, за да достигне равнището на износа трябва да изнесе по големи количества. В края на 1999 г. структурата на капитала е променена радикално: 38,9 % заемат материалите и незавършеното производство, 35,4- продукцията и стоките и 25,7- парите. Поради възникнала от реформите взаимна задлъжнялост (нето 1829 млн.), структурите на двата периода са несъпоставими. Незавършеното производство в края на 1992 г в сравнение 90 г. е увеличено 3,4 пъти. Чрез инфлация политиките от времето на първите “реформи” се бореха с “кризата” предизвикана от “комунистите”. Отсъствието на национална икономическа политика, стихията и хаоса родиха туморно за икономиката образование- взаимната задлъжнялост между фирмите.

Настоящото изложение, приложено към горното явление, го характеризира, като следствие от десетократната инфлация наложена от властта през 1991 г. Изяждането на капитал протича в симбиоза с високи лихви за присвояване на промишлен капитал, при търговците укриване на печалбите от увеличените цени на наличните стоки. Например в 1993 г. лихвите който трябва да платят фирмите представили отчети в статистиката възлизат на 58,35 % от начислените заплати, 1994 г.-51,81 %, а 1995 г.-37,07 %. А ежегодното увеличаване мащаба на

задълженията, означава еволюция във факторите. Към 2004 г. трайно е разтроен механизма на размените. Още в края на 1999 г. обхванатите от статистиката отчети, показват че наличните материали, незавършеното производство, готовата продукция и 27,5 % от наличните стоки, се притежават без да е станало плащане. Наличният паричен капитал едва покрива задълженията към персонала, бюджета и осигуряването. Образно казано освен инфлацията е ставало отклоняване на оборотен капитал, трансформация в лично имущество (жилищна площ, коли, екскурзии и прочие), касова приватизация (трансформиране на капитал в платежно средство за ДБ,-друг способ за изяждане на пари). Промени в структурата на собствеността трябваше да се постигне чрез запазване размера на националния капитал, а влоговете на гражданите да се трансформират в капитал на фирми, банките да са само посредници, касово получените пари от приватизация, да се влеят в капитала на най важните държавни фирми

Стопанските отношения достигнати от обществото съдържат три типа връзки. При отрасловото и според собствеността разделение на дейностите, съществува размяна между собствениците за създаване на готов продукт. Тя като честота и време, е част от производствения период на стоката. Парите на всички участници, изпълняват функцията на производителен капитал и поради това извършват фази (части) от кръговото движение без да нарастват. Те са скрепени със продукт или са в наличност. Тук по голяма част от капитала, чрез създаване на продукт създава пари за пазара, пари станали собственост на множество лица, поради което придобиват функцията на платежно средство. Това са връзките при едновременно създаване на продукт и пари. Следват връзките за промяна собствеността на стоката, момента на размяната, функциониране на пазара. **Парите се движат към собственика на стоката за да изпълняват функцията на капитал. Едно количество пари като капитал, приело функцията на платежно средство, отново става паричен капитал, само при смяна собствеността на продукта. Пазарната цена създава запас от количество, дял за собственика. Капитала нараства от продажбата на това количество.** Тя цената, съдържа предпоставката за разширяване на дейност от началото на следващият кръгооборот на парите. Третият тип връзки възникват когато собственика на стоката купува оборудване, друг тип отношения между собственици. Отношенията са капиталистически защото водят до нарастване на капитала, което ограничено от частната собственост, е единствен източник (мотор) на развитието. Разграничаване на връзките чрез подходяща отчетност ще е от полза за управлението на парите.

СТОПАНСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ

За да започне дейност собственика, създава материални условия според изискванията на технологиите, за което купува оборудване и машини, строи сгради, разходва капитал. Негов паричен капитал се трансформира в материален. Тази предварителна подготовка, е благоприятна за дейността на други собственици, за социалните фондове и бюджета. Но това не е достатъчно, ако не притежава още пари за да купува материали от други собственици, за да плаща за услуги, както и за заплати, осигуровки и данъци. Собственика е поставен в стопанска среда, тя в минало време трябва да е осигурила част от парите за новата дейност. В настояще и бъдеще време стопанската среда е водещата за разходването на капитала, тя определя мащаба на цените. **Властта чрез данъчната политика и законите има решаваща двойка роля в стопанската среда.** Като получател на пари, приходите във бюджета и осигурителните фондове са част от мащаба на обществения продукт. Като получател на продукт, парите се редуцират и чрез това стават освен възстановен капитал и амортизация и печалба на собствениците. В това насрещно отношение при свободното или според групови интереси ценообразуване, властта е слабата страна, печалбата се определя от собствениците, а облагането с данък създава интерес

от нейното укриване. Колкото по голям е мащаба на печалбата толкова по голяма тежест се стоварва върху заплатата на наемния труд зает в стопанската дейност.

Затова ще разгледаме ролята на нарасналите, свежите пари на бившия собственик на стока от амортизация и печалба. Да си припомним, че по време на размяната, той си е възстановил разходвания капитал, и е останало количество, то е продадено за пари произлезли от продукт на други собственици. В националното стопанство едновременно развиват дейност два типа собственици, общият им капитал извършва движение, как кръгооборота на заетия със създаването на стоки, се интегрира в общия? В даден момент двата продукта са създали количеството пари за пазара, предстои размяната, което е обратно им движение от лица към собственици на стоки. Стокопритежателя срещу част от количеството получава своите пари, остава му наличност от продукт. Другият тип собственик има в наличност целия продукт, и нужда от пари за да продължи дейността. **В момента когато цялото количество стока се продаде, капитала на собственика е увеличен, той има излишък от пари. Тези пари са разходвания капитал от другия тип собственик и той разполага с готов за продажба продукт различен от стока. Настъпва момента когато стокопроизводителя купува наличния продукт, с което възстановява похарчените пари от другия собственик и осигурява неговата амортизация и печалба. Последните се разменят с продукт различен от стока. Това е момента на завършен оборот на националния капитал, след него започва нов цикъл, паралелни периоди през които няма видима икономическа връзка между двата типа производители.**

Практиката моделира горния икономически ред, под влияние на няколко фактора. При лицата съществува несъответствие между доходи и потребност, от което едни са незадоволени, а при други остава паричен излишък, Лица присвояват капитал, скрит доход за сметка намалена печалба. Временния излишък на пари и вещи, чрез банките (намеса на частния интерес) се превръща в капитал, а стоковите наличности постоянно растат. Незадоволените потребности влошават качествата на работната сила.

Стопанската дейност, обхваща създаване на продукт от група лица, те имат интерес (възникнал от принуда) да го разменят с продукт на друга група. След размяната всяка група унищожават част от готовия продукт, а друга част (реалното богатство) използва при трудовата дейност и бита. За мярка служи парична единица, тя органически е свързана със богатството, със създадения наличен продукт, а чрез него - потенциално със създадените от технологиите и организацията възможности за прилагане на производителен труд. Във възприетата отчетност реалностите са представени в стойности, като дълготрайни и краткотрайни материални активи, като налични пари (банкноти и монети в собственика, по сметка в банка) и като задължение на клиенти (потенциални пари). **Обединени общо парите показват мащаба на капитала и той се посочва във пасива на счетоводния баланс. Всяка стопанска група има ръководител, а капиталистическия ред определя ръководителя за собственик на богатството, на продукта и парите т.е на капитала. На тази основа, необходимата власт произтичаща от различните по степен способности, е заменена с икономическа власт, с отношение между господар и зависим.** Обществено развитие е достигнало до степента на капиталистическите икономически отношения, те са обект на настоящия анализ.

Размяната на стоката е следствие от създаването на продукт, от стопанска дейност с капитали на собственици. Тук съществува икономическо отношение между един собственик на капитал (веществен и паричен) и множество лица (наемни) обединени от технологичен ред (коопериране при работната сила). Технологичния цикъл като правило е разкъсан между

няколко собственици (коопериране на технологии). **Следователно всяка стопанска дейност се предшества, започва и протича при съпровод от капиталови размени.**

Капитала (вече казаното) представлява функциониращо единство на материални блага, на реално богатство и на свободни пари. Това означава едновременно съществуване на горните части и движение на стойностите им във времето. Времето през което дадена част, преминава във друга докато се появи отново в изходния вид се нарича цикъл, явлението -кръгооборот, а частите измерени в пари- оборотен капитал. От него произтичат отношения между вещи и труд, между пари и обществени потребности в лицето на властта. **Капитала се нуждае от еднолично управление, което не е тъждествено на еднолична собственост (отношение характерно за феодализма).**

Според характера на дейността има няколко вида стопански капитал. Най-представителен е производителния капитал. Той е ангажиран във създаването на продукт, чиято цена има всички посочени по горе елементи. Той създава стоките и участва в капиталовите размени. Като реалност представлява съвкупност от материални средства необходими за осъществяване на стопанска дейност (сгради, оборудване и машинария), от материали и от налични пари. Той обединява веществената с парична части на капитала, които поотделно представляват различен вид богатство. Двете части представляват основната пропорция при всеки конкретен капитал. Материалните условия имат стойност (паричен еквивалент), срок на годност и употреба и се обновяват на периоди и на части. Паричната част е потенциален измерител на бъдещи потребности, и извършва непрекъснатото движение, а резултата е създаването на нов продукт. Движението е в една посока редуване на предметна с парична форма. При всяка от тях се формират вторични пропорции под едно понятие- оборотен капитал. При размяната на готов продукт (стока или материал) става възстановяване на капитал само във пари. след което започва нов цикъл на движение към нов продукт. **Понятието “капитал” е единство от реални, осезаеми, видими елементи, като материали, незавършено производство, готов продукт, предаден неплатен продукт и налични пари.**

Стойност на обществения продукт, представлява паричния израз на разходите през периода на неговото създаване -производство и съхранение до неговото потребление. Разходите за отделен продукт или група, формират **производствената цена. Тя характеризира размера на разходвания капитал за създаване на продукт от отделен стопански субект и необходимостта от възстановяването му, за продължаване на дейността.** Тази цена е особен измерител, не се използва при размяна. По икономически признак конкретната и национална капиталистическата производствена цена съдържа три групи разходи: за заплати, за обществени фондове и за данъци към властта. По административен ред е включена и амортизация. У нас властта с закони определя размерите на амортизацията, на базите и размерите за вноски в обществените фондовете и на косвените данъци. В статистическите отчети за промишлеността на един лев начислена заплата се пада амортизация: 0,92 лв. за 1989 г , 0,49 лв. за 1993 г. и 0,35 за 1995 г.. Данните показват политика на оттегляне на властта от определени стопански функции, но дали това е някаква положителна стъпка, може да се оцени след съпоставяне на събраните косвени данъци и възникналата след 1989 г. необхващана от статистиката дейност.

Вещ е преобразена от труда природа, до предварително зададени качества за нуждите на трудовата дейност (продукт) и за личния живот на човека (стока). Продуктите и стоките създадени от капитал и с печалба са капиталистически, това е съвременното достигнато стъпало в стопанството. Собственик на капитал, през времето на създаване и съхранение на продукт, извършва разходи с което създава стока, за да я продаде на лица срещу пари. Продажба, размяна на количеството продукт за количество пари. Реално за собственика цената се получава

когато се раздели разходвания капитал на количеството придобит нов продукт, друга е определената от него и от пазара. Първата е производствена и служебна тайна на собственика, втората е обща за страните участнички в размяната, определена привидно по съгласие на страните. В действителност първата страна купувача –собственика на парите, може да се възползва от принудата при собственика по време на създаването на продукт-вече бивш собственик на парите. След изготвяне на продукта принудата се прехвърля към купувача. Той от окръжаващата среда е принуден да предоставя количество пари, не може да узнае каква е производствената цена и да прецени печалбата за собственика.

Важно за обществото е ясно формулиране икономическата същност на амортизацията, печалбата и загубата. Според мен амортизацията не е разход на паричен капитал при създаването на продукт. Тя става елемент на цената по волята на властта, подобно на осигуровките и данъците. Различието е в това, че собственика не разходва, а получава паричен капитал. Действащото у нас (вероятно заимствано) законодателство, както видяхме поставя амортизацията в елементите на цената, а с това тя по скоро е част от данъчната политика.

Машините, оборудването представляват веществен капитал, чийто мащаб е определен в пари. При функционирането наличният капитал не трябва да намалява стойностно, напротив нормално е да се увеличава. При употребата, веществения капитал губи качества, периодично чрез замяна на части (ремонт) се постига възстановяване, но идва момент когато използването става невъзможно. Настъпва момент на бракуване и ликвидация на капитал. Разходваният капитал за ремонти на оборудване, е разход за дейността и участва в някой от елементите на цената. Разхода на капитал за оборудването се губи , заедно с бракуване на вещите. Това е момента във който той следва да се възстанови стойностно. а при нужда и физически. Възстановяването на капитал означава трансформиране на веществен в паричен капитал, явление при продажбите станали през месеца на бракуването. Това е икономическата страна, а въпрос на отчетността е собственика да оцени каква част от новосъздадения капитал представлява запазване, увеличение или намаление на капитал.

Реална е печалбата създадена чрез цената, установява се, като парите от продажбите се увеличат с разрешени продуктови заеми (отсрочено разплащане) и извадят стойностите на: бракувано оборудване, употребени материали и разходвания паричен капитал. Макар да има предаден (фактуриран) продукт с определена цена, това е момент от недовършена размяна. В този момент макар и договорена цената си остава непотвърдена с пари. От гледна точка кръгооборота на капитала, не е настъпил момента на прехвърляне на собственост срещу пари (трансформация на веществен в паричен капитал). Стопанските отношения при властта на БКП, съдържаха това икономически издържано правило, но поради късогледството на банковите специалисти, стана източник на криза.

Установената като разлика печалба не може да има еднозначен източник. Установяване на източниците може да стане чрез съпоставяне с данни от минали отчетни периоди. Абсолютно увеличената средна цена за дадена стока, не води автоматично до по голяма печалба, то се съпоставя с другата страна на отношението, нарастване на разходите. Печалбата при наличие на собственици с реални загуби, представлява присвояване на чужд паричен капитал. Реална загуба на капитал има когато продажбите са по малки от сумата на бракуваното оборудване, употребените материали и разходвания паричен капитал.. Печалбата при едни собственици и в същия момент загубата при други е капиталистически икономически закон. ПЕЧАЛБАТА ИЗРАЗЯВА ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОТРЕБНОСТ, ТРУДА ДА СЪЗДАВА КАКТО СРЕДСТВАТА ЗА ПОДЪРЖАНЕ НА ЖИВОТА И ЖИЗНЕНАТА СРЕДА, ТАКА И ОБОРУДВАНЕТО Тя обаче е облечена в чуждо (феодално) отношение на частната собственост

. То укрива труда като създател и реален колективен собственик на капитал, а го представя като обект на експлоатация, като причина за несправедливост и за бедността. Икономическото отношение е подменено с гражданско, при което когато лице печели, друго лице губи. **Липсата на закони за най важните отношения, извоюваното право собственика лично да се разпорежда с печалбата, отказ от търсене друга форма на създаване необходимите материални условия за труд, са главна причина за успеха на частни интереси и относителната бедност между нациите.** Недостатъчната печалба или загубата, освен от горното, са следствие и на растежа. Постоянно разширяващия се пазар, формира масовост при определени стоки, произвеждани при различен състав на оборотните капитали, със различна производствена цена, които за определен период се купуват по еднаква цена. Пазара погледнат от тази страна, наподобява нивата, а тя винаги има класове с различно зърно. Погледнат откъм купувачите, пазара (според моето възприятие) по скоро съществува като неотложни потребности, те определят едновременно моментната пазарна цена и разпределението на семейния бюджет. Когато бюджета е недостатъчен и поради това няма пари за покриване най високата производствена цена, отпадат производители, свива се пазара, настъпила е криза. Това може да се избегне, ако част от печалбата (обществен продукт при размяната) на едни собственици се прехвърли в капитала на някои без печалба, а вероятно има и други начини!

В национален мащаб (на макроравнище), съществуват два типа разходи за работна заплата. Единият е произлязъл от стоките, стокооборотът е естествената му среда. Вторият тип представлява заплата в състава на продуктите участвали в размяната между собственици на капитал (създатели на оборудване и строители). Тя участва във стокооборотът, стопанска сфера при която невидимо са обвързани двете групи собственици. Парите за заплатите имат различен път защото произлизат от различен продукт. При вторият тип продукт парите се преобразуват в капитал при собственик на стока и след размяната се връщат при създателя си като вече създаден капитал. Следователно характера, предназначението на продукта разделя стопанството с добавените стойности, собствениците и размяната на два класа-стокопроизводители и на създатели вещественния капитал. Това деление е отразено в структурата на цената при стоките.

Сега съществуват субективни фактори които пречат с отчетността да се разкриват икономическите връзки и създадените от тях пропорции. Ясно е едно, в отчетите на фирмите всичко в крайна сметка е добавена стойност, за наемните и за собственика. Това означава в съществуващите отчети на нашата статистика да елиминираме материалите, услугите и другите парични разходи между фирмите, за да получим истинския размер на новосъздадения продукт, а това че не е разпределен според предназначението греха е на статистиката.

Капиталистическата цена на стоката е по висока от реалната производствена цена установена при кръгооборотът на парите с функция на капитал (оборотен капитал). По този начин собственика се възползва от собствеността върху количеството и налага отношение “**повече пари за по малко количество**”. По горе видяхме, че след като собственика е възстановил разходвания капитал е останал излишък. За неговата размяна той може да ползва платежни средства произлезли само от оборудване, строителство и незавършен продукт. Размяната съдържа икономическа зависимост на притежателите на стоки, от производителите на материали, услуги и оборудване. Икономическите връзки установяват пропорции. Например колкото повече се произвежда оборудване и строителство, толкова по голям е простора за количеството и цените при стоките. С произвол в ценообразуването при оборудването, за постигане висока печалба, производителите му възпират модернизацията при производството на стоки. Развитието във всеки един момент изисква установяване на пропорциите и

моделиране на желаното бъдещо равнище. Само реалното установяване на пропорциите и доброто познаване характера на връзките, осигурява планомерното им, безконфликтно изменение в интерес на общия напредък.

При капиталистическата размяна, личност създава цена различна от производствената, от тази на икономическите отношения, изразена като разход на оборотен капитал. По време това става когато количеството и разходите са установени. Следователно прилагането на производителен труд, не създава стойност за собственика, в производствените отношения отсъства нарастване на капитала и присвояване на труд. **Печалбата е капиталистическото отношение, което представлява редукция на покупателната способност на парите за пазара, чрез нея се създават предпоставките за развитие и увеличаване оборудването (богатството).** Обявявайки частната собственост за свещена, реално собствениците са присвоили горното икономическо отношение. Исторически при възникването и ранно развитие на капиталистическото отношение, т.е при съвместно съществуване на няколко типа отношения, присвояването е било израз на прогрес, чрез него по икономически път са преодолени консерватизма на феодалното и ограничените възможности на натуралното стопанство. Преобладаващото стоково стопанство, пазарната икономика променя характера на собствеността. Тя както видяхме е само част, материализираната част от обществени отношения наричани капитал. Характера на собствеността стои в основата на факторите обуславящи основните противоречия в съвременното общество. Без съобразяване на собствеността със отношенията присъщи на капитала, е немислимо развитие към безконфликтно общество.

. Характерния белег за формиране на стоката е смяната на собствениците докато тя достигне определеното качество, която смяна наричам капиталова размяна с цел създаване на продукт. **Следователно стокопроизводители извършват капиталова размяна, а тази обвързаност може без риск, да се използва за временно безлихвено кредитиране.** Период на потребление наричам момента или времето през което продукта не участва в размяна. Възобновена размяна може за има само като употребявана (стара) вещ. При развито стоково стопанство други размени между капитали са анализирани по горе.

Размяната е момент в който се преплитат няколко причинни връзки. Някаква потребност (неотложна жизнена принуда, за трудова дейност или за бита) на лице или група, дава парична оценка за вложен труд от други лица или групи. Лице може да получи продукт (да оценява и притежава чужд) само, ако е станало собственик на пари произлезли от създаден нов продукт. Трудовите процеси протичат благодарение богатството от минал труд на колективи. **За да се развива, обществото трябва да съобразява потреблението с необходимото богатство, с материалните условия за труд и промените при технологиите. На тази икономическа потребност, противоречи днешното разбиране за свободата на личността, а то е първопричината за много от язвите в обществото.** Парите са средството за оценяване, следене и регулиране пропорциите между потребление, (израз на което е стокооборотът на дребно) и богатство израз на което е стойността на вещественния капитал. Оценяването вместо пари може да става по избрана друга мярка, например време.

Функционирането на вещественният капитал във времето и пространството, води до създаването на нов продукт и свободни, мобилни пари. Мобилността на парите се поддържа чрез фиксирането им на метален, на отделен хартиен носител(банкнота) или банкова сметка. Следователно преди размяната на продукт, съществува друго парично отношение произтичащо от функцията на парите да служат като мярка. То е Мб-Пе (материално богатство- паричен еквивалент). В едната страна на отношението е оценката в пари на материалните дълготрайни активи и утвърдените технологии (капацитета при собственика), а в другата е оценката на

количеството възможно работно време, съответните осигуровки и косвени данъци (размера на необходимия оборотен капитал). В даден момент първата оценка определя тавана на втората, а това е потенциалната възможност за създаване на нов продукт. В този момент е възникнала функцията на парите като капитал. Собственика има стойностна оценка на активите (историческата цена), това е едната реалност, парите са измерили собственост. Работна ръка и достигнатата средна заплата са другата реалност, от човека зависи паричната оценка, определяне необходимия ОК, започване движението на парите, за да се превърнат в продукт, а той да роди парите за пазара. Новата функция на парите като капитал изисква тяхното управление, посредством което реалните фактори се обвързват и дават плод. Собствеността е оценена, към нея трябва да се прибави оборотния капитал и определи управителя. Тези три изисквания характеризират понятието стопански капитал. Свободните парите са необходими за всяко ново начало наложено от развитието на технологиите и материалните условия. Те могат да бъдат необходимост и при всеки нов цикъл за създаване на продукт, защото във времето и пространството пропорциите между материали, незавършено производство, готов продукт, периодите на съхранение и разплащане, не съвпадат с предишните. В практиката моментните отклонения в необходимия оборотен капитал се неутрализират с краткосрочни банкови лихвени заеми. Съществуващото капиталистическо стопанство, като изключим строителството, не изисква планиране, предварително определяне на необходимите пари, това е грижа на частния собственик. Затова той може да започне дейност само ако реално притежава дори част от парите. Управлението на капитала не е предмет на изследването, поради големият обхват на функциите.

Възможно ли е развитие на материалната база в стопанските субекти, без амортизацията? Ако вникнем в ползването на дълготрайните материални активи, ще открием, различна продължителност, различни разходи за поддръжане. Различна целесъобразност от модернизация. Всяка технология има специфични изисквания към оборудването. Ето защо един законов акт с който се регламентират, периоди, норми и прочие, за да се създаде необлагаем с данъци несъществуващ разход на оборотен капитал (амортизацията), няма място редом с обективно съществуващите отношения. Съгласно закона амортизацията се начислява от месеца следващ началото на ползване, до достигане историческата цена, а тя в най добрия случай е от преди 8-4 години. Когато материалните активи се ползват, се “заделят” пари за тяхната подмяна, а както видяхме това са платежни средства на потребителите. Създадена е възможност, собственика да е набавил похарчените пари, преди бракуването на вещите. Такъв момент по скоро е законово присвояване на капитал, а паричната форма чрез банките позволява мобилност във времето и пространството. Закона изразява интерес на банкерите, защото в момента на подмяна оборудването, цената е увеличена, заделените пари са недостатъчни за достигане на съществуващото равнище, това е момент на вид зависимост, за собственика остава възможността да избира, между свиване на дейност или банкова, на група лица зависимост. Тук ще се отклоня, за да припомня още веднъж, че цел на капиталистическото отношение е ежегодната печалба, тя за следващия период става база за нова печалба, а това най лесно се постига чрез повишаване цената. Освен това развитието предполага и по високо качество на оборудването, често съпроводено с по големи разходи, т.е.обективно нарастване на цените. Естествените процеси не са инфлация, те определят развитието. Обективно предварително заделените пари не са достатъчни при новата покупка на оборудване. Ако собственика цели независимост при продажбите, той трябва ежегодно да съхранява парите от амортизацията и част от печалбата. Постъпили в банката те ще бъдат дадени другиму, ще останат стопански капитал, в националния баланс ще се покажат два пъти, веднъж като собствен и втори път като

заеман капитал. Когато потрѣбват на собственика няма гаранция, че ще бъдат свободни, което обуславя междубанковото кредитиране. В практиката за модернизацията най често се прилага едностранно неспазване срокове за плащане в комбинация с банкови заеми. Ползването на заеми както бе посочено предполага намалена и несигурна печалба за собственика. Един административен акт дори и закон, вмъкнат в икономическите отношения създава вредна стопанска среда, само защото властта цели да получава (нещо което не ѝ се полага) част от печалбата. При отрасъл “строителство”, са разгледани отношенията, тук ще добавя че няма как да се навреди на стоковия пазар, ако модернизацията посредством оборудване се разплаща от национална банкова безлихвена сметка. Амортизацията да се замести от вноски заделени от стопанския оборот при ликвидацията на активите. Нямам съмнение в обективно създадените от развитието условия, щото развитието на материалната база за прилагане на труд, да става с административно създадени пари и използвани като оборотен капитал, т е. човека, а не стихията от интереси на група, да измерва в пари създавания нов продукт, което означава да създава капитал.

Явлението безработица обективно не се вписва в характера на капитала. За него една от главните причини е липса на капитал, невъзможност за оценка на реалностите поради частни интереси, недостиг на паричен капитал (оценителя) за ангажиране работоспособното население. В досегашната практика недостига на пари в стопанството се компенсира с банкови заеми, за това банките най често използват константа от наличностите по сметките на собствениците, или създават пари чрез разлика при лихвата, при валутните курсове, при борсови операции и др. Голяма безработица означава още две неща: свободен капацитет при собствениците и незадоволени потребности на населението, а това са обективните условия за дейност, потенциалният паричен капитал е налице, липсва процедурата по неговото оценяване и задействане. Елиминирането на паричния капитал, като фактор за безработицата е възможен при използване функциите на парите, което предполага радикални промени при банките, всичко зависи от нагласите на интелигенцията и законодателя.

При фирмената организация се използва понятието конкурентноспособност. От гледна точка на изнесеното, кои са определящите фактори за състоянието на фирмата. Всяка добре структурирана и управлявана фирма, което означава подържане на произтичащи от дейността ѝ вътрешни пропорции в капитала, е конкурентноспособна. Уязвимостта на фирмите потенциално произтича от движението на продукта и значи обратното движение на парите, от кръгооборота на капитала. Дори и при перфектни договори съществуват моменти в които доставчиците или купувачите, могат да използват користоно. За да се противодейства фирмата трябва да има зад гърба си банка. Когато доставчици и купувачи обединят интереса, вероятността за оцеляване е минимална. Когато фирмата стане неконкурентна поради влияние на продажби и рентабилност, това е признак за лошо управление на парите.

От гледна точка на икономическата среда, определящ фактор за конкурентноспособност е мащаба на собствения капитал. Обособяването на отрасли и подотрасли, обективно предполага поне две неща. Първото е наличие на производствен период, време през което продукта максимално се изработва в отрасъла и може да се обособява, да се разделя между собственици. Второто е при собствениците, обособяване на основни дейности и на спомагателни, такива свойствени на други отрасли (заместители на услуги). Устойчивостта обективно изисква едновременно съществуване и развитие на отделни различни по характер дейности, подобно на различните професии при хората. Капиталистическата стопанска среда изисква, печалбата и амортизацията да се разпределят между собствениците на продукт, по начин който да не свива дейността. Конкуренцията е

отношение между собственици при които, общият капацитет превишава нуждите. Тя по скоро е израз на групов интерес и организация при съучастие на банките, за неравномерно разпределение на стопанския резултат, принудителна мярка за използване капацитета под равнището на потребностите, за създаване условия за фалит. (отпадане на собственици да води до уедряване на фирми).

Устойчивостта на фирмите зависи и от характера на дейността. Отраслово специализираните фирми са по уязвими, от многоотрасловите. По отношение потребността от развитие, времето за реконструкция се отразява в намаление на достигнат обем, компенсация е възможна чрез дейности на други отрасли. От гледна точка на собствените ресурси и заемите, специализираните фирми нямат простор за комбиниране. От гледна точка на средата специализираните имат ограничени възможности за излизане от трудни ситуации. Конкурентноспособността се подобрява при дългосрочно договорени цени на доставките. При равни обективни фактори, субективния фактор, организацията при оперативното управление на дейността е решаващ фактор.

Дейност обособена в една фирма изисква по малко капитал, в сравнение капитала когато тя дейността е разпределена между фирми. Причината е появата на амортизация и печалба при размяната (капиталова) между технологично свързани фирми. При раздробена дейност продукта сменя собственици чрез размяна, при която общата амортизация и печалба се надробява. Следващият по ред собственик купувача на материали, с допълнителен капитал осигурява полагащата се част от амортизацията и печалбата на предходния. Това обаче е в интерес и на бюджета, той по рано от обективното, ще получи пропорционалната част от данък печалба. От тази страна действията на властта наричани “реформи” с които се инициира инфлация и децентрализацията на едрите специализирани фирми, в национален мащаб доведоха до недостиг на оборотен капитал, основна причина за голямата безработица и спад в дейността.

Мястото на заемите от банките в състава на фирмения капитал се определя преди всичко от лихвената политика на банките, т. е от размера на лихвата. В съвременното стопанство само по изключение може да има голяма фирма със собствен капитал. Капиталистическото отношение налага печалбата, лихвата е част от нея. Банките имат интерес да разполагат със свободен паричен капитал, за да участват в разпределението на националната печалба чрез лихвата. В определени моменти властта може да бъде принудена да се съобразява или изпълнява наложена от банките икономическа политика. Това е състоянието при нас от упражнената власт на Международния валутен фонд и Световната банка.

Оптимални зависимости при заемите. Дългосрочен заем за дълготрайни материални активи, в момент на нисък процент печалба от дейността (обикновено с най голяма нужда от обновление), може да се използва само при гратисен период. Той трябва да включва периода на модернизацията и част от обновената дейност. Изискването е амортизацията и печалбата след ползване на заема да превишават месечния размер на главницата и лихвата при погасителния план. Заем за срочен оборотен капитал, с цел увеличаване на обема при благоприятна среда, е изгоден когато печалбата от един оборот на заема, превишава парите за полагащата се лихва. Заем за продължително участие в оборотния капитал, е изгоден при цикъл до 30 дни, и при годишна лихва до 5%. Наложните през периода на “реформите” високи лихви първоначално сриваха дейността на държавните предприятия, но сега все още са неизгодни за селското стопанство и дейностите с продължителен цикъл.

Капитала представлява естествен продукт на развитието, което протича при все по мащабно разделение на труда (израз на което са разклоненията в науката и в професиите) и обединяването (кооперирането) на труда, при нарастваща специализация и коопериране на производствени, териториално или от собствеността откъснати процеси. Организирана съпротива срещу капитала не може да измени качествено това отношение, необходимо е изучаване на неговата същност, което единствено при определена организация във властта и надстройката, може да осигури по справедливо общество от частното капиталистическото.

. Видяхме, че създаването на обществен продукт води до потреблението на две групи, наречени подразделения. Първото е потребление на стоки, а второто вещи за подържане и натрупване на материално богатство т. е видоизменена природа. Отношенията между двете подразделения показват, че всяка нация представлява едно натурално стопанство, обема на създадените стоки отговаря на времето за осигуряване живота на членовете, а свободното време в приспособяване природата според способностите и потребностите. Парите не са богатство а средство за измерване на новосъздадения национален продукт и за неговото разпределяне (размяна) между групи и лица. Едно количество пари веднъж измерва , онова което собственик(група) управлява, втори път онова което труда (друга група) създава и трети път онова което личности потребяват.

Модела на обществената организация, трябва да се опира на връзките (отношенията) проверени от устойчивостта на натуралното стопанство. То видимо се крепи от родствената близост на членовете, но определяща е неписана икономическа организация, редът за създаване на продукт, за собствеността и за ползване на продукта. Ред основан не на равенство, а на единоначалие и подчиненост, а правото на индивида се простира, до задължението за запазване и издигане авторитета на фамилията. Индивидуалните различия при труда, са природна даденост, но поради възприетия ред (традиция и морал) не разделят , а обединяват способностите в едно устойчиво цяло. В общия, комбиниран труд, низко продуктивния е наравно необходим, както и високо продуктивния. Различните възрасти имат различни способности и потребности, но те са здрава общност защото действат паралелно и при единовластие. При създаването на продукт всеки индивид от семейството участва според своите способности и ефективно време. Едно лице поставя и контролира дневните работи, то решава споровете. Организацията на трудовите процеси се осъществява с ред на подчиненост при лица с различна възраст, различна сръчност и умения. Свободното време е индивидуално и ограничения има само за това което не може да се прави и постига. Потреблението е според създадените ресурси, не се свързва с вложения труд, ограничения и ред за ползване има само когато те са ограничени. Капиталистическите отношения въвеждат измерване на труда с пари, а те са ограничението за ползване на продукт. На пръв поглед справедливо, но то поражда егоизъм, а при лоша организация и управление-кражба и експлоатация (звучи абсурдно но е вярно защото произтича от отношения) на наети лица. Бъдещите отношения ще запазят елемента “заплати”. Парите ще измерват използваното обществено работно време, но те трябва да бъдат друг вид, за да се използват единствено за потребление на продукт. В по далечно бъдеще парите могат да се заменят със документ за време или количества от продукти (вид купони). Паралелно с това, закон трябва да уреди финансирането на неравномерните нужди при семействата. Производствената цена ще съществува и при намаляване елементите, ще се запазят “ материали”, и “услуги” защото те характеризират разчленяване на технологии и размяна между отраслите

Капиталистическото отношение може да стане по социално, ако се въведе законов ред във взаимоотношенията между производители и посредници. Съществуващото право за

производителите, свободно да образуват цени, не е абсолютно, защото се ограничава от договореностите между фирмите и ролята на посредниците търговци. При дребния капитал или малък дял на оборотен капитал, за производителя съществува икономическа принуда. При растениевъдството е налице съчетание с природна принуда (срочност). Производителите имат неотложни жизнени нужди. Мястото на търговеца като посредник в размяната изисква той да няма свобода за формиране на цени, а като компромис поне при цените на масовите стоки. В практиката съществува ред при който производителя определя цената и обявява отстъпката, делът за търговеца. Освен социалната страна такова отношение съдържа вероятност за конкуренция между търговците. Днес това е най добрия начин за защита парите на потребителя.

Движението на националния капитал при създаването на стоката, е разграничено в национални отрасли. Когато един отрасъл получава продукт или услуга от друг има размяна на капитал. Групирането на фирмите в отрасли е административен акт, но за обществото има значение движението на капитала при фирмите добиващи суровина. Те заслужават специално внимание, защото взаимодействието с природните дадености е разнообразно, а резултата от приложения труд колеблив под влияние на природни фактори. Добитото при земеделието зърно е суровина. То може да се обработи от мелници в брашно, а от него да се получат хляб и хлебни изделия. То е основа за развитие на продуктивното животновъдство. Освен земя и материални условия стопанството изисква ежегодно: семе, гориво и торове. Те се влагат в точно определен момент, пропускането на който може да означава излишен разход, но винаги намален добив. Непростимо е семената и горивото да са в наличност, торовете да могат да се произведат , а поради липса на пари земята да не се обработва. Каква роля биха изпълнили тези пари? Ако са били капитал в реколтата през предходната година защо не са върнати за нов оборот? Конкретен въпрос с не лек отговор. Зърно от хлебна пшеница, като субстанция участва във голям брой стоки, а те в различни количества се използват за храна на всеки гражданин. Парите при купувачите, се формират от заплати в другите отрасли и от обществените фондове, каква е гаранцията че те са достатъчни? Част от зърното може да попълни или увеличи държавния резерв, правилно ли е изкупната му цената да е пазарна (според интереса на търговеца) при положение, че източника на парите са данъци? Реалната цена за тон зърно зависи от количеството, а то до голяма степен от природата. Има ли възможност обществото да се освободи от такава зависимост на природата? Това са важните въпроси, поради бездействие на властта или лоши закони, станали проблеми на обществото. Организация изградена от съчетание на разходни норми за количества, от изкупни и крайни цени на зърното в съчетание с използването на пари от общи цели безлихвени сметки ще даде възможност на производителите да използват максимално възможностите, а отрасъла ще се отърси от некадърните.

Парите с които производителите влизат в контакт с природата, осигуряват използването на наличен и произведен от други подотрасли продукт, са производителен капитал. Те участват в няколко отношения. Чрез размяна възстановяват материализирани разходи направени от друг субект благодарение на което той може да продължи дейността. Това е гаранция, че бюджета и фондовете и в бъдеще да получават приходи. Едновременно с това се създава нов капитал за инвестиции. При собственика като парични разходи, този капитал едновременно може да създава нов продукт в натура и стойност, при пазара- нараснали пари от заплати, данъци и осигуровки. За разходите и приходите от продажбите може да се установи отчетност, контрол и управление. Парите платежно средство произлезли от оборотен капитал, ако пазара не ги върне обратно, връзката с капитала е прекъсната, има свободно място за пари и няма икономическа

пречка те да се допълнят по административен ред. Увеличеният запас от стоки, създава условия за разширяване на асортимента.

Паричните доходи в обществото растат бавно и поради това интерес представлява устойчивост при цените на най важните за жизнените функции стоки. Запазването и увеличаването на количеството зърно, също е национален интерес. Дори при променливи цени на зърното, не може да се неутрализира различната рентабилност произтичаща от категорията и мястото на обработваемата земя. Поради тези особености изкупната цена на хлябното зърно трябва да се определя като се тръгне от цената на хляба. Тя трябва да бъде еднаква за страната, да е без ДДС и да съдържа отстъпка за продавача. Транспортните разходи до търговските обекти са за сметка на производителя. Транспортните разходи от склада за съхранение на зърно до мелниците, да са за сметка на надценка за търговеца. Направените разходи за съхранение и транспорт се включват като надценка към изкупната цена. Изкупните и продажни цени са единни. Резултатите от дейността не се облагат с данъци, централизират се в една сметка, отраслов орган покрива загубите и разпределя остатъка. Горния пример е правдоподобен, защото е изграден на база еднакви цени за еднакви по количество потребности, а техния мащаб позволява производителите с различна производствена цена да запазят и увеличат добивите на зърно. Сравнително постоянния размер на средната работна заплата, налага регулирането да става при производителите където колебания са правило, защото се предизвикват от природни фактори. Регулирането не може да е предмет на закон, то е конкретност, то има постоянна целесъобразност при променливи предпоставки.

Държавния резерв от зърно представлява гаранционен запас. Реално държавата замества търговеца на едро. Изкупуването на зърното е капиталова размяна, подобна на закупен материал. Спира размяната, тя обаче остава потенциална и периодично принудителна (подмяна на зърното). Трябва ли парите вложени в зърното да бъдат разход за бюджета? То е икономически неоправдано, защото без стокова размяна платежни средства ще се трансформират (намаление) в капитал (увеличение). Ако се открие безлихвен заем (лимит за покупка на зърно), това не засяга парите за пазара, а възстановява капитала на производителите. В бъдеще когато възникне потребност, ще се състои размяната, заема ще се покрива от реални пари платежно средство. Ще има и отклонения, ако не се възстанови заема това не може да се третира като загуба за покриване от бюджета, защото това е изяден капитал без собственик.

Научната дейност е трудопоглъщащ процес и висока степен на разходи за материални условия, следователно по отношение производството на стоки има характера на капиталова размяна с генериране на платежни средства. Науката е в унисон с развитието на стоковите отношения, а нейния прогрес може да води до обществен полезен ефект. Последното зависи от организационните форми за научна дейност, от недопускане в научните среди на лица провеждащи политика, на лица водени от интерес за печалба и лица за това че са близки на собственици с много пари. Развитието на науката изисква единен, национален ежегоден лимит (вид фонд за разходи), който да се ползва за постигане висока степен на автономност на научния интерес. Обособени научни звена трябва да имат право за пряко договаряне на три типа финансиране за разходи. Първият е без ограничение, а с документално доказване на използваните материални ресурси и технологични услуги, вторият е допустим максимум на текущи общи разходи, без данъците (ако са платени се възстановяват веднага), третият за труд, процент за текущ разход (максимум 70). Пълното възнаграждение се предлага от общността и утвърждава с приемането на готовия продукт или освобождаването от отговорност за направените разходи. Оценката за значимостта на продукта се приема на две нива, от научната общност и от комплексна комисия. Ползвателите на научен продукт ако заплащат за него, ще

им трябва допълнителен капитал, ако не се плаща собствениците имат равен шанс, затова достатъчно ще бъде за тях да се обявят високи критерии. Съществуват ли отношения между размяната на стоки и науката? От гледна точка достигнатото равнище в общественото разделение на труда, използване познанията на отделни лица с научен и научно приложен интерес, е част от свободното време на обществото, образно казано време когато то не е ангажирано със своята издръжка. От гледна точка взаимодействието на човека с природата, с преминаване от натурално, към стоково стопанство, възобновяемата от природата животинска енергия почти изчезна, стана ограничена величина, защото бе заменена с такава получавана от химични реакции и изгаряне на суровини. Това ангажира значителен труд и ресурси, при размяната наподобява природната сила, фактор от който се увеличава цената на стоките. По този начин прогреса стоварва на обществото (като потребител на стоките) трудно преодолимо бreme, наред с абсолютното и особено относителното нарастване дела на лицата, които не прилагат обществено полезен труд или се трудят за прищевки на отделни съсловни групи. С предимство трябва да се ползва науката за намаляване употребата на енергия, и паралелно с това увеличаване източниците за възобновяема от природата. Тази насока не води до зависимост на науката от средства в бюджета, както е практиката, а като капиталова размяна финансирането ѝ може да се следи, чрез безлихвена заемна сметка.

Измерени в пари понятията разход на капитал, възкръснал в нов продукт капитал, стойност на създаден продукт и производствена цена са тъждествени, те изразяват обществено необходим труд. Присвояването на чужд труд и увековечаването на частната собственост са продукт на ред създаден от човека. Капитала се формира при определени икономически предпоставки и създава продукт при определена организация, която поддържа или изменя пропорциите в структурата му. Произведения продукт трябва да се предостави на потребителя, което се постига, чрез друг тип организация изразена в понятието размяна. Делението на частен и публичен капитал е изкуствено създаден от групов интерес. Отношението собственик и нает управител на капитал, фактически е феодално и е назрял момента на неговото отмиране. Частна собственост на капитал може да съществува в ограничени случаи, когато семейството на собственика участва във създаването на продукта включително и посредством оперативното управление на дейността. Във всички останали случаи собственик е обществото и е възможно, чрез ясни процедури да се определят и сменят управителите. Това е единствената надеждна мярка за намаляване на икономическата престъпност и консолидиране на обществото за постигане на цели. Тук еволюцията зависи единствено от законите за стопанската дейност.

Функцията на парите като капитал произлиза от икономическата необходимост във времето всяка промяна в състоянието на веществените фактори да се оценява във пари. Самата икономическа необходимост се формира от степента на кооперирането на труда, от технологиите и последващото разделение на продукта между субекти, собственици. Това е необходимата функция, която придава на парите мобилност, във зависимост от стойността и времето за функциониране на предметните фактори, от състава на оборотния капитал. Поради тази особеност парите за изпълнение на тази функция могат да се създават от определен орган.

Капиталистическата размяна създава за собственика нов паричен капитал, при посочените по горе два типа размяна. Това става посредством собствеността. Собственика притежава пари чрез тях нова стока, възползва се от биологичните и битови потребности на гражданите, за да определи цената (оценка на фактори при обратното движение на дадените пари). Моментът на размяната изглежда като доброволно действие на две независими страни. Той протича при реално икономическо равенство между производствената цена (разходите на собственика) и предоставени от него пари на лица (създадения нов продукт). Обществената роля на лицата

създатели на стоки е да създадат и такива за други лица, защото те създават продукт различен от стока. Собственика на стоката за да създаде условия “другите” да получат от количеството, го оценява в пари и създава пазарната цена, по висока от производствената. Повторно изтъквам тази икономическата пъпна връв на печалбата. При собственика, парите са добавена стойност, но тя е временно свободна, докато той я размени за оборудване. По този начин употребеното работно време от създателите на стоката е създадо пряко богатства за да живеят те и косвено, материалните условия за да произвеждат. Тези отношения са характерни за пазарната икономика, а това означава, че функциите на собственик може да се изпълняват само от лица които, както всички други получават заплата определена според правила. Горните отношения се превръщат в експлоататорски, когато в тях се вмъкне частна безотговорна и безконтролна собственост. Частният собственик когато управлява според икономическите пропорции и не се облагодетелствува, е полезен за обществото. Изключителното право на частна стопанска собственост, е феодално отношение, което дава негативно отражение върху другите обществени отношения и морал.

РАЗМЯНАТА НА ПРОДУКТ ПРИ ВНОС

Стокообмена между различните държави, може да бъде в стоки, друг вид продукт (оборудване) и услуги. За да внесем продукт на друга държава, трябва да сме изнесли наш. Цените на изнасяните наши продукти съдържат, цената на вносен материал, услуга или оборудване. Следователно външнотърговската политика, има свой език, различен от политиките на отделните партии за присъединяване страната към общности и държави. Съобразяването с конюнктурата на различните пазари, не е достатъчно за успешен външнотърговски обмен. Задължително условие е съобразяване със мащаба и структурата на производствената цена. Ако ние изнасяме продукт за който сме внесли оборудване, ще са необходими резервни части, а технологиите обикновено изискват внос и на материали. Настройването на производството за износ, трябва да се определя от съотношението на елементите съдържащи валута и тези само в лева. Левовите се преизчисляват във съответната валута и тогава се съпоставя износната с вътрешната цена.

Страната внася гориво за двигатели и за добив на енергия, а те участват във всяка човешка дейност. Всяка страна има специфична зависимост от външен стокообмен, специфична принуда с отражение във структурата на продукта, на отраслите и дейностите. При внос на енергийна суровина, тя се явява субстанция за създаване на различни продукти. В елементите материали, те съдържат мащаба на вносната цена, заедно с употребените спомагателни и други материали, където също е възможен внос. Възможно е транспорта (услугата) да е платен със валута. Останалите елементи на цената са в левове. Тази комбинация във цената и необходимостта от самостоятелност на фирмата налагат съотношение на продажбите във левове, спрямо тези във валута. Най изгодна схема е срещу валутата за внос на суровина, резервни части или оборудване, на основния доставчик да се предоставя част от готовия продукт. Това означава, капацитета на оборудването да превишава вътрешните нужди.

Друг тип организация изисква, вноса за задоволяване на вътрешните нужди на страната. Тя е възможна след направен износ т.е. придобита от дейност валута или разрешен заем във валута. Икономическото отношение при износ, съдържа цена определена според стокова борса, или от по малко принудената страна. Обикновено борсовите цени са на равнището в развитите страни и когато изнася по слабо развита страна като нашата, логичното правило е левовата равностойност на валутната цена да бъде с голяма печалба. Сега това вероятно рядко се случва, поради вътрешно организационни фактори и поради модела на икономическите отношения наложен от развитите страни.

От вътрешните фактори най голямо влияние има принудата от недостатъчния собствен оборотен капитал на износителите. Значителен е броят на ООД и ЕООД, при които регистрирания капитал не е достатъчен за обзавеждане и кола, те работят с чужд капитал. Към това се прибавя принуда наложена от дългия срок и сложните процедури за възстановяване на данъчния кредит, както и отказ от заеми поради високия лихвен процент. Последният прави кредитополучателите неконкурентноспособни, в две направления, при договарянето износа и при вноса на необходимо оборудване. Горните фактори действат еднопосочно, водят до частично използване възможностите (капацитета) на оборудването, ниска производителност на труда и висока себестойност, дори на продукта за вътрешния пазар. Това са организационни фактори наложени от определени интереси и политика за потискане на държавната собственост, а чрез това и на националния капитал. Друг организационен фактор е недоверието между фирмите (тук причините са разнопосочни) и на тази база стремеж за пряко участие на външните пазари, което се използва за поддръжане убийствена конкуренция.

Чуждестранните търговци са добре организирани. Но вътрешните фактори им осигуряват по големи печалби. Външните търговци на едро имат подкрепата на определена банка, или договарят удължен срок на плащане, така че той да съвпада с продадено вече количество. Външните купувачи имат фирми посредници, които организират конкуренция между дребните разпокъсани наши фирми, умело се използва недостатъчния им оборотен капитал. След като с приватизацията цялата едра индустрия, бе подарена за управление от чужди капитали, те чрез свой подставени фирми изнасят на низки, а внасят на високи цени и по този начин изнасят национален доход, след което печалбите се връщат като собствен капитал, с което делът на държавния се намалява, а това е вид принуда за ниско изкупуване на акции. В други случаи особено при приватизация, поради регламент за основния капитал в държавните фирми, целия размер на допълнителния капитал, резервите, амортизациите и преобладаващата печалба става подарък на чужди фирми. С това на тях се предоставя възможност, с подарения държавен капитал, чрез заплащане на договорена цена за акция, с държавни пари да превърнат обществената собственост във частна. Фактическата платена от мен цена, за единица проведен телефонен разговор чрез БТК април 2000 г. за 91 ед. е по **0,04** лв., септември –141 ед. по **0,045** лв., ноември-49 ед. по **0,092** лв., 2001 г март-87 ед-по **0,072** лв., юни- 59 ед. по **0,079** лв., 2002 г януари-205 ед. по **0,088** лв., 2004 г януари 130 ед. по **0,142** лв. и май 131 ед. по **0,179** лв. Подобно е състоянието при цените на ел енергията за битови нужди. Две правителства провеждат една политика на увеличаване цените, когато държавните фирми реализират високи печалби и липсва икономическа целесъобразност от стъпаловидно в определен срок повишаване на цени. Горния период съвпада с подготовката за приватизация на БТК и Националната електрическа компания. За да намерят външни купувачи, за да не работят и отговарят за държавната собственост, партиите продават работната ръка и гражданите потребители на услугите.

Външнотърговските икономически отношения, създават вътрешно отношение. При него получената валута има реална цена, образувана от средната вътрешна цена на изнесените изделия. По този начин вътрешната цена става реална за вноса. Прилаганите от собствениците цени, повлияни в значителна степен от законите, се различават от реалните и това налага специално регулиране при капитала на износителите и при този на вносителите. Освен това поддръжане конкурентноспособността може да се постигне със създаване организация при временните запаси и излишъците.

Интересите на стопанството изискват самостоятелен, отделен постоянен валутен курс на националната валута за стоки и друг само за услуги, материали и оборудване и задължително

откупуване от банките с приспадане само направени валутни разходи, без събиране на валутна комисионна. Промените на валутния курс да стават в зависимост от промяната на вътрешните производствени цени на пакет от изнасяни представителни изделия.

Във взаимоотношенията съществува финансиране, една страна предоставя своя парична единица на друга. Това е помощ за получаващата страна, каквато е и нашата. За предоставяната ни безвъзмездно валута има няколко пътеки, но те винаги я насочват навън, това движение на пари е обяснено при размените. Първата пътека е да се използват за погасяване на заеми и плащане на лихви, парична операция, нещо което не намалява безработицата. Втората пътека е да се използват за покупки на стоки, материали и оборудване. При безвъзмездна помощ, за външните страни това е размяна на продукт срещу валута, но страната дала валутата по правило не получава продукта. Получателя на валутата е увеличил вътрешния продукт с направените разходи на капитал, а с продажбата си възстановява капитала във валута. Нашата страна без да е разходвала капитал и изнесла продукт е получила продукт (допълнителен веществен капитал). За да се намали безработицата е необходим и допълнителен национален капитал (отношение обяснено по горе). Само по този начин външната помощ може да ни помогне, нещо което зависи от способностите на управляващите да осигурят националния капитал. Външната помощ е временно подпомагане, а при закупуване на оборудване – дори обвързваща. Ако цените при вноса са увеличени, помощта съдържа вид печалба за чуждите фирми, те имат възможност да заделят персонални комисионни за лицата сключващи договорите. Подобен ефект има помощта във вид на вещи, те ще се използват според качествата им, но ангажират страната със валута за тяхното използване и подържане. Помощта може да се прибави към валутния резерв на страната или покрие валутните разходи на властта-друг тип парична операция без стопански ефект. Външната помощ както и да се пресмята в национална валута, не може да се използва за увеличаване на пенсии, а задържането ѝ в банките, чрез преоценяване в левове, има икономическата роля на административно създадена целева сметка с пари за бъдещи плащания, посочена по горе. Какъв е размера на постъпилата чужда валута у нас няма пряко отношение към гражданите, косвеното влияние зависи от това как е използвана, нещо което не се съобщава в средствата за осведомяване.

Икономическата роля на валутните заеми е да се произведе продукт в една чужда страна. В момента предоставящата страна трябва да има материалните предпоставки, реален капитал (значи тяхната оценка), но няма потребност. Но на практика дали е така, не може да се провери от получателя на валутата. В същият момент друга страна има потребност, защото има реалните условията, няма парите за оценяване на реалните фактори, липсва капитала. Полученият чужд паричен капитал, в бъдеще следва да се размени с новопроизведен продукт, едва тогава двете страни се поставят в равностойно положение. Според установеният капиталистически ред за заема се плаща лихва във валута., а тя е част от вътрешната печалба т.е. намаление покупателната способност на парите за заплати и обществени потребности. Парите се трансформират в съответната валута, за да се използват в страната заемодател. Ако тези неравнопоставени отношения са били необходими за събаряне на социализма, защо бяха и още се прилагат към слаборазвитите страни? Погледнато от интереса на малките страни, могат ли развитите страни да се приемат за демократични в световния ред?

ИКОМИЧЕСКАТА КРИЗА ПРИ СОЦИАЛИЗМА

Науката представяна като Политическа икономия на социализма, разполагаше със обективни условия, но не предприе дори опити да предложи промени в характера на размените при условията на държавна собственост. Капитализма победи феодализма, като запази

собствеността, ролята на лихва и печалбата, като промени сърцевината на отношенията при размяната, с което отприщи бента на развитието. Политикономията не бе наука за нуждите на практиката, а политическа мантия на партии обединени във интернационал. Ликвидирането на частната собственост в стопанството, (ще повторя това са отношения от минали общества) в съчетание със държавното планиране, се използваше като научен аргумент за отричане на кризи, инфлация, дефицит, експлоатация и други присъщи за капиталистическата размяна явления. Планирането е следствие от отчетност, когато тя не отразява вярно и се устройва за да потвърждава политика, тя става безпредметна или подвеждаща.

Опита да се утвърди друг тип отношения разделям на три етапа. У нас първият приключи към края на 1968 г. Това е година от последната петилетка, през която размяната в Съвета за икономическа взаимопомощ (СИВ) се осъществяваше по неизменни цени за 5 години, една важна предпоставка за качеството на въведеното планиране. Утвърждаваха се ценоразписи, с цени прилагани от фирмите(на едро) и за цени на стоките(на дребно), където се посочваше и данък оборот (подобен на ДДС). Заплатата бе в зависимост от резултата, оценяван чрез трудови норми, и щатове, ограничено даване на премии. Утвърдени бяха и правила за отчетността. Дейността на всяко предприятие или обособено звено се оценяваше според обективен показател- снижение себестойността на сравнимата стокова продукция. При него мярка за оценка на текущата дейност, беше направените през предходната година разходи индивидуално по изделия. Когато резултатите са влошени, разходите необосновано увеличени, никой не можеше да предотврати уволнението на отговорните длъжностни лица. Съгласно доклад на МФ съхраняван в Държавния архив (фонд 163) през 1968 г. в стопанството е постигната печалба от 464,7 млн., 70,53 % от която е за бюджета, 3,4 %- за социални нужди на колективите, 24,43 % за увеличение собствения капитал. Държавата е получила цялата печалба на ДЗИ от 16,9 млн. и на ДСК-18 млн. Имало е 8 млн. партиси на вложители с 2340 млн. лв. а над 200 хиляди семейства са спестили 520 млн. за жилища. През този период започва подема в стопанството и има постижения които бяха полезни в бъдеще.

Следващият етап, започва при властта на Т.Живков, след експерименти, като нова стопанска система, утвърждава се от 1969 г. до 1985 г. За него е характерно промяна в утвърждаваните централно цени, прокаране политика за нова роля на печалбата и лихвата. Едно основополагащо капиталистическо отношение, започна да се използва като показател за оценка на дейност и за формиране на заплатите.. В Държавния архив няма отчети за този период. Там е попаднала информация от първата разработка на плана за 1969 г. Според нея печалбата в сравнение със предходната година ще се увеличи 5,9 пъти. от които около 3,6 пъти от завишението при цените. Останалата печалба е фиктивна защото противоречи на икономическото отношение да бъде резултат от размяна. Това е израз на хитрина в политиката (обяснението е по горе), защото данъка от печалбата на едни фирми, под формата на дотация се трансформираше в приход от дейност на други. Тази практика в по малки мащаби е запазен до сега, но тя деформира реалностите и вероятно е основната причина за честите промени във схемата (начина) за разпределение на печалбата. За оценяването на труда и заплащането, нормирането отстъпи мястото на планираната печалба и премиите при нейното изпълнение. Икономическото противоречие се изразява в това, че дадена субективно определена (с плана) цифра служи за оценка и води до материално благо. Чрез плана и некадърния можеше да се представи като герой. Друг икономически абсурд представлява относителната икономия от амортизация под формата на икономисан материален разход (видяхме че тя дори не е паричен), да служи за увеличаване на заплатите.

През 1970 г. бях командирован в курс за повишаване квалификацията във връзка с повсеместното прилагане на новата система за планиране и ръководство. Лекции имаше Давид Давидов, който често бе прекъсван за телефонен разговор. Като извинение посочваше, че е консултирал Т.Живков. Някои лектори в курсите (практическо приложение от курсиста) използваха принципите пазара и цената да определят продажбите, а това няма нищо общо с организацията при планово стопанство.

Моментът на промените в стопанството съвпада с навлизане на поколения които не познават ужасите и мизерията от войната. На младото поколение се поднасяше пропаганда откъсната от случващото се в живота. Благополучието се поддържаше чрез ежегодно планово увеличение на заплатите, при непроменени цени на стоките. Партията използваше парите за укрепване на властта. Младото поколение можеше да се сдобие с добро обществено положение, не чрез резултата от труда и неговия измерител парите, а с членство в партия и положение в иерархията на длъжностите. Условието бе вярност към партията и сляпо служене на нейни вождове. Този механизъм на създаване на кадри за имунната система на обществото, доведе до постепенно израждане на иначе необходимия водещ елит. Израждането се заключава в превратното разбиране на културата и образованието. Естествено е образованието да има друго самочувствие, но то става опасно за останалите, когато субекта се отнася към другите, като към длъжници. Още по опасно е използването на властта на партия, за получаване документ за образование и преди всичко на специалност. Известен ми е случай при който ученик в средния курс на образованието е разсъждавал” защо да уча, моето място в живота е определено от баща ми”. По високите с няколко пъти заплати на ръководните длъжности, по правило заемани от партийци, уж за поеманата отговорност, се целеше укрепване властта на партийните вождове. Това е главната причина за недоверие, с времето прераснало в ненавист към елита на БКП и последвалия силен отлив на членове.

Икономическата политика при управлението на Т. Живков, свързваше заплащането с показателя създадена чиста продукция(ЧП) и допълнително за икономия на материални разходи. Включването на амортизацията във чистата продукция от която се определя размера на ФРЗ, създава връзка между две икономически независими величини, както бе посочено паралелно съществуващи в цената. Икономическото регулиране чрез няколко промени в механизмите, не бе съобразено с характера на капиталистическата размяна и поради това доведе до диференциация в заплащането на труда в рамките на отделните професии, до чувство за експлоатация налагана от партийни ръководства.

Третият етап след 1985 г. е характерен със стремежа икономическите отношения да се доближат до модела в развитите страни. От този момент водят началото някои въведения, обявени след това за реформи. Извършени бяха промени в ценообразуването, За база на вътрешните цени, се прие цената на капиталистически стокови борси, въведе се деление на оборотния капитал чрез валутно самофинансиране, държавата ограничи броя на изделията с утвърждавани от нея цени. Бе предвидена промяна в амортизационната политика (целеше се намаляване амортизацията и увеличаване печалбата съответно данъка), заменянето на данък оборота с ДДС. С последната промяна в указ № 56 за 1989 г. заплатите се определяха от ръководствата на предприятията, а когато нарастването е над определен процент се внася данък от печалбата.. Като резултат за една и съща изпълнявана работа се заплаща различно, важна предпоставка за тежестта. За компенсация в кодекса на труда(КТ), се предвиди обезщетение от 6 заплати, при 10 години непрекъсната работа в предприятието.

.Признаците на стопанска криза могат да се открият твърде рано. Още през 1973 г. в сравнение с 1960 г. при почти двойно увеличен оборот (съпоставяне към наличните стокови запаси в търговията), спестяванията на населението нарастват 5,5 пъти. Лицата с влогове до 500 лв. от 94 % намаляват на 82,4 %, а средния размер от 70 лв. нараства на 123 лв./бр. Не открих информация за следващите периоди. Към този момент вече е формирана богата прослойка, и е следвало да се анализират и отстранят причините. През 1986 г. в сравнение с 1973 г. заетия персонал е нараснал на 124,5 %, този в стопанството-на 120,5 % и в нематериалната сфера където разходите обикновено са от бюджетите-146 %. В стопанските отрасли са настъпили съществени промени, като относителния дял на персонала в промишлеността е спаднал от 46,4 % на 41,4 %, този в селското стопанство е нараснал от 20,5 % на 27,7 %. Средната работна заплата е увеличена на 161,5 %, при сравнително устойчив средногодишен ръст, което е израз на политическа намеса в стопанството. Разликата между най високата и най низката средна заплата в стопанството през 1973 г. е била 727 лв. което спрямо низката страна се равнява на 60 %, докато през 1986 г. между същите отрасли - е 751 лв. равна на 32,6 % (измерени от низката страна).

През 1986 г. за пръв път персонала в стопанството бележи с над процент намаление, при същия процент увеличение извън него. Незавършеното строителство скокообразно расте до 11,5 милиарда, за пръв път запаса от хранителни стоки е намалял и то с 4 %. Разходите от бюджета за обществените фондове достигат 3062 млн. ръст близо 33% спрямо тези през 1973 г. БКП укрива кризата, с хитър ход уж дава по големи права на колективите, решава да им прехвърли последиците. Министерския съвет приема Решение № 238 от 3.12.1985 г.(приложение 6), с което се обезценява лева, 1 долар от около 0,90 се разменя за 1,50 лв. а за машините - за 3 лв. С постановление №41 от 2.07.87 г МС определя реда за предаване собствеността на трудовите колективи (приложение 7). Основната част от външния дълг е натрупан след 1985 г, съгласно баланса на БНБ към 30 09.1990 г. (публикация на вестник ИЖ) е имала пасиви 10573 млн. долара външни задължения, (в т.ч 2 милиарда просрочени лихви), в актива – налична валута за 4045 млн. от тях на стопанството са предоставени кредити за 1511 млн. долара. От голямата “липса на валута” може да се направи извода, че освен потребности на стоковия фонд, значителна валута е стопена чрез икономически хватки, за да се предостави в чужбина на предприятия и тайни служби.

Друга мярка за справяне с кризата бе зачестилата промяна при заводските цени (тези за размяна между предприятията) съпроводени с промяна в принципите за тяхното определяне. Новото изискване бе техния мащаб да отговаря на този регистриран на международните стокови борси. При бившата Бакърена фабрика София, през 1988 печалбата в цените е намалена от 13 на 4 пункта. Чрез цените и размяната, се обесили плановото начало, кризата бе инжектирана в кръвообращението на стопанството, а откъсната от икономическите процеси наука не бе подготвена да реагира.

Например при промяната на цените правилно, за разлика от инфлацията, не се допускаше създаване фиктивна печалба, Наличните материални активи се преоценяваха и по новите цени участваха в разходите. От това се създаваше стойностен резултат, част от него увеличаваше капитала на фирмите, а друга, съответстваща на банковите заеми се прибираще от бюджета. Разпределението на резултата като отношение е тъждествено на това при инфлацията. При първата крачка от “реформите” през I трим. на 1991 г. и финансов министър Иван Костов, с пъти се завишиха цените, но горната практика бе разрешена само за стоковите запаси в търговията. Фактори създаващи криза в стопанските отношения, съпътствуват 15 годишния период след 1989 г. За първите резултати от реформите в едно

печелившо предприятие известих с публикация във в. Икономически живот бр.10 1992 г. Приложение № 2

При фирмената организация. бе изградена оптимална централизация и в това отношение, равнището бе над това във развитите страни. Не е случайна втората стъпка от “реформите”, с активното участие на профсъюз “Подкрепа”, посредством административна масова децентрализация (мътене водата за ловене на риба) се разруши стопанската структура. В заключение при властта на Т. Живков, противно на очакванията на обществото, управлението на страната е водело към създаване на криза и компрометиране на социалистическата организация на икономиката.

Задаващата се през 2008 г. световна икономическа криза е предизвикана от силните икономики, бремето ще се понесе от малките, както е ставало до сега. Този път се използва нефта. Най вероятно е до него да са се добрили фирми които разполагат с технологии за друго гориво ,заместител на нафтата и гледат на замяната като източник на допълнителни доходи. Това е продуктовата страна. Икономическата е основната и тя се заключава в следното: силно нарастване на потреблението за което спомагат и производителите на автомобили, делът на разходите за гориво в новите демокрации от Европа, ограничените природни ресурси и по големите разходи за новите технологии при горивото. Като се вземе под внимание и политическата стратегия на Иран и арабския свят, не може да се овладее лесно кризата при сегашните “демократични” порядки. По силни ще излязат някои банки и страни притежатели на нефт.

БЪДЕЩИТЕ ОБЩЕСТВЕНИ ОТНОШЕНИЯ

Историята опроверга Ленин за утвърждаване на социализъм и комунизъм. Затова пропагандата сега го третира като престъпник. Той е допускал и неуспех на революцията, защото още в началото предупреждава за опасността властта да бъде обладана от “дребнобуржоазната стихия”. Не ми е известно той да е имал модел за икономическата структура и отношенията във стопанската сфера. Онова което съм запомнил е вярата му, че с установяване на съветската власт, ще има многообразие в практиката, от която хората ще избират рационалното. След по горните факти и разсъждения всеки следва да отговори възможно ли беше развитието на икономическите отношения и защо властта на мнозинството допусна реставрация на малцинствената власт, тази на частните собственици. В моят жизнен път намирам отговора. Израсналата от мнозинството интелигенция, мозъка на обществения организъм, бе завладяна от стремежа за богатство и охолен живот, духовно прие морала на собствениците, стана лесно купувана. Този процес все още се налага от водещите интелигенти, той се разширява всред подрастващите, те получават знания в училището, а от ежедневната информация в обществото- морала на парите. У нас а вероятно в целия бивш социалистически лагер, се извърши реставрация на важни отношения, политиците го приемат за преход. За себе си са прави те дори в опозиция имат власт и пари и е илюзия ,че ще пожелаят да променят отношенията. За техния консерватизъм има обективна причина, съществуването на тайни служби зад границите на всяка страна, а това е реалната власт прикривана зад ООН и граждански организации.

Страната ще бъде приета в ЕС, но съюза вече не е онзи в който се създаде благоденствието. Ако в света има алтернативни отношения, те могат да бъдат далеч от границите на новия съюз, затова той ще бъде притегателен само в близкото бъдеще. В същият период вътре в него ще станат радикални изменения, развитие на тенденции от демографско, трудово и морално естество ще действат за неговото разпадане. Няма го СССР затова Европа престана да е геополитически център, тук мисията е изпълнена, ресурсите на САЩ ще се

насочват към Азия. Ако в момента събитията са в близкия изток (елемент на тактиката), перспективата (стратегията) е новата опасност- Китай. Ако интелигенцията в света, не се пробуди и не потърси пътищата за промяна, новият век ще донесе много по мащабни жестокости.

Ето някои факти за моите съждения. Запада за който ни подготвят политиците и средствата за осведомяване, не запази, нещо положително от опита на бившия социалистически лагер, а извършваните реформи имат характер на рушене придружено с реставрация на отживели отношения. Целенасочено запада насърчи разрушаване на всичко което беше добро за болшинството граждани-едри, специализирани предприятия които имаха потребност само от по добро управление, уедрени земеделски площи, единни: енергийна система, здравеопазване, образование, телекомуникации с пощите и др. Външният дълг е факт защото по незнание за нас пътеки, запада е върнал парите при себе си и е по силен (механизъм обяснен по горе). Съвпада мълчанието на бившите, министър на финансите и управителя на БНБ, с това на банките кредиторки. Признак на съгласуваност, на тайна операция. Процесите на присъединяване към някого, само във времето и средствата се различава от колонизирането на територии. Първо налагат ембарго или настаняват “граждански” организации, те подържат недоволните граждани, след тях внедряват лица на избираеми длъжности, а те да поискат военно обвързване (НАТО). Следващ етап е разпалване етнически конфликти и война за отстраняване непокорните управници. Все политически стъпки за власт, но тя не се насочва към развитие, а за разруха която да създаде притегателната сила, необходимата предпоставка за доброволно приемане на чужд модел в отношенията и накрая пълна икономическа зависимост. Малките да приличат на силните, последните да акумулират ресурси и да определят насоките за развитието. Свобода за слабия в рамките на власт за силния. Световната политика цели укрепване на един съюз, чрез разрушаване на друг, организира локални войни и насърчава образуването на малки държави за да улесни глобализация за едрия междуконтинентален капитал.

Най вероятният и най лош вариант за развитие до средата на века, е този набелязан от едрият капитал, да установи свой ред в по голямата част от света, там където са енергийните ресурси. С такъв вариант свързвам разширяването на НАТО, войните във Афганистан и Ирак, ненавист към правителствата установили държавна собственост, Ролята на разпадналия се СССР при студената война, сега се изпълнява от мита за световния тероризъм и “диктаторски”режими. За терорист е смятан всеки който е противник и с нещо противодейства на тази световна политика,(отнася се и за мен). Противодействието ще расте, затова се създават коалиции от политически поддръжници и внедрени тайни служби. Независимо от процесите във времето, създадените условия за промени посочени в изложението ще се съхранят. Вярвам че времето ще отреди да бъдат използвани.

Светът още в началото на миналия век е имал икономическите предпоставки, за еволюция в отношенията. Избухналите въстания и революции са израз на тази необходимост. Резултата е разрушения и ужаси от войните, лишения и разширяване на бедността и мизерията, неуспял опит за промяна. Историята учи да се търси друг подход за промените и по долу излагам моите мисли, онова което днес бих направил ако от мен зависеше бъдещето на света. Аз оставам противник на всеки революционер, терорист или друго лице, което със организирана сила иска промяна само във властта, промяна само за тесен кръг недоволни личности. Промяната не трябва да е дело на недоволни, тя трябва да се провежда от разумни.

Първата стъпка която бих направил се заключава във оценяване на съществуващите реалности, кое е добро и следва да се запази и кое да се потиска и изживява. Запазване на всичко ценно и използването му е възможно само чрез развитие на капиталистическите

отношения. Това означава премахване на съществуващите пречки за функциониране на капитала, за ангажиране на работоспособното население. В политиката и властта промените, да водят до отсяване на кадри и достигане върха само от проверени в практиката личности. Средствата за постигането на целите ще са динамични, права и задължения според нивата в съответната организация, но различни от тези за гражданите, необходимо е въвеждане сменяемост по всяко време за ръководните длъжности. Законови изисквания само за партии желаещи да участват в управлението, за избираемите длъжности няма мандат, когато кандидат представи програма за развитие и ограничен кръг от екипа си се насрочват избори. Депутатите се избират по пропорционалната система, а броят им се намалява до процента на гласувалите граждани, приемане на закони при болшинство над 55-60 % от всички депутати. Към президента се създава звено за подготовка на закони и защитата им в НС. Отговорност от правителството и министрите за състоянието в икономиката. Промените в стереотипите и нагласите при трудоспособните граждани, а чрез тях и в подрастващите са най-непредсказуеми, сложни и противоречиви. Те трябва да се променят чрез просвета, моделиране и инициране на икономическа принуда.

Осигуряване на свободно функциониране на капитала, което означава осигуряване на количество пари необходими за оборотен капитал на наемния труд и ограничената частна собственост. Ще премахна остатъците от феодализма-наследяването от поколенията, лихвите и печалбата+. Без да се отчуждава стопанската собственост, с закон се установяват правила за нейното използване и развитие.

По този начин се проверяват собствениците, при капитала като обществен фактор няма законово наследяване от следващото поколение. При вещите наследяването се допуска само при грижа за наследодателите, за срок определен с закон.

На второ място е промяната в функциите на банките. Те не събират и не плащат лихви. Разходите им се поемат от фирмите като услуги.

Следващ етап е еволюцията при структурата на производствената цена на стоките една от най-важните предпоставки за прогреса, защото по друг способ ще постигне националната размяна на стока с оборудване.

Няма фирмена и служебна тайна. Отнемане право на дейност при умишлено нарушаване на изискванията за отчетност. Променят се елементите на цената по начин позволяващ дешифриране на комплексните елементи. Базата за всички добавяни стойности.(без акцизите и митата) е заплата за пряко вложен труд. От заплатата не се удържа данък доход, и осигуровки. Специален режим за мита и акцизни стоки и регламент за целево разходване на приходите. Отпадане на ПЕЧАЛБАТА от елементите на цената, като засобствениците

се опрелят заплати и включат в разходите, някои от ликвидираниите активи се отписват за сметка на разходите. Всички постъпления от продажби в брой, собствениците внасят по единствената банкова сметка и от нея плащат на доставчиците, теглят пари когато трябва да плащат в брой. Частните банки не отпускат кредити за стопанска дейност, а участват в капитала на фирмите. Създават се няколко безлихвени кредитни линии, например за оборотен капитал, за модернизация, за кредитиране на граждани. От бюджета се подпомагат само нетрудоспособните до навършване на пенсионна възраст. Размера на пенсиите е в три четири нива Пенсионерите могат да получават безлихвени заеми срещу собственост. Труда да се измерва и заплаща почасово, властта и единствения профсъюз, първоначално за кратък период определят фирмите където средната работна заплата не може да расте. Едновременно с това се работи по методика за определяне нетна заплата за час при 3-4 фактора. Подготвят се

следващите промени в отношенията. Те целят да утвърдят отношения на сътрудничество между труда и собствениците, които реално ще олицетворяват капитала. Бюджета до значителна степен трябва да отразява нетните приходи и разходи. Това означава недопускане на бюджетни разходи да се превръщат в приходи на някакъв бюджет. Ако някаква потребност налага регулиране на бюджетен разход, удържките се начисляват, и остават като наличност, или се превеждат на правополучателя и сторнират от приходите..

Следващият етап е законово ограничаване на частната собственост до случаи на низка степен на коопериране трудовата дейност, а необходимия капитал е обществен. Друг момент е отпадане на печалбата и свързаната с нея цена. Размяната се извършва по производствени цени, от което размените стават относително независими и лесно направлявани от човека. Да човека може чрез организация и планиране да овладее и подчини стихийните обществени отношения, източници на съществуващите проблеми. Цените стават динамични всяка стопанска единица установява и обявява постигната цена, следи бъдещите отклонения, при нужда ползва безлихвен кредит и решава момента за обявяване на нова цена с която елиминира отклоненията в разходите.

На следващ етап са промените при капитала. Запазва се само съществуващият оборотен капитал и вниманието ще бъде насочено към регулиране на неговите части. Средствата за прилагане на труд (сегашните материални условия за прилагане на труд) не се оценяват в пари. Възниква ново понятие, капиталово потребление. При него новото оборудване се изключва стойностно от продажбите, а разходите на производителя (капитала) се възстановяват от централно следена финансираща линия. Стъпки за дублиране на отчетност. Паралелно с функциите на парите като мярка на стойността се експериментират други мерки, за усъвършенстване обществената организация при създаване на продукт и планиране разходите за възпроизводството на работната сила

Читателю спирам до тук. Всичко написано за настоящето е проверено от практиката ми ,а бъдещето е извлечено от настоящето. Моля и Вие да анализирате реалностите и очертаете близките и по далечни промени в обществото.

29 ДЕКЕМВРИ 2004 Г. Велчо Младенов
11 май 2005 г.,3 юни 2007 г.